

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

2 december 2005

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2006**

BELEIDSBRIEF

**Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Beleidsprioriteiten 2005-2006**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Tom Dehaene en mevrouw Elke Roex
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Luc Martens, Steven Vanackere;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Margriet Hermans, Vera Van der Borgh;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, mevrouw Elke Roex.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, de dames An Michiels, Monique Moens, de heer Jurgen Verstrepen, mevrouw Linda Vissers;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Trees Merckx-Van Goey, Sabine Poleyn;

mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc Cordeel, mevrouw Hilde Eeckhout;

de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer Herman Reynders.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

13 (2005-2006)

– Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

16 (2005-2006)

– Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

Zie ook:

570 (2005-2006)

– Nr. 1: Beleidsbrief

Zie:

15 (2005-2006)

- Nr.1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4-A: Verslag namens de Commissie voor Binnelandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 4-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 4-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 4-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 4-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 4-F: Verslag namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
- Nr. 4-G: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
- Nr. 4-H: Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
- Nr. 4-I: Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

12-A (2004-2005)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
I.1 Algemene toelichting	4
I.2 Belangrijkste wijzigingen	4
II. Algemene bespreking	6
III. Bespreking per programma	14
Progr. 40.1 Algemene departementale bestaansmiddelen	14
Progr. 40.2 Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)	15
Progr. 40.3 Kredieten in het kader van het sociaal akkoord	19
Progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid	20
Progr. 41.2 Bijzondere jeugdbijstand	24
Opmerkingen over de procedure	30
Progr. 41.3 Bejaardenzorg	30
Progr. 41.4 Gezinsaangelegenheden	37
Progr. 41.5 Gehandicaptenzorg	47
Progr. 41.6 Maatschappelijk opbouwwerk	54
Progr. 41.7 Maatschappelijk welzijn	54
Progr. 41.8 Integratie kansarmen	54
Progr. 41.9 Integrale jeugdhulpverlening	60
Progr. 42.1 Volksgezondheid	62
Progr. 42.2 Medisch-sociaal beleid	62
Progr. 42.3 Psychiatrische verpleging	74
IV. Indicatieve stemming	74
BIJLAGE: Toelichting door de minister (Powerpointpresentatie)	75

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak de haar toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel¹ van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006 op 22, 29 en 30 november en 1 december 2005. Het ontwerp van decreet werd besproken samen met de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – Beleidsprioriteiten 2005-2006 (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 570/1*).

I. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

I.1 Algemene toelichting

Mevrouw *Inge Vervotte*, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, zegt dat de begrotingsopmaak 2006 voor een groot stuk werd geënt op de opgestelde meerjarenbegroting.

In de vorige legislatuur namen de beleidskredieten toe met ongeveer 472 miljoen euro. Uitgezuiverd voor index en VIA-akkoord levert dat een netto beleidstoename op van 196 miljoen euro. Deze berekening is gebaseerd op het verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement van januari 2005 over de “afstemming van het zorgaanbod op de Vlaamse beleidsdoelstellingen” en heeft betrekking op een periode van vier jaar (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 37-A/1*).

Voor deze legislatuur wordt de beleidstoename op 630 miljoen euro geraamd. Uitgezuiverd voor index en VIA-akkoord, is er een netto beleidstoename van 280 miljoen euro, dit dus over een periode van 5 jaar. Dit houdt dan nog geen rekening met de optrekking van de tenlastenemingen in de zorgverzekering waarvoor in een groot deel bijkomende budgetten worden voorzien ingegeven door de extra 150 miljoen euro reservering vanwege federaal.

Bovendien worden ook alternatieve financieringstechnieken buiten beschouwing gelaten. Die zorgen ook voor een uitbreiding van het investeringsbeleid.

Dit is een positieve evolutie, maar ze is ook noodzakelijk. De demografische ontwikkelingen, meer

bepaald in de zorgsector, staat immers voor stijgende noden. Daarnaast zijn er algemeen maatschappelijke ontwikkelingen, los van de demografische evolutie, die de verwachtingen naar de overheid doen toenemen: hier kan worden verwezen naar de hulp voor personen met een handicap en naar de bijzondere jeugdbijstand. Om die uitdagingen aan te kunnen, zullen budgetten nodig zijn.

Voor het nieuwe social profit akkoord staan alle budgetten, samen met de verschillende andere cao's recent afgesloten, voorlopig op een globale post binnen de kredieten van begrotingsminister Van Mechelen. In de loop van 2006 zullen die kredieten herverdeeld worden, onder meer naar Welzijn. In 2006 gaat het voor de cluster Welzijn om zowat 30 miljoen euro.

De minister merkt nog op dat bij de begrotingsopmaak 2006, haar budgetten met 110 miljoen euro stijgen in beleidskrediet en met 110 miljoen euro in betaalkrediet, dit ten opzichte van de eerste begrotingscontrole 2005. Daarvan is 45 miljoen euro te verklaren door de indexmechanismen. Procentueel betekent dit een stijging met 4,4%.

De beleidskredieten bedragen nu 2,74 miljard euro, ten opzichte van 2,63 miljard euro in 2005. De betaalkredieten bedragen 2,78 miljard euro, ten opzichte van 2,67 miljard euro in 2005.

Globaal kan worden gesteld dat het aandeel van de welzijnssectoren in de totale beleidskredieten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap over de periode 2005-2006 op een niveau blijft van 13,4%.

I.2 Belangrijkste wijzigingen

Bijzondere jeugdbijstand

De kredieten nemen toe met 6,5 miljoen euro, of m.a.w. een stijging met 3%.

De zuivere stijging, dus na uitzuivering van indexeringsmechanismen en VIA-herverdelingen, laat in het verlengde van 2005 opnieuw een stijging toe van het aantal pleegplaatsingen (met 140), het aantal inter-naatsplaatsen (+30) en het aantal preventieve sociale acties.

Een honorering van de weddedrift zal het voorwerp uitmaken van een beslissing bij de budgetcontrole 2006.

¹ Zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr 15/7*).

Bejaardenzorg

In antwoord op de aangroei van het aantal woongelegenheden en de daarbij horende aangroei van het aantal animatiefuncties, wordt een extra budget toegekend van 880.000 euro.

Voor wat de private en openbare serviceflats/bevaks betreft, wordt een extra beleidskrediet toegekend van 1,3 miljoen euro voor 167 flats.

Gezinsaanlegenheden

De budgetten voor gezinsaanlegenheden stijgen aanzienlijk met 54 miljoen euro.

Daarvoor zijn er vier belangrijke verklaringen:

- 1) de indexeringsmechanismen, goed voor een stijging met 13 miljoen euro;
- 2) interne VIA-herverdelingen ten bedrage van 16 miljoen euro: 9 miljoen euro voor gezinszorg en 7 miljoen euro voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg;
- 3) een verdere stijging van de budgetten voor thuiszorg met 8,2 miljoen euro, wat een toename met 2,5% betekent;
- 4) de evolutie van de kredieten voor Kind en Gezin. De dotatie aan Kind en Gezin neemt in vergelijking met het begrotingsjaar 2005 met 23,4 miljoen euro toe.

Deze stijging is in hoofdzaak toe te schrijven aan het onmiddellijk in de dotatie opnemen van een aantal bedragen die voorheen als provisionele kredieten in de begroting werden ingeschreven. Daarnaast wordt er onder meer een extra krediet van 1,4 miljoen euro toegekend voor de financiering van de structurele stijging van het aantal zittingen in de consultatiebureaus.

Voorts wordt een extra krediet van 605.000 euro toegekend ter financiering van de meerkosten in 2006 als gevolg van de inwerkingtreding van het decreet interlandelijke adoptie. Tenslotte wordt een extra krediet van 217.000 euro toegekend om de invloed op te vangen van de anciënniteit op de subsidiëring van de Centra voor Kinderzorg en Gezinondersteuning en van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling.

Als ' dotatie tot financiering van de toelagen toegekend voor de aankoop, bouw, verbouwing, uitbrei-

ding en uitrusting van crèches' wordt een bedrag van 5,56 miljoen euro toegekend. Dit bedrag dient volledig ter ordonnanciering van vastleggingsmachtigingen uit het verleden.

Beleid personen met een handicap

De dotaties aan het Vlaams Fonds stijgen in 2005 ten opzichte van de tweede begrotingscontrole met 59 miljoen euro, zijnde 5,3%.

Deze stijging is in eerste instantie de resultante van een indexstijging van 21,6 miljoen euro, en 2,7 miljoen euro interne herverdeling VIA 2005. Daarnaast wordt 15 miljoen euro toegekend voor het op kruissnelheid brengen van de opstap 2005 voor het wegwerken van de wachtlijsten. Dit vloeit voort uit de beslissing genomen bij de budgetcontrole 2005, waar 7,5 miljoen euro werd toegekend. Vanaf 2006 bedraagt dit 22,5 miljoen euro, wat dus 15 miljoen euro extra in 2006 betekent.

Die 22,5 miljoen euro werd verdeeld over de sector 'Zorg' en de post 'Persoonlijke Assistentiebudgetten'. Hierbij werd de verdeelsleutel gehanteerd die al enkele jaren gebruikt wordt: 25% PAB en 75% Zorg, of 5,6 miljoen euro voor de bijkomende PAB's en 16,87 miljoen euro voor de zorgsector.

Op het bedrag van 16,87 miljoen euro werden een aantal voorafnamen gedaan: 500.000 euro voor hulpverlening 'geïnterneerden met een mentale handicap' en 900.000 euro voor de werkvorm 'Zelfstandig Wonen'. 15,47 miljoen euro werd verdeeld over de vijf provincies.

Wat de residentiële sector betreft, zal de begroting 2006 toelaten om op het einde van het dienstjaar de doelstellingen die het Vlaams Parlement medio 2004 onderschreef, nogmaals te halen : én de dagprijzen 2003 én minimum 50% van de dagprijzen 2004 zullen effectief zijn afgewerkt.

Voor wat het PAB betreft gaat het om een uitbreiding met 230 PAB budgetten.

Binnen de sector tewerkstelling wordt 2,3 miljoen euro extra toegekend voor 375 bijkomende dossiers VIP, 240.000 euro voor 309 extra dossiers cao 26, en 2,8 miljoen euro voor de beschutte werkplaatsen.

Voor de Individuele Materiële Bijstand (IMB) wordt een bijkomend krediet toegekend van 5,4 miljoen euro voor de verdere betaalafwikkeling van het kor-

vensysteem en voor het nieuwe systeem. Daarnaast wordt via een interne herschikking 4 miljoen euro aangewend voor een versnelling van de afwikkeling van de dossiers IMB.

De budgetten voor het Vlaams Platform Trajectbegeleiding en de zorgregie worden op jaarbasis gebracht in 2006, wat een stijging met 275.000 euro betekent.

De investeringsdotatie van het Vlaams Fonds wordt opgetrokken met 2,6 miljoen euro.

Maatschappelijk opbouwwerk en maatschappelijk welzijn

De organisaties, instellingen en instituten voor maatschappelijk opbouwwerk krijgen een extra krediet voor het opvangen van de anciënniteit. Ook de erkende centra en samenwerkingsinitiatieven in het kader van het algemeen welzijnswerk krijgen een extra budget voor het opvangen van de anciënniteit.

Integratie kansarmen

Het groeipad in het kader van het armoededecreet wordt gehonoreerd. Concreet betekent dit dat in een bedrag van 407.000 euro extra wordt voorzien in 2006.

Volksgezondheid

De budgetten voor volksgezondheid nemen met 1 miljoen euro toe tot 48,7 miljoen euro. Deze stijging is te verklaren door de indexverhoging en een interne VIA-herverdeling.

Medisch sociaal beleid

De budgetten voor medisch sociaal beleid nemen toe met 613.000 euro tot 41,4 miljoen euro.

Dit is hoofdzakelijk te verklaren door de index (413.000 euro), en door een extra budget voor een gezondheidsenquête van 285.000 euro.

Voorts wordt via een interne herschikking in een bedrag van 252.000 euro voorzien voor een toename met 5% van het aantal screenings borstkanker.

OPZ's

De indexcodes worden aangepast zodat vanaf nu rekening wordt gehouden met een loonpercentage in de dotatie van 100% in plaats van 80%, voor beide OPZ's.

Aan het OPZ Geel wordt een extra dotatie van 100.000 euro toegekend, voor een uitbreiding met 30 bedden.

Vlaams Zorgfonds

De aan het parlement voorgelegde begroting Zorgfonds werd ingediend terwijl tegelijkertijd de Vlaamse Regering besliste in te stemmen met het verzoek van de federale regering om voor 2006 een bijkomende verzwaring van de begrotingsnorm te aanvaarden. Het gevolg daarvan voor het Vlaams Zorgfonds is een bijkomende injectie van 150 miljoen euro in de reserves van het Vlaams Zorgfonds. Bovendien creëert dit de mogelijkheid om de uitgaven voor tenlastenemingen stapsgewijs op te trekken tot 125 euro op het einde van de legislatuur.

Op basis van deze nieuwe gegevens zal via een regeringsamendement een gewijzigde begroting voor het Vlaams Zorgfonds worden ingediend.

Het is dan ook minder opportuun nu in detail in te gaan op de reeds ingediende begroting, vermits deze fundamentele wijzigingen zal kennen. Toch moet erop worden gewezen dat in de reeds ingediende begroting de besparingsweerslag van de administratieve boete en de regularisatie terug te vinden is in een toename met ongeveer 15 miljoen euro van de ledenbijdragen. Daarnaast werden ook de administratieve lasten van deze besparingsoperaties in rekening gebracht.

II. Algemene bespreking

– Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen

Mevrouw *Marijke Dillen* wenst haar ongenoegen te uiten over de toelichting door de minister. Aan die toelichting is zeven minuten besteed. Dat staat in schril contrast met het omvangrijke bevoegdheidspakket van minister Vervotte en met het aandeel van haar begroting in het totale budget. Vorig jaar heeft de minister wel een behoorlijke toelichting gegeven en werd een presentatie gegeven waarbij een en ander schematisch werd voorgesteld. Nu was dat jammer genoeg niet het geval. Pas gisteravond hebben de commissieleden een beperkt aantal slides gekregen. De spreker wil hier geen groot incident van maken, maar ze wil er toch op aandringen om volgend jaar terug de werkwijze van vorig jaar te volgen. Die werkwijze werd toen door iedereen toegejuicht.

In haar toelichting heeft de minister gesteld dat in deze legislatuur de beleidstoename wordt geraamd op

630 miljoen euro, of uitgezuiverd voor index en VIA-akkoord, netto 280 miljoen euro. Dat is een aanzienlijke stijging tegenover de vorige legislatuur: met 472 miljoen euro, of 196 miljoen euro netto. De minister zegt, terecht, dat zij zal gebruik maken van alternatieve financieringstechnieken, die zullen bijdragen tot een uitbreiding van het investeringsbeleid. Toch twee bedenkingen hierbij. Over de opbrengst van die alternatieve financieringstechnieken is er uiteraard geen zekerheid, daarvoor kunnen alleen ramingen worden gemaakt. Voorts is het positief dat er een stijging is, maar moet daar meteen bij worden aangetekend dat een toename absoluut noodzakelijk is om het hoofd te bieden aan de problemen door de toenemende vergrijzing. De noden zullen de komende jaren ongetwijfeld aanzienlijk toenemen.

De budgetten voor Welzijn stijgen volgend jaar met 110 miljoen euro, of 4,4 procent. Met een dergelijke stijging krijgt de minister helaas nog altijd niet de kans om een oplossing te bieden voor een aantal belangrijke noden die vandaag in Vlaanderen bestaan. Dat die noden bestaan is uiteraard niet de verantwoordelijkheid van minister Vervotte. In het verleden is trouwens al bij herhaling aangekondigd dat er een oplossing zou komen. De minister formuleert wel een aantal positieve doelstellingen, waarvan er heel wat door de Vlaams-Belangfractie worden onderschreven en zullen worden gesteund bij de uitwerking ervan. Een aantal fundamentele oplossingen worden echter niet geboden.

Vorig jaar heeft de minister gezegd dat een aantal beslissingen van de vorige regering – positieve beslissingen, die ook door Vlaams Belang werden gesteund – op de lange baan geschoven dienden te worden. De minister sprak toen de hoop uit dat zij in de tweede helft van de legislatuur over meer middelen zou beschikken om alsnog de nodige maatregelen te nemen voor de uitvoering van die beslissingen. Kan wat meer informatie worden gegeven over de huidige stand van zaken? In dit verband kan onder meer worden verwezen naar de huidige discussie rond dienstencheques voor kinderopvang, naar het wegwerken van de wachtlijsten in de gehandicaptensector. Voor het wegwerken van die wachtlijsten zijn er onmiskenbaar al aanzienlijke inspanningen geleverd, maar de indruk bestaat dat de inhaalbeweging gestopt is.

Het moet worden betreurd dat de minister met deze begroting niet aangeeft dat zij een vernieuwd beleid op lange termijn gaat voeren, of in elk geval niet aangeeft op welke wijze zij in 2006 een vernieuwd beleid

financieel gaat vertalen. Dit is al de tweede begroting van deze legislatuur. Wanneer de minister een aantal belangrijke en fundamentele wijzigingen wil doorvoeren met gevolgen op lange termijn, dan zal zij toch volgend jaar moeten beginnen met de eerste stappen, om tegen het einde van de legislatuur haar beloftes gerealiseerd te krijgen.

De minister blijft in haar toelichting vaak bijzonder vaag. Nogal eens worden een aantal keuzemogelijkheden gegeven en, hoewel vorig jaar beterschap was beloofd, blijft het taalgebruik ook nu vaak zeer wettig, met weinig of geen duidelijkheid over de concrete invulling. Er worden talrijke initiatieven aangekondigd, evenals onderzoeken en rapporten, sensibiliserende acties, evaluaties van decreten enzovoort. Ook vorig jaar werd er heel wat aangekondigd. Het zou dan ook nuttig zijn als er eens een overzicht wordt voorgelegd met de stand van zaken van de vorig jaar gedane beloften. In de mate het om decreten gaat, is het voor de parlementsleden uiteraard eenvoudig om dat op te zoeken. Voor tal van andere initiatieven die werden aangekondigd is het echter niet zo simpel om na te gaan hoever het daarmee staat.

Door de voorgangers van de minister is herhaaldelijk beloofd, maar daar bleef het dan bij, om werk te maken van de noodzakelijke coördinatie binnen deze begroting. In de beleidsbrief wordt thematisch gewerkt, wat een goede zaak is. Die lijn kan echter niet worden teruggevonden in de begroting, terwijl dat het geheel nochtans veel overzichtelijker zou maken. Uit deze begroting komt een versnippering binnen het welzijnslandschap naar voren. Verschillende programma's, projecten en doelstellingen zijn vaak op dezelfde doelgroep gericht: gehandicapten, bejaarden, jeugd enzovoort, maar het mangelt aan coördinatie. De spreekster wil er dan ook op aandringen dat daar meer werk van wordt gemaakt.

Tot slot merkt zij nog op dat de bevoegdheden van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin helaas vaak beperkt zijn. Nogal wat aspecten behoren tot de federale bevoegdheden. Er moet dan ook worden aangedrongen op meer homogene bevoegdheidspakketten. Minister Vervotte heeft zich vorig jaar openlijk voorstander getoond van de overheveling van de gezondheidszorg naar de gemeenschappen, maar daar komt, jammer genoeg, maar weinig van terecht. Het is dan ook belangrijk om in het overleg met de federale overheid daarop te blijven hameren, in het belang van het welzijn en de welvaart in Vlaanderen.

– *Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels*

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat ook zij bedenkingen heeft bij de toch wel merkwaardige manier waarop de minister haar begroting heeft toegelicht. Met haar wel heel korte uiteenzetting heeft de minister mogelijk een record gevestigd. Inmiddels hebben de commissieleden de tekst van de toespraak ontvangen en bij lezing daarvan blijkt dat de minister zichzelf wat onrecht heeft aangedaan. De schriftelijke versie klinkt immers heel wat triomfantelijker dan de mondelinge toelichting.

Er wordt vertrokken van een aantal mooie cijfers, waarmee wordt aangetoond dat deze regering het in vijf jaar beter gaat doen dan de vorige regering in vier jaar. Met cijfers kan echter veel worden aangetoond. Het is wel een beetje vreemd dat de minister het verslag van het Rekenhof volgt en de cijfers van het VIA-akkoord uit de vergelijking haalt. Dat is niet zo verstandig, zeker niet omdat minister Vervotte een VIA-akkoord heeft afgesloten voor de komende jaren waarin ook heel wat ruimte is voorzien voor bijkomende plaatsen, wat bijkomende beleidsruimte betekent. Het is dan ook niet duidelijk waarom men het Rekenhof in haar toch wel ietwat kromme redenering zou volgen. De spreekster is er trouwens vrij zeker van dat het VIA-akkoord volgend jaar wel degelijk zal worden verrekend, want dan begint het nieuwe akkoord echt te lopen.

In haar toelichting verwees de minister ook naar de meerjarenbegroting en raamde zij de beleidstoename voor deze legislatuur op 630 miljoen euro. Als wat meer zou kunnen worden verteld over de meerjarenbegroting Welzijn, zou dat zeer interessant zijn. Daar is immers heel lang over gepraat binnen de Vlaamse Regering. Kan de minister aangeven welke meerjarenposten er voor de begroting Welzijn weerhouden zijn? De invulling van het meerjarenplan voor het opvullen van de tekorten in de gehandicaptensector maakt daar allicht deel van uit, maar het zou goed zijn als het daar niet bij blijft.

In de tekst van de toelichting wordt ook gesteld dat er nog geen rekening wordt gehouden “met de optrekking van de tenlastenemingen in de zorgverzekering waarvoor een groot deel bijkomende budgetten worden voorzien ingegeven door de extra 150 miljoen euro reservering vanwege federaal.” Wat wordt daarmee precies bedoeld?

Hoe de minister de toename van haar kredieten ook ophemelt, het lijkt weinig twijfel dat zij er niet in zal slagen om dit jaar een wezenlijke verbetering

tot stand te brengen voor de talrijke mensen in de wachtkamers van de welzijnssector. De wachtlijsten worden alleen maar langer. Uiteraard is minister Vervotte daar niet alleen verantwoordelijk voor. Het gaat om een gegeven van deze tijd, opgebouwd gedurende jaren, onder meer als gevolg van het ontbreken van concrete cijfers over de wachtlijsten. Tijdens de vorige legislatuur, toen CD&V in de oppositie zat, werd er bij elke begrotingsbespreking op gehamerd dat het met CD&V in de meerderheid ondenkbaar zou zijn dat er wachtlijsten bestaan in de gehandicaptenzorg, in de bijzondere jeugdzorg, of in de sector van de geestelijke gezondheidszorg. Vandaag moet worden vastgesteld dat er weliswaar wordt geïnvesteerd, maar dat de wachtlijsten alleen langer worden.

De rode draad die door het uitbreidingsbeleid van de minister loopt, is dat voor het maximaliseren van de bijkomende plaatsen wordt gekozen voor de goedkoopste opvang. Zo bleek vorige week al bij het antwoord op een interpellatie rond dienstencheques in de kinderopvang, dat van de 3000 plaatsen over twee jaar er 1750 uit de zelfstandige opvang zouden moeten komen. Dat is een opvangvorm die de overheid niet in handen heeft en waarvoor zij op het privaat initiatief moet rekenen. Er kan daar ook niet worden gestuurd ten voordele van bijvoorbeeld de steden dan wel het platteland en evenmin inzake de bedragen die aan de ouders worden gevraagd. Er is dus een verschil tussen de beleidsdoelstellingen en de instrumenten om die te realiseren. Ook binnen de bijzondere jeugdzorg is er een gelijkaardige situatie. Daar wordt op 140 extra plaatsen in de pleeggezinnen gerekend en op 30 plaatsen in de residentiële opvang. In de provincie Antwerpen is er een inventaris gemaakt van de wachtlijsten in de bijzondere jeugdzorg en daaruit bleek dat het in totaal om zowat 900 jongeren ging. Daarvan wachten er 372 op een plaats in een instelling, 269 op thuisbegeleiding, 100 op een plaats in een dagcentrum en 176 op begeleid zelfstandig wonen. In de pleegzorg zijn er blijkbaar geen wachtenden. Toch zegt de minister dat zij het grootste deel van de uitbreidingen in de bijzondere jeugdzorg in de pleeggezinnen wil realiseren. Pleeggezinnen zijn, zoals de zelfstandige kinderopvang, een vorm van opvang waarop de overheid geen greep heeft. Het vinden van pleeggezinnen wordt er bovendien niet gemakkelijker op, integendeel zelfs. Ook hier zijn er dus grote vragen over de beleidswaarde van dit uitbreidingsbeleid.

Een laatste voorbeeld is dat van de bejaardenzorg en meer bepaald de bevak's. Wie de hoorzitting over het VIPA op 8 november heeft bijgewoond, heeft gehoord dat de bevak's op dit moment niet bijster populair zijn, al is er enige beterschap. Toch wordt

in een uitbreiding met 167 serviceflats voorzien via bevak's. Door te kiezen voor de goedkoopste werkvormen – waarmee overigens niet gezegd is dat die noodzakelijk minderwaardig zijn – wordt deels voorbijgegaan aan een andere centrale doelstelling, te weten die van het voeren van een meer vraaggestuurd beleid. Met deze werkwijze wordt nog altijd vertrokken van een aanbodgestuurd beleid.

Bij de bespreking van haar beleidsnota 2004-2009 vorig jaar, gaf minister Vervotte toe dat die nota vaag en algemeen bleef, maar voegde daaraan toe dat de beleidsbrief 2005-2006 stukken concreter zou zijn. Ook deze beleidsbrief blijkt echter bijzonder vaag. Deze beleidsbrief bulkt van omschrijvingen zoals “ik zal bekijken”, “wij overwegen”, “na evaluatie” enzovoort. Bij de lokale besturen bestaat er een andere praktijk. Zo worden bij het OCMW van Antwerpen de jaarlijkse beleidsnota's opgemaakt vanuit kwantificeerbare doelstellingen, zelfs per kwartaal. Met een dergelijke werkwijze had kunnen worden ingeschreven dat tijdens het tweede kwartaal van 2005 de aanpassing van het decreet op de zorgregio's bij het parlement zou worden ingediend. Dat is echter niet gebeurd, al ging het volgens de minister maar om een aantal kleine en voor de hand liggende aanpassingen.

Op pagina's 49 en 50 van haar beleidsbrief meldt de minister dat zij op 29 september 2005 in kennis is gesteld van het vonnis van het Arbitragehof inzake het decreet op de eerstelijnsgezondheidszorg en dat zij nu werk kan maken van uitvoeringsbesluiten van dit decreet. Zo zal in 2006 in een eerste uitvoeringsbesluit werk worden gemaakt van de Samenwerkingsinitiatieven Eerste Lijn (SEL). “Vermits de territorialiteit hier een belangrijk gegeven is, kan dit besluit pas afgewerkt worden zodra het parlement mijn voorstellen tot aanpassing van het zorgregiodecreet zal hebben behandeld”, luidt het verder. Tot nog toe heeft de minister echter geen voorstellen gedaan om dat zorgregiodecreet aan te passen. Met deze formulering in de beleidsbrief lijkt het wel de schuld van het parlement te zijn dat de uitvoeringsbesluiten van het decreet eerstelijnsgezondheidszorg – die aan de sector beloofd waren voor 1 januari 2005 – er maar in de loop van 2006 zullen zijn, omdat dat parlement de voorstellen van de minister voor een aanpassing van het zorgregiodecreet nog niet heeft behandeld. Hetzelfde geldt voor het preventiedecreet, waar een aantal LOGO's al jaren wachten op de uitvoeringsbesluiten.

De spreekster wil afronden met één van haar stokpaardjes, het Persoonsgebonden Budget (PGB).

Daarover klonk het vorig jaar dat dit systeem zou worden geëvalueerd, om dan te bekijken hoe het PGB verder kan worden uitgevoerd. Ondertussen is de term Persoonsgebonden Budget zelfs helemaal verdwenen. In deze beleidsbrief wordt daar met geen woord meer over gerept. Het Persoonsgebonden Budget is nochtans gebaseerd op een door dit Vlaams Parlement goedgekeurd decreet, dat niet zomaar kan worden genegeerd. Wanneer collega's uit de meerderheid willen interpellieren over het PGB, wordt dat als niet opportuun afgedaan. Het zou dan ook nuttig zijn dat de minister naar aanleiding van de voorliggende beleidsbrief eens duidelijkheid schept over haar visie aangaande het PGB. Wil zij daarmee verdergaan of niet? Het is het recht van de minister om dat systeem naar de prullenmand te verwijzen, maar dan moet wel de geëigende weg worden gevolgd via een ontwerp dat de opheffing van het bestaande decreet beoogt.

– *Uiteenzetting van de heer Bart Caron*

De heer *Bart Caron* merkt op dat een aantal maatschappelijke problemen heden ten dage meer zichtbaar worden. Zo is er bijvoorbeeld de problematiek van de mensen die wachten op een vorm van zorgverstrekking, de problemen met niet begeleide minderjarigen, de slachtoffers van verkeersongevallen, problematische opvoedingssituaties enzovoort. De omvang van dat lijstje is eigen aan de huidige samenleving. Ondanks alle inspanningen die onmiskenbaar worden geleverd, wordt de lijst alsmaar langer. Dat is geen verwijt, maar het is wel een ongelooflijke uitdaging om in een hardere, meer geïndividualiseerde samenleving, vanuit het beleid daarop een antwoord te geven. De spreker doet een oproep om, voor een deel ook boven de partijgrenzen heen, stil te staan bij deze fenomenen en om vanuit een solidair denken te vermijden dat er een Vlaanderen met twee snelheden komt. Die fenomenen van uitsluiting, van oprukkende armoede ook, zijn trouwens niet typisch voor Vlaanderen. Ook elders in Europa, en zeker in de Verenigde Staten, doen zij zich voor. Die fenomenen moeten tijdig worden aangepakt, zodat ze niet tot een gewelddadige reactie leiden zoals onlangs in Frankrijk.

De voorliggende beleidsbrief is zeker ambitieus, al zou hij hier en daar wat concreter kunnen. Er wordt voor heel wat problemen een aanpak in het vooruitzicht gesteld, in de lijn van de beleidsnota en van het regeerakkoord. Er wordt dus zeker een stap gezet. Toch moet men zich ervan bewust zijn dat zelfs met een meerjarenbegroting in de meest optimistische zin, hier over vier jaar wellicht enige frustratie zal zijn.

Het is jammer dat dit rijke Vlaanderen geen afdoend antwoord op deze problemen kan geven.

In het welzijnsbeleid in zijn algemeenheid ontbreekt eigenlijk een beweging die elders veel sterker aanwezig is, met name de administratieve vereenvoudiging. De regelgeving in het welzijnswerk is bijzonder ingewikkeld. Op middellange termijn zou er toch moeten worden nagedacht over eenvoudiger regelgeving. De geloofwaardigheid van het beleidsterrein zelf en het bereiken van maatschappelijke doelstellingen voor het verbeteren van de situatie van groepen in de samenleving, zijn er alleen mee gebaat als de regelgeving eenvoudig kan worden gehouden en als ze eenvoudig kan worden uitgelegd.

Wat de vraaggestuurde zorg betreft, is de spreker enigszins ongerust over de verschuiving naar een aanbodsturing die blijkbaar gaande is. Vanuit dezelfde bekommernis die daarnet werd aangegeven, zou de zorgvrager beter dan vandaag in het beeld moeten komen.

Op het terrein van de preventieve gezondheidszorg, zijn er alweer onheilspellende berichten over de aidsproblematiek. In vergelijking met bijvoorbeeld zuidelijk Afrika, verdwijnt het probleem in Vlaanderen in het niets, maar ook hier blijkt er nog altijd een stijging van het aantal patiënten te zijn. Ook op dat terrein zal er de nodige aandacht voor preventie moeten zijn en zal er een tandje moeten worden bij gestoken, om te voorkomen dat er nog problemen komen.

Tenslotte is er het VIPA en de problematiek van de infrastructuur in het algemeen. De wachttijd voor Vlaamse overheidssubsidiëring blijkt in de praktijk sterk uiteen te lopen. In de ouderenzorg blijkt dat op te lopen tot zeven jaar, in de gehandicaptensector kunnen projecten blijkbaar op één à twee jaar worden gerealiseerd. Dat is eigenlijk betreurenswaardig. De spreker is dan ook nieuwsgierig naar de voorstellen die de minister gaat formuleren in het kader van de infrastructuur. De ministers van Onderwijs en Cultuur hebben voor hun sectoren al alternatieve financieringssystemen voorgesteld. Er mag worden gehoopt dat er ook voor de diverse welzijnssectoren waar er nu een achterstand is, creatieve vormen van alternatieve financiering komen. Ook daar moet er echter permanent voor worden gewaakt dat er geen exclusie komt of duale beleidsmaatregelen.

– Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene

De heer Tom Dehaene merkt op dat 2005 als geen gemakkelijk jaar werd aangekondigd. Blijkbaar wordt ook 2006 geen gemakkelijk begrotingsjaar. Niettemin

is de minister erin geslaagd in 2005 een aantal belangrijke zaken te verwezenlijken. Bij de begrotingsbesprekingen vorig jaar heeft de minister beloofd dat er bijkomende PAB-plaatsen zouden komen. Toen werd daar glimlachend op gereageerd, maar nu blijkt dat zij woord heeft gehouden. Ondanks de beperkte middelen, is er een belangrijk signaal gegeven naar de zorgsector in het algemeen.

2006 wordt wellicht een overgangsjaar. Met dat voor ogen, is de spreker tevreden met de bijkomende middelen die desondanks gereserveerd zijn, onder andere voor het Vlaams Fonds. Voor het urencontingent voor de gezinszorg is ook dit jaar in een verhoging met 2,5 procent voorzien, een stuk meer dan onder de vorige legislatuur. Kind en Gezin krijgt voor ruim 23 miljoen euro meer middelen, onder meer om het aantal zittingen van de consultatiebureaus op te trekken. Dat zijn stuk voor stuk positieve signalen in een jaar waarin de bijkomende middelen beperkt zijn.

Wat het PAB betreft, is het positief dat een poging zal worden gedaan om iedereen in te schakelen, in het besef dat de communicatie zeer belangrijk zal zijn, om te vermijden dat valse verwachtingen worden gewekt. Het is ook verheugend dat er ook in de welzijnssector wordt uitgekeken naar alternatieve financiering. Over de formule van bevak wordt soms nog altijd smalend gedaan. Eén van de belangrijkste redenen voor het niet slagen van die formule was de evolutie van de rente, maar die klip is nu voorbij: er kan nu bij bevak worden geleend aan gelijke of zelfs voordeligere rentevoeten. Die formule mag dus niet zomaar worden afgeschreven. Het is uitkijken naar wat zal worden beslist over het wegwerken van de wachtlijsten bij het VIPA. Het is alvast een belangrijk signaal naar de sector dat er, net zoals bijvoorbeeld in de onderwijssector, wordt geprobeerd de wachtlijsten weg te werken.

Enige bezorgdheid is er ten aanzien van de samenwerking wonen – welzijn. Daar zal nog meer aandacht aan moeten worden besteed, aan beide zijden. Het woonzorgdecreet is één zaak, maar voor dat decreet er is, kunnen en moeten er al een aantal zaken worden besproken. Een deel van de problemen in de welzijnssector heeft immers ongetwijfeld te maken met het tekort aan sociale woningen en met het uitsluiten van bepaalde mensen in de sociale huisvesting, waardoor ze in instellingen van de welzijnssector terecht komen. De banden moeten dus zeker wat worden aangehaald.

Vorig jaar zijn heel wat zaken naar voor geschoven die aan een evaluatie zouden worden onderworpen. Ze zijn nog niet allemaal geëvalueerd – het zorgregio-

decreet is daar een voorbeeld van – maar er is toch al veel gebeurd. Zo zijn het legionellabesluit, het adoptiedecreet en de opvoedingsondersteuning al onder de loep genomen en is er een hoorzitting geweest over schuldenlast. Ondanks de beperkte middelen, kon dus al heel wat worden verwezenlijkt en konden heel wat belangrijke signalen worden gegeven. Er mag worden gehoopt dat dit ook in 2006 mogelijk zal zijn.

De spreker beklemtoont tot slot nog dat de tegemoetkomingen in het raam van de zorgverzekering stapsgewijs zullen worden opgetrokken tot 125 euro. Dat is een zeer belangrijk signaal naar de mensen die de moeite doen om zorgbehoevenden zo lang mogelijk thuis te verzorgen.

– *Uiteenzetting van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* is het met de vorige spreker eens dat er al prachtig werk is geleverd. Heel wat mensen zetten zich daarvoor in, professioneel, als vrijwilliger of gewoon als gezinsgenoot. Tegenover al die inzet en goede bedoelingen, staat – zoals collega Caron terecht al aanvoerde – dat de noden ontzettend groot zijn. Er zijn veel en nog altijd niet ingevulde behoeften, de uitdaging vanuit de samenleving blijft dus bestaan. De sector probeert daar maximaal en flexibel op in te spelen, en de zorgverleners geven daarbij blijk van een groot aanpassingsvermogen. Toch bereikt men al eens grenzen en dan ontstaan er wachtlijsten. Er moet blijvend worden geijverd om tijdig en preventief te werken en om, bij ontstentenis van de nodige middelen, minstens te werken aan een perspectief.

Met de vorig jaar ingediende beleidsnota en de huidige beleidsbrief, en met het regeerakkoord is er wel degelijk veel perspectief aanwezig. Er moet alleen werk worden gemaakt van de vele dingen die zijn aangekondigd of die al concrete voornemens waren. Daarbij zullen dan soms wel keuzes moeten worden gemaakt. Tal van groepen zijn daarbij betrokken, onder meer en niet in het minst de jongeren. Diverse ministers hebben met die groep te maken, er is zelfs een coördinerend minister voor kinderrechten. Het nationaal actieplan kinderrechten, waarvan het samenwerkingsakkoord aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd, geeft een afdwingbare rechtsgrond om de aandacht voor kinderrechten te verankeren in de diverse beleidsdomeinen van Vlaanderen.

Op het terrein van de preventie, is er de versterking van opvoedings- en gezinsondersteuning. Gezinnen en jongeren die in een moeilijke opvoedingssituatie

terechtkomen, moeten alle kansen blijven krijgen om zich te ontplooien en hun positie in de samenleving te versterken. Het regeerakkoord is daaromtrent zeer concreet. Naar aanleiding van de beleidsnota werd door de meerderheidspartijen een motie opgesteld waarin nogmaals wordt aangedrongen op een geïntegreerde aanpak over de sectoren en beleidsdomeinen heen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen. Aan belangstelling en interesse is er dus zeker geen gebrek. In de beleidsbrief en in de begroting blijven er goede intenties, maar er zal moeten worden nagegaan wat er in 2006 nog kan worden versterkt. Komt er een decreet en zo ja, wanneer? Moet daar nog lang over worden gesproken? Is het niet veeleer een kwestie van convergeren van de inspanningen?

Daarnaast is er het door de regering aangekondigde duurzaam en geïntegreerd preventiebeleid inzake verslavende middelen (tabak, alcohol en drugs). Daar zullen extra middelen voor nodig zijn. Er moet een duidelijk perspectief worden gecreëerd, zowel inzake preventie als wat de hulpverlening betreft. Heel veel basismateriaal is al voorhanden en het nieuwe basisconvenant met de VAD zal daar hopelijk ook toe bijdragen. De minister bevoegd voor Welzijn heeft weliswaar niet de exclusieve bevoegdheid inzake drugbeleid. In de onderwijssector bijvoorbeeld zullen gezondheidscoördinatoren worden aangewezen. Hopelijk zal hun opdracht niet beperkt blijven tot de problematiek van de drankautomaten en de maaltijden in de scholen, maar zullen zij zich ook inlaten met de drugsproblematiek, gesteund vanuit een algemene preventieve missie vanuit Welzijn en Gezondheid.

Het Vlaamse regeerakkoord had ook ruime aandacht voor de geestelijke gezondheidszorg. Via de meerjarigenplanning zal het Vlaamse aanbod op dat gebied hopelijk kunnen worden versterkt. Voor problemen als depressie en zelfmoord wordt de leeftijd blijkbaar alsmear jonger, ook daar moet dus prioritair aandacht blijven gaan naar kinderen en jongeren. Een andere problematiek waarvoor vanuit de welzijnssector een insteek kan worden gedaan, is die van de opvang en begeleiding van verkeersslachtoffers. Daarvoor is door de meerderheidspartijen een voorstel van resolutie ingediend. Ook in het regeerakkoord is dat trouwens opgenomen.

Dan is er de familiale bemiddeling. De Centra voor Algemeen Welzijnswerk hebben een bevoegdheid op dat vlak, intussen is er ook een federale wet en is er een commissie aangewezen. Het is van vitaal belang dat er, naast de strikt juridische benadering, ook een welzijnsgerichte insteek komt, in het belang van de

kinderen. Er moet rekening mee worden gehouden dat de erkenning van bemiddelaars aan een federale commissie is toevertrouwd en dat de samenstelling van die commissie niet veel in steek vanuit de welzijnssector toelaat. De gezinnen zijn echter niet altijd gebaat bij een al te juridische aanpak.

Voorts moet er aandacht blijven uitgaan naar de strijd tegen alle vormen van kindermishandeling. In het regeerakkoord is sprake van een structureel kader en financiering, en van betere ondersteuning van de provinciale centra. Ook daar is een snelle aanpak wenselijk. Een goede opvang en vooral preventie vermijdt vaak later ouderschap.

De integrale jeugdhulp is een dossier dat de minister heeft geërfd. Destijds, in 1999, is daar via een breed gedragen motie de aanzet voor gegeven vanuit dit parlement. De spreker pleit ervoor om in 2006 werk te maken van een breed draagvlak voor de zorg voor jongeren, niet alleen als ze een zorgvraag hebben, maar ook voor de preventie. Zeker wat de preventie betreft, zal een tandje moeten worden bijgestoken, want tijdens de voorbije legislatuur is daarvoor vrijwel niets gebeurd. Voor de zorg zijn er, misschien wat al te snel, twee decreten gekomen. Dat er heel wat problemen bestaan, bleek vorige week nog op een studiedag in Gent, met de bijna wanhopige titel 'Is er nog wel antwoord?'. Er zullen nog bijkomende investeringen nodig zijn, zeker ook wat de thuisbegeleiding betreft.

Tenslotte had het regeerakkoord ook aandacht voor de overdracht van het jeugdsanctierecht. Er wordt allicht best nog even gewacht op de afloop van de bespreking van het wetsontwerp in de Senaat, maar het rapport over de gerechtelijke hulpverlening wordt best aangegrepen voor een grondige bespreking. Het parlement zal hopelijk meer doen dan gewoon akte nemen van het globaal plan, waarvan de finale versie normaliter in januari aan de regering wordt voorgelegd. Er mag worden gehoopt dat het parlement ook een stuk eigen inbreng zal kunnen doen.

– *Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex*

Mevrouw *Elke Roex* merkt op dat er soms verschillen zijn tussen de beleidsbrief en de begroting. Zo is er voor het VIPA in de beleidsbrief sprake van nieuwe voorrangregels, maar is daarvan niets te vinden in de begroting. Voor het decreet over de ouderenparticipatie is de begroting dan weer veel concreter dan de beleidsbrief. Dat er bovendien een verschillende

volgorde wordt gehanteerd, komt de duidelijkheid ook niet ten goede. Als er op dat stuk verbetering mogelijk is, zou dat een goede zaak zijn.

– *Uiteenzetting van mevrouw Helga Stevens*

Mevrouw *Helga Stevens* bedankt de minister voor haar beleidsbrief en voor de planning voor 2006. Er is veel aandacht voor wat er in 2005 al gebeurd is en nog zal gebeuren, maar het jaar 2005 zit er bijna op. Het zou dan ook wenselijk zijn om wat ruimer in te gaan op de planning voor 2006, met meer meetbare doelstellingen. Aan de hand daarvan kan dan het jaar nadien beter worden opgevolgd wat al dan niet is gerealiseerd.

Het is positief dat de minister erin geslaagd is om het aandeel van de begroting voor Welzijn in de totale Vlaamse begroting vrij aanzienlijk uit te breiden. Dat er extra middelen komen voor de Vlaamse zorgverzekering is een belangrijk signaal in het kader van de vergrijzing van de Vlaamse bevolking. Er moet immers voor worden gezorgd dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven, ook als ze zorg nodig hebben.

Wat de sector van het gehandicaptenbeleid betreft, deelt de spreker de mening van mevrouw *Vogels* dat er nood is aan een duidelijke visie over het PGB. In haar beleidsbrief meldt de minister wel kort dat er een evaluatie en eventueel aanpassing komt van het PAB, maar over het PGB wordt jammer genoeg niet gesproken. In het regeerakkoord werd gesteld dat de haalbaarheid van het PGB zou worden onderzocht, maar daarvan is dus niets terug te vinden in de voorliggende beleidsbrief. Het PGB is een nieuwe vorm van financiering, het PAB is daar maar een deel van. Met het PGB wordt een grote stap gezet in de richting van vraaggestuurde zorg. In 2006 zou werk moeten worden gemaakt van een pilootproject, zodat het in 2001 goedgekeurde decreet in praktijk kan worden gebracht.

De minister heeft erop gewezen dat er voor verschillende domeinen rekening mee moet worden gehouden dat de federale overheid bevoegd is voor bepaalde aspecten. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de kinderopvang, de problematiek van het FCUD, en het jeugdsanctierecht. Een meer homogeen bevoegdheidspakket is wenselijk.

Tot slot wenst de spreker zich aan te sluiten bij de vraag naar meer administratieve vereenvoudiging

in het welzijnsdomein, niet alleen in de gehandicaptenzorg, maar ook in de ouderenzorg, bij de kinderopvang enzovoort. Er zijn immers heel wat klachten over het omvangrijke papierwerk en de daardoor verminderde tijd voor persoonlijk contact. Kwaliteit is uiteraard belangrijk, maar een en ander mag niet ten koste van de aandacht voor de mensen verlopen. Er zou terug een evenwicht moeten worden gevonden tussen die twee niveaus.

– *Antwoord van de minister, met korte replieken*

Mevrouw *Inge Vervotte*, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, vindt het jammer dat er blijkbaar wat misverstanden zijn gerezen rond haar toelichting. Toen vorige week wegens de waterval van cijfers werd gevraagd naar een aantal verduidelijkende slides, heeft zij meteen toegezegd om die te bezorgen. Zij ging ervan uit dat die bijkomende informatie bruikbaar zou zijn voor de bespreking per programma.

Uit diverse tussenkomsten kwam de vraag naar voor naar het perspectief van het welzijnsbeleid. Voor het beleidsdomein Welzijn en Gezondheid is er tijdens deze legislatuur een stijging met 25,4 miljard Belgische frank. Die toch wel zeer aanzienlijke toename moet toelaten aan de inderdaad bestaande noden en maatschappelijke evoluties iets te doen. Men kan er echter niet omheen dat het aandeel van dit domein stijgt en blijft stijgen. Men moet beseffen dat er niet voor elke nieuwe nood die zich aandient een even grote stijging kan worden gerealiseerd. In het licht van het aandeel dat nu al wordt ingenomen in de totale begroting, is de huidige toename aanzienlijk. Welzijn en Gezondheid neemt het op één na grootste deel van de begroting voor zijn rekening.

Voor de bijzondere jeugdzorg moet er rekening mee worden gehouden dat de verhoging met 6,5 miljoen euro los staat van de verhoging die uit het VIA-akkoord voortvloeit en waarmee ook een uitbreidingsbeleid zal worden gerealiseerd. Die 6,5 miljoen euro is met andere woorden een stijging van het constant beleid, waar bovenop nog middelen uit het VIA-akkoord komen. De pleegplaatsingen zijn dus niet de enige plaatsen die erbij zullen komen, er zal ook nog een uitbreiding van capaciteit zijn met VIA-middelen. Voor de pleegzorg is er inderdaad geen wachtlijst, omdat dit een niet geprogrammeerd aanbod is.

Wat bevak betreft, gaat het wel degelijk om zeer concrete dossiers, die in de pijplijn zitten en dus zullen worden gerealiseerd. 167 extra serviceflats zullen in 2006 via deze weg worden gerealiseerd, omdat dit

de enige mogelijkheid is die momenteel bestaat om financiële ondersteuning te geven aan het bouwen van serviceflats. In de toekomst zal via het woonzorgdecreet worden bekeken hoe daar bredere antwoorden op kunnen worden gegeven.

Inzake vraaggestuurde dan wel aanbodgerichte zorg, wordt een wat vreemde kronkel gevolgd als men ervan uitgaat dat het initiatief laten aan partners betekent dat de zorg aanbodgericht is. Het vraaggestuurde heeft meer te maken met de organisatie, met het centraal stellen van de vraag en van de vraagsteller. Bij wijze van voorbeeld: het gegeven dat er zelfstandige initiatieven in de kinderopvang bestaan, betekent niet dat er daar meer aanbod- dan vraagsturing is.

De minister zegt voorts dat zij al herhaaldelijk klare taal heeft gesproken over het PGB en dat dus nu nog eens zal herhalen. Als men de financieringsvormen wil aanpassen, moet ook het aanbod worden aangepast. Het gaat niet op dat de mensen aan hun lot worden overgelaten. Door de operatie van de zorggradatie, die overigens wel degelijk is ingezet, kan er effectief naar een andere financiering worden gegaan. Dan gaat het niet meer over een principe, maar over de mogelijkheid om dit in de praktijk waar te maken. Het is dus absoluut niet de bedoeling het PGB verticaal te klasseren, er is integendeel begonnen met het zetten van zeer concrete stappen voor de concrete uitwerking.

Administratieve vereenvoudiging is inderdaad zeer belangrijk. Daar had misschien wat meer nadruk op moeten worden gelegd, want daar zal wel degelijk effectief werk van worden gemaakt, onder meer voor de thuiszorg, voor het lokaal sociaal beleid en voor de kinderopvang. Het is misschien wat weinig beklemtoond, omdat er geen globale aandacht aan besteed is, maar het is wel degelijk ingebouwd in een aantal zaken.

De problematiek van de alternatieve financiering wordt heel belangrijk in 2006. De Vlaamse Regering heeft beslist om naar een kantelmoment te gaan voor de investeringen in bouwdoosiers van zowel rust- en verzorgingstehuizen als ziekenhuizen. De wachttijden zijn daar momenteel immers bijzonder lang, omdat de budgetten systematisch zijn afgebouwd op deze posten van het VIPA. Er is nagegaan welke belemmeringen er in het VIPA-decreet zitten en hoe die kunnen worden weggewerkt, nu wordt alleen nog gewacht op een advies van Eurostat.

Homogene bevoegdheidspakketten zijn uiteraard belangrijk. Eind november wordt de visie van Vlaanderen met een aantal experts bekeken op een collo-

quium. Daar zal zeer concreet worden bekeken wat de invulling zou kunnen zijn van bepaalde bevoegdheidspakketten, welke accenten Vlaanderen zou leggen, wat bijvoorbeeld een Vlaams gezondheidsbeleid zou kunnen zijn. Afgezien van de concrete dossiers – zoals bijvoorbeeld de problematiek van het FCUD, die op het overlegcomité aanhangig is gemaakt – wordt er dus ook aan de inhoudelijke invulling gewerkt.

Het bedrag van 150 miljoen euro dat wordt gereserveerd voor de zorgverzekering, heeft te maken met het engagement van de Vlaamse Regering om dat bedrag minder uit te geven. Die reservering zal integraal in 2006 worden gerealiseerd, wat extra voordelen geeft tegenover een jaarlijkse reservering van 25 miljoen euro. Het bedrag wordt immers nog groter door de rente die het oplevert, wat voor extra financiële ruimte zorgt. Die ruimte kan worden aangewend voor een groeipad voor de uitgaven voor tenlastenemingen.

Los van de stijgingen van de begroting voor 2004, 2005 en 2006, los van de stijging ingevolge het VIA-akkoord en los van de 150 miljoen voor de zorgverzekering, zal er nog een bijkomende toename zijn in de beleidsmiddelen, waarmee er vanaf 2007 extra beleidsruimte zal zijn.

III. Bespreking per programma

Programma 40.1 – Algemene departementale bestaansmiddelen

Mevrouw *Marijke Dillen* wijst erop dat er een lichte stijging is ten opzichte van 2005. Er worden weliswaar een aantal strategische doelstellingen opgesomd die met deze middelen zullen worden gefinancierd, maar over de concrete invulling wordt maar weinig gezegd. Kan er, zonder al te veel in te gaan op de details, wat meer toelichting worden gegeven over de prioriteiten die hier zullen worden gehanteerd?

Aan de contracten met derden om de communicatiestrategie te implementeren wordt blijkbaar veel belang gehecht. Hoe zal dat verlopen en om welke derden gaat het daar? De minister is weliswaar de eindverantwoordelijke voor de communicatie, maar zal hopelijk toch voldoende inspraak behouden in die communicatie.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat hij in het algemeen bezorgd is over de middelen die in Vlaanderen worden besteed aan jaarverslagen. Hij heeft daarover

een vraag gesteld aan de minister-president, die heeft beloofd dat er iets zuiniger zal worden gewerkt in de toekomst. Het Vlaams Fonds zit in de top drie van de duurste jaarverslagen. Het beslist daarover weliswaar zelf, maar er kan misschien toch op worden gewezen dat het ook met minder dan 30.000 euro kan.

De heer *Felix Strackx* stipt hierbij aan dat het jaarverslag van het Vlaams Zorgfonds dan weer veel te goedkoop lijkt te zijn gemaakt, wat ten koste van de leesbaarheid gaat. Een gulden middenweg lijkt aangewezen.

De *minister* zegt dat er een procedure bestaat met duidelijke afspraken voor de contracten met derden over de communicatie. Bij de convenants die met partners worden afgesloten, is er enige ruimte voor het voeren van communicatie. Toch is het de bedoeling om daar voortaan enige afspraken rond te maken, omdat afspraken over doelstellingen best ook zichtbaar zijn in de communicatie.

Bij de bespreking van het budget van het Vlaams Fonds, kan de afgevaardigden van die instelling er misschien op worden gewezen dat een jaarverslag weliswaar nuttig is, maar dat er daarom nog niet zoveel middelen aan moeten worden besteed.

De heer *Luc Moens*, afdelingshoofd Coördinatie en Beleidsondersteuning WVC, wijst erop dat in het voorliggend programma de departementale middelen zijn opgenomen. Die middelen worden aangewend voor het inhuren van deskundigheid, wat af en toe nu eenmaal een noodzaak is. Binnen het departement Coördinatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is er een cel die instaat voor de huisstijl van de communicatie. Ook binnen het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur is er een werkgroep die bezig is met het algemeen communicatiebeleid. Binnen dat kader wordt af en toe een beroep gedaan op gespecialiseerde bureaus, die interdepartementaal worden geselecteerd, uiteraard overeenkomstig de wet op de overheidsopdrachten. Die financiële middelen zijn de jongste jaren aanzienlijk gedaald, wat meebrengt dat prioriteiten worden gesteld volgens de beleidsnota en de beleidsbrief.

Op de vraag van mevrouw Dillen of de daling te maken heeft met de overheveling van de cel Gelijke Kansen, antwoordt de heer Moens dat er inderdaad middelen zijn overgeheveld naar het departement Coördinatie, maar niet in dezelfde mate als de daling.

Programma 40.2 – Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

– *Alternatieve financiering*

De heer *Felix Strackx* zegt dat hij elk jaar opnieuw teleurgesteld is over de begroting van het VIPA. De verhoopte inhaalbeweging blijft ook nu weer uit. In feite krijgt het VIPA al jarenlang elk jaar zowat 100 miljoen euro te weinig om behoorlijk te kunnen werken. Vooral in de ziekenhuis- en bejaardensector laat dat toch sporen na, temeer daar de behoeften zeer groot zijn, zeker bij de ouderenvoorzieningen. De minister vermeldt in haar toelichting dat de wachttijd in die sector voor dossiers die in 2005 zijn ingediend, al is opgelopen tot zeven jaar.

Dat is een kwalijke evolutie in het licht van de toenemende vergrijzing. De minister heeft het weliswaar over andere prioriteiten, met onder meer aandacht voor dagcentra voor kortverblijf, maar er zijn nogal wat rusthuizen die intussen fel verouderd zijn en zelfs niet meer voldoen inzake brandveiligheid. Die rusthuizen hebben een bouwdoos, maar moeten door het gebrek aan recurrente middelen bij het VIPA jarenlang wachten op de realisatie ervan, met alle risico's die daarmee gepaard gaan.

Alternatieve financiering blijkt het toverwoord te zijn van de begroting 2006. De spreker was zo-even nog aanwezig bij de bespreking in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en ook daar ging veel aandacht naar alternatieve financieringsvormen. De minister verwacht blijkbaar dat dit een tovermiddel zal zijn om de wachtlijsten op korte termijn weg te werken. Het is echter twijfelachtig dat dat inderdaad zo zal zijn. Op zich is er weliswaar geen bezwaar tegen alternatieve financieringsvormen, maar er worden best geen te hooggespannen verwachtingen gekoesterd. De recente hoorzitting over het VIPA was in dat opzicht zeer interessant.

Er was blijkbaar een hoofdstuk over alternatieve financiering bij het VIPA opgemaakt in het programmadecreet, maar weer geschrapt, omdat er geen machtiging van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) was. In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft minister Van Mechelen zo-even meegedeeld dat de machtiging van het INR binnengekomen is. Zal dat hoofdstuk dan alsnog, via een amendement, worden ingediend? Dergelijke bepalingen horen eigenlijk niet thuis in een begrotingsdecreet, maar worden best via een afzonderlijk ontwerp van decreet geregeld.

Er is, zoals al gezegd, geen principieel bezwaar tegen alternatieve financiering, maar in het licht van de

comfortabele budgettaire situatie van Vlaanderen is het wel erg dat daarop een beroep moet worden gedaan. Uit de uiteenzetting van een vertegenwoordiger van het Rekenhof in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting bleek vandaag dat volgens de meest recente parameters en in het meest gunstige scenario, mag worden verwacht dat Vlaanderen niet minder dan 450 miljoen euro meer zal ontvangen dan geraamd in de begroting. Dat is niet voor het eerst: telkens als er nieuwe gegevens binnenkomen, blijkt dat Vlaanderen meer middelen krijgt dan geraamd. Vlaanderen zit dus als het ware op een berg geld, maar mag dat niet spenderen ingevolge afspraken met de federale overheid. Dat is zeer betreurenswaardig. De zaken mogen niet zo worden voorgesteld dat de bijkomende 150 miljoen euro voor de zorgverzekering van de federale overheid komen. Vlaanderen heeft die middelen, maar mag ze niet spenderen en is dus eigenlijk gedwongen om ze in een fonds te steken.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat, als er inderdaad een machtiging is van het INR, dat verheugend nieuws is. Het is immers belangrijk om zo snel mogelijk van start te kunnen gaan met alternatieve financieringsvormen, omdat de wachtlijsten inderdaad bijzonder lang zijn. Het lijkt hem aangewezen om dat alsnog proberen te verwerken in het programmadecreet.

Binnen het VIPA bestaat er overigens nog altijd een uitdovend systeem van alternatieve financiering voor rusthuizen en serviceflats. De laatste betaling in dat kader is voorzien voor 2010, het laatste project is vastgelegd in 1997. Kan nader worden toegelicht wat dat systeem juist inhield en waarom dat werd opgedoekt?

Mevrouw *Elke Roex* vraagt of er al meer informatie kan worden gegeven over de gekozen methodiek en over de redenen voor die keuze. De Vlaamse Regering heeft al een principiële nota goedgekeurd van de minister van Onderwijs die is gesteund op een machtiging van het INR. Bij dat systeem is bepaald dat het ESR-neutraal is. Als dezelfde techniek zou worden toegepast, zou het probleem met het INR er niet geweest zijn. Waarom is er dan voor een andere aanpak gekozen? Welke voordelen heeft die techniek voor het welzijnsgebied ten opzichte van het systeem dat voor Onderwijs is goedgekeurd?

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat de minister in juni 2005 een hoopvol persbericht heeft verspreid, met de aankondiging dat de wachtlijst voor de bouw van rusthuizen in één klap zou worden weggewerkt. Het ging over 48 goedgekeurde bouwdoosjes, wat met 60 procent van de totale bouwkosten neerkomt

op ongeveer 218 miljoen euro. Dat bedrag is echter niet terug te vinden in de voorliggende begroting, dus mag worden verondersteld dat de minister daarvoor niet de traditionele VIPA-methode wil volgen. Er werd immers al aangekondigd dat er naar alternatieve financieringsvormen werd uitgekeken. Intussen is er ook het eindrapport van de commissie van experts over het VIPA en daarin luidt het dat PPS in de welzijns- en gezondheidssector niet evident is. Er zijn weliswaar voorbeelden in het buitenland, maar die zijn eigenlijk nog te recent om er al definitieve conclusies uit te kunnen trekken. Er is bijvoorbeeld nog onvoldoende duidelijk in welke mate artsen gaan investeren in een ziekenhuis. Wellicht zullen zij daar alleen toe overgaan als ze weten dat het ziekenhuis goed geplaatst is om de meest recente technologie in huis te halen.

De conclusie van de expertencommissie is dat PPS projectmatig moet worden bekeken, dat daar op middellange termijn eventueel iets uit te verwachten is maar niet op korte termijn en dat de beste manier het optrekken van de VIPA-kredieten is. Door de heer Strackx werd er zo-even terecht op gewezen dat Vlaanderen als het ware op een berg geld zit. Binnen een tweetal jaar is de Vlaamse schuld tot nul herleid en de rentevoeten zijn momenteel historisch laag. In die context zou het perfect te verdedigen zijn om te investeren in gebouwen en daarvoor leningen aan te gaan, met een machtiging van het INR. Op het vlak van infrastructuur zijn er bijzonder veel noden, onder meer ook bij Onderwijs en Cultuur. Het is denkbaar dat de Vlaamse Regering machtiging krijgt om tot op zekere hoogte leningen aan te gaan, maar niet ad aeternam, wegens het risico van debudgettering en een rentesneeuwbal.

Alternatieve financiering is in de huidige economische context te verantwoorden, maar wat zijn de afspraken binnen de regering daarover? Zijn er afspraken over de mate waarin elke minister daar gebruik van mag maken en wat betekent dat voor de welzijnssector? Blijft de minister bij haar stelling dat daarmee de wachtlijst voor de rusthuizen zal kunnen worden weggewerkt? En wat met de ziekenhuizen? Welke techniek zal worden gebruikt en waarom wordt daarover nog niets gezegd in de voorliggende documenten?

Bij de recente hoorzitting over het VIPA bleek dat een vorm van bevak-constructie mogelijk zou moeten zijn in de gehandicaptensector: heel wat bemiddelde ouders, die hun kinderen helpen bij het bouwen van een huis, zouden ook bereid zijn om voor hun kinderen met een handicap te investeren in een

bevak-fonds, als zij zeker zijn dat het kind dan een opvangplaats heeft. Dat is zeker waard om onderzocht te worden.

Minister *Inge Vervotte* zegt dat alternatieve financiering een vlag is die diverse ladingen kan dekken. Bij een discussie moet er duidelijkheid zijn over de inhoud van dat begrip. Wat de stelling betreft dat de Vlaamse overheid op een berg geld zit, moet er rekening mee worden gehouden dat een begroting wordt opgemaakt op basis van de verwachte inkomsten en uitgaven. Die inkomsten en uitgaven zijn best in evenwicht. Het is niet alleen de federale overheid die daarover regels heeft, ook het Europese bevoegdheidsniveau hanteert strikte regels.

De heer *Felix Strackx* tekent hierbij aan dat Vlaanderen verplicht is een begroting met een overschot in te dienen, ter compensatie van het budgettaire tekort op het federale niveau. De *minister* repliceert dat de werkelijkheid iets complexer is, maar dat deze discussie beter in de geëigende commissie wordt gevoerd. In een periode van lage rente kan het voor grote investeringen interessant zijn om een alternatieve financieringstechniek te hanteren. Het vooropgestelde systeem verschilt van dat van Onderwijs, omdat in die sector de gebouwen vaak mee geconsolideerd zijn in de begrotingen. In de welzijnssector is dat niet het geval. De partners en de initiatiefnemers zijn in beide sectoren sterk verschillend. In de welzijnssector is het, zoals eerder al meegedeeld, de bedoeling naar een systeem te gaan met een aandeel van 60 procent voor de overheid en 40 procent voor de initiatiefnemer in de financiering. Een spreiding van betaling met andere woorden.

De verklaring voor het ontbreken van tekst en uitleg over deze alternatieve financiering is gewoon dat er nog geen volledig dossier kon worden voorgelegd. Als er inderdaad een machtiging is van het INR, dan is dat een positief nieuw element en kan er voortgang worden gemaakt met het dossier.

De minister zegt voorts nog dat uit het expertenrapport en uit de hoorzitting duidelijk naar kwam voor dat voorzichtigheid geboden is en dat PPS niet de oplossing voor alle problemen is. De commissie van experts zegt niettemin dat het de moeite loont om een en ander eens aan de realiteit te toetsen, via een pilootproject in de ziekenhuissector.

Mevrouw *Karine Moykens*, kabinetsmedewerker, zegt dat het systeem waarnaar de heer Dehaene verwees, in 1991-1992 in het leven is geroepen. Het was de bedoeling om een impuls te geven en 5000 service-

flats en 5000 rusthuisbedden bijkomend te creëren. Daarbij was voorzien dat er per serviceflat gedurende vijf jaar een bedrag van 285.000 Belgische frank zou worden gegeven en per rustoordbed 275.000 frank, ook gedurende vijf jaar. Alles samen betekent dat een bedrag van 14 miljard Belgische frank. Oorspronkelijk was dat niet opgenomen in de begroting. Op vraag van het Rekenhof is dat nadien wel geregulariseerd, waardoor dit elk jaar zichtbaar is in de VIPA-begroting. Op dit ogenblik is er nog voor ongeveer 280 miljoen Belgische frank, of 7 miljoen euro, niet volledig afgewerkt. Vaak gaat het om een deel van al gestarte projecten, bijvoorbeeld nog 10 van een totaal van 30 flats. Er kan dan ook perfect een inschatting worden gemaakt, met de laatste betaling in 2010.

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt wat het aandeel van Welzijn is in de te verdelen leningsportefeuille, als het inderdaad zo is dat er een machtiging is van het INR. De *minister* antwoordt dat geen problemen worden verwacht voor de dossiers in de welzijns- en gezondheidssector.

– ***Gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdzorg***

De heer *Felix Strackx* wijst erop dat het masterplan voor 'De Kempen' in Mol blijkbaar verder zal worden uitgewerkt. Hoeveel plaatsen zullen worden gecreëerd door de bijkomende gebouwen die zullen worden opgetrokken?

Zoals bekend, komt de geplande jeugdinstantie in Ekeren er niet. Wat is er met de daarvoor in vorige begrotingen opgenomen middelen gebeurd? Hoe staat het met de aangekondigde verkoop van de gronden?

De *minister* antwoordt dat het om 20 bijkomende plaatsen gaat. Wat Ekeren betreft, is er van de plannen afgestapt omdat duidelijk werd dat er veel te veel tijd zou verloren gaan aan dat dossier, terwijl de druk op de sector zeer groot is. Er werd dan ook gekozen voor een snelle uitbreiding in Mol, wat niet betekent dat het zoeken naar een andere geschikte locatie met meer ruimte wordt opgegeven. Nieuwe gegevens zijn momenteel echter niet te melden. De gronden in Ekeren zijn destijds aangekocht met middelen van het VIPA, maar bij de middelen voor de bouw was niet expliciet vermeld dat het om een instantie in Ekeren gaat. Die middelen kunnen met andere woorden gebruikt worden voor andere gemeenschapsinstellingen en zijn dus niet verloren.

– ***Sint-Pieterssite Leuven***

De heer *Felix Strackx* informeert naar de stand van zaken met betrekking tot het al jaren aanslepende dossier van het Sint-Pietersziekenhuis te Leuven. Hoever staat het met de vorig jaar aangekondigde onderhandelingen dienaangaande? Het gaat om een niet onaanzienlijk bedrag van 13,6 miljoen aan subsidies dat wordt teruggevorderd. In de kranten heeft de minister verklaard dat zij bereid is tot kwijtschelding, op voorwaarde dat er op een evenwaardige wijze wordt geïnvesteerd in Leuvense voorzieningen voor ouderen en personen met een handicap. Zijn er daarover concrete toezeggingen gedaan?

De *minister* beaamt dat dit dossier al geruime tijd aansleept. Op een gegeven moment is er vanuit Leuven een vraag gekomen voor een bestemmingswijziging, wat geen evidentie is. Het gaat hier immers om middelen van het VIPA, bestemd voor de welzijnssector. Een herbestemming moet dus in principe binnen het domein zelf gebeuren. Er is eerst juridisch uitgespit of er aan voldoende voorwaarden wordt voldaan voor een dading. Het resultaat van dat onderzoekswerk is dan aan de regering voorgelegd en die heeft een mandaat verleend om met Leuven de mogelijkheid van een dading te bespreken. Er lopen dus onderhandelingen, maar de uitgangspunten zijn duidelijk verschillend. Er zou een voldoende grote herinvestering in welzijn en gezondheid moeten zijn, maar onder meer over dat bedrag is er nog discussie.

– ***Zorgstrategische plannen***

De heer *Tom Dehaene* zegt dat uit de toelichting niet kan worden afgeleid hoeveel zorgplannen en hoeveel technisch-financiële plannen er hangende zijn. Kunnen de meest recente cijfers dienaangaande aan de commissie worden bezorgd?

De *minister* antwoordt dat het voor de ouderenvoorzieningen om 52 dossiers gaat, plus 13 die nog in behandeling zijn, en om 23 dossiers voor de ziekenhuizen, plus ook 13 nog in behandeling.

– ***Ouderenvoorzieningen***

De heer *Tom Dehaene* wijst erop dat het totaal benodigd subsidiebedrag voor de wachtende ouderenvoorzieningen 232 miljoen euro bedraagt. Kan een zicht worden gegeven op die wachtende initiatiefnemers? En gaat het effectief om een subsidiebelofte of moeten zij nog een zorgstrategisch plan indienen?

– *Toename van VIPA-budgetten*

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat de VIPA-middelen voor de ouderenvoorzieningen en de ziekenhuizen toenemen met respectievelijk 515.000 en 849.000 euro. Gaat het daar louter om een gevolg van de indexevolutie of zijn er ook andere verklaringen?

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat rekening moet worden gehouden met het verschil tussen vastleggings- en betaalkredieten. De vermelde stijgingen zijn indexeringen, en afhankelijk van wat er nog nodig is voor het vrijgeven van de voor dit jaar voorziene dossiers, zal daar nog een toename bijkomen. Details kunnen daar nu echter nog niet over worden gegeven.

– *Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg en Centra Algemeen Welzijnswerk*

Mevrouw *Vera Jans* wijst erop dat er voor de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg een stijging is met 17.000 euro tot 1,151 miljoen euro. In de toelichting wordt vermeld dat er vanaf 2006 een investeringsgolf wordt verwacht en dat het huidige krediet dan niet meer zal volstaan. In hoeverre is er al zicht op die investeringsgolf? Hoeveel concrete masterplannen of aanvragen zijn er al hangende? Als de huidige kredieten niet meer zullen volstaan, hoe zal dan een volgorde worden bepaald?

Bij de CAW's is de toename met 80.000 euro volgens de toelichting gebaseerd op "de nu gekende gegevens". Wat wordt daarmee bedoeld?

Mevrouw *Karine Moykens* zegt dat bij de begrotingsopmaak telkens aan de functionele afdeling wordt gevraagd wat volgens hen de dossiers zijn die het komende jaar mogen worden verwacht. Op basis daarvan wordt dan een raming gemaakt van het gemiddelde bedrag voor de opmaak van de begroting. Voor de volgorde wordt gewoon het 'first in, first out' principe gevolgd. Momenteel zijn daar trouwens ook geen wachtlijsten.

– *Vorrangsregeling*

Mevrouw *Elke Roex* merkt op dat er een verschil is tussen de toelichting bij dit programma en de beleidsbrief. Voor de ouderenvoorzieningen wordt gewag gemaakt van een nieuwe voorrangsregeling voor thuiszorg. Dat leidt voor thuiszorgvoorzieningen zoals lokale dienstencentra voor een aanzienlijke verkorting van de wachttijd, wat op zich uiteraard een

goede zaak is. Dat betekent wel dat andere voorzieningen met een langere wachttijd worden geconfronteerd. Hoe zal de herordening van het budget juist verlopen? Een rusthuis dat vandaag een aanvraag heeft lopen als rusthuis, zou geen voorrang krijgen, terwijl een rusthuis waar een dagactiviteitencentrum aan verbonden is, wel voorrang zou krijgen. Dat kan ertoe leiden dat er alleen nog dossiers worden ingediend van rusthuizen met een dagactiviteit. Met een dergelijke herordening moet dus met de nodige zorg worden omgegaan, om ongewenste effecten te vermijden. Kan er dienaangaande wat meer verduidelijking worden gegeven, ook over de wijze waarop de verdeling gebeurt van de middelen die op het einde van het jaar nog over zijn?

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat de minister spreekt over nieuwe prioriteiten en over de voorrang voor thuiszorgondersteunende infrastructuur in de bejaardenzorg. Daar is geen bezwaar tegen, maar het mag niet of/of zijn, wel en/en. Betekent een voorrang voor thuiszorgondersteunende infrastructuur dat de voorrangsregels van het verleden – met voorrang voor voorzieningen die niet meer voldeden aan bepaalde veiligheids-, brandbeveiligings- en kwaliteitsnormen – verlaten worden?

Door de minister zijn ook nieuwe criteria aangekondigd voor de ziekenhuisdossiers vanaf 2006. Op dat stuk is er een verschil tussen de beleidsbrief en de begrotingsdocumenten. In de toelichting bij de begroting staat dat er aan een expertencommissie een dossier is gevraagd en dat dit dossier is ingediend bij het Vlaams Parlement. Een rapport van een commissie over de voorrangsregeling is echter nog niet voorgelegd.

Minister *Inge Vervotte* zegt hierop dat als het 'first in, first out' principe wordt verlaten, er altijd vragen rijzen over de objectiviteit van de criteria. De criteria zijn wel degelijk objectief. Het is zeker niet zo dat als de criteria worden gewijzigd, de indieners nog de mogelijkheid krijgen om hun dossier daaraan aan te passen. Ingediende plannen kunnen in principe niet meer worden gewijzigd. Criteria worden bovendien op jaarbasis bepaald.

Het dossier waarnaar op pagina 264 van de toelichting wordt verwezen, is het expertenrapport dat op de hoorzitting van 8 november is toegelicht door de voorzitter van de commissie van experts. Voor de voorrangsregels bij de ziekenhuizen is er geen link met dat rapport. Door de administratie wordt in

overleg met de sector een voorstel uitgewerkt waar geen decreet of ministerieel besluit voor nodig is.

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat in de beleidsbrief wordt gemeld dat de minister tegen eind 2005 nieuwe criteria zal uitwerken voor het bepalen van de rangorde van wachtende ziekenhuisdossiers. Over die nieuwe criteria kan blijkbaar nog niets worden gezegd?

Mevrouw *Karine Moykens* zegt dat dit bijvoorbeeld te maken heeft met dossiers die al een project hebben en waarvan nu een tweede project komt. Een concreet voorbeeld: in project een zit de bouw van een operatiekwartier, in project twee de sterilisatieruimte. In een dergelijk geval lijkt het logisch om de initiatiefnemers niet nog eens geruime tijd te laten wachten op een goedkeuring.

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat als er nieuwe voorrangscriteria komen in de ouderensector, mag worden verwacht dat de oude criteria worden verlaten. Dat zou echter niet het geval zijn: de nieuwe criteria zullen voor nieuwe dossiers gelden. Als het echter zeven jaar duurt vooraleer een dossier aan bod komt in de ouderenzorg, hoe zal dat dan concreet in zijn werk gaan?

De minister wijst erop dat tot nog toe een strikt 'first in, first out'-systeem werd gevolgd. Voortaan zal per jaar, bijvoorbeeld voor de in 2002 ingediende dossiers, worden nagegaan welke voorrangscriteria kunnen worden gevolgd. De enige uitzondering zijn de dienstencentra: omdat het om een klein bedrag en een klein aantal dossiers gaat, wordt de wachtlijst daar volgend jaar al weggewerkt.

Mevrouw *Elke Roex* stelt vast dat voor alle andere voorzieningen dan de dienstencentra, de termijn dus met maximum 11 maanden wordt verkort. De *minister* bevestigt dat. Er moet enige redelijkheid worden gehanteerd, want als een dossier naar voor wordt geschoven, gaat dat ten koste van een ander dossier. Het zou zeer onrechtvaardig als een in 2005 ingediend dossier plots voorrang zou krijgen op een dossier van 2002.

– *Administratieve vereenvoudiging*

Mevrouw *Elke Roex* vindt het vrij absurd dat nieuwe rusthuizen en dienstencentra voor hun erkenningsaanvraag een motivering moeten geven van hun inplanting in de wijk en in een regio. Hoewel het zo niet wordt genoemd, moeten ze eigenlijk een zorgstrategisch plan indienen. Het zou logischer zijn dat

dit op het moment van de erkenning wordt geregeld en dat het VIPA-dossier zich toespitst op bouwtechnische en kwaliteitsvereisten.

De *minister* is het ermee eens dat de zorgstrategische planning beter bij een erkenning dan bij de bouw gebeurt. Bij de nieuwe beleidsvisie die in het raam van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) wordt ontwikkeld, is het de bedoeling om dat op te nemen.

– *Overige*

Mevrouw *Mieke Vogels* is van oordeel dat de VIPA-begroting behoorlijk zou kunnen worden ontlast door meer te investeren in woonzorg, en dus sociale huisvesting te combineren met een deel zorgondersteuning.

Zij wijst er voorts op dat de energiefacturen momenteel hoog oplopen. De vorige Vlaamse Regering heeft een aantal criteria voor VIPA-dossiers uitgewerkt in verband met isolatienormen en duurzaam bouwen. Die criteria zijn weliswaar niet afdwingbaar, maar in de huidige omstandigheden zou men daar toch de nodige aandacht aan moeten besteden bij het VIPA.

De *minister* zegt dat deze laatste opmerking terecht is. Het VIPA heeft inderdaad altijd al veel belang gehecht aan duurzaam bouwen. De aanbevelingen in dat verband zijn zeer concreet en het is de bedoeling om dat nog meer te versterken. Met het nieuwe agentschap dat in het raam van het BBB zal worden opgericht, zal dat nog beter kunnen, want de kennis over de sectoren heen kan dan worden gebundeld.

Programma 40.3 – Kredieten in het kader van het sociaal akkoord

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat in dit programma de middelen zijn gegroepeerd voor de realisatie van het vorige VIA-akkoord over de periode 2000-2005. In concreto gaat het om de middelen voor de regularisatie van die DAC-projecten die nog niet geïntegreerd zijn in een reguliere sector. Welke problemen zijn er op dit moment nog? Er was bijvoorbeeld nog een probleem met de MS-Liga in Melsbroek en bij het Rode Kruis. Zijn die problemen nu opgelost of is er zicht op een oplossing?

Hoe komt het dat de kredieten van het nieuwe VIA-akkoord nog bij de minister van Financiën zijn ondergebracht? Is dat wel de juiste strategie?

Mevrouw *Marijke Dillen* vraagt of een overzicht kan worden voorgelegd van de concrete verdeling van de

kredieten voor 2005 en van wat wordt gepland voor 2006.

Op basisallocatie 33.01 (subsidies allerhande in het kader van het VIA-akkoord) dalen de kredieten van 66.000 euro in 2005 naar nul. In de toelichting wordt gesteld dat bij de begrotingsopmaak 2006 geen DAC-project kon worden geregulariseerd, zodat er geen overdracht kon gebeuren van kredieten van Werkgelegenheid. Wat zijn daarvan de oorzaken? Zou het niet zinvol zijn om een provisie in te schrijven voor 2006?

Mevrouw *Ilse Goossens* (ambtenaar Coördinatie en Beleidsondersteuning WVC) antwoordt dat de meeste DAC-projecten in 2001 zijn geregulariseerd, op basis van lijsten van de VDAB. Die projecten zijn gescreend, om na te gaan of ze onder de sector van welzijn, gezondheid en (toen nog) gelijke kansen vielen. Intussen is gebleken dat er op die lijst een aantal projecten ontbraken. Een deel daarvan is intussen geregulariseerd en het is nu de bedoeling om op basis van de lijsten van de VDAB opnieuw een screening te doen, met het oog op een eventuele regularisatie. Daarnaast is het zo dat in 2001, in overleg met Werkgelegenheid, ook is beslist om een aantal projecten niet te regulariseren, omdat toen nog niet duidelijk was onder welke sector of beleidskader ze konden worden ondergebracht. Ondertussen zijn er diverse verschuivingen geweest en zijn een aantal projecten alsnog geregulariseerd. Ook daar zal er een nieuwe screening gebeuren.

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt of er geen concrete lijst is van de projecten die nog geen 'decretaale paraplus' hebben gevonden. Zij meent dat voor dergelijke projecten van voor 2005, het DAC-statuut uitdovend is: mensen die afvloeien, worden dus niet meer vervangen.

Mevrouw *Ilse Goossens* zegt daarop dat het daar gaat om mensen die geen DAC-statuut meer hebben. Het krediet op deze basisallocatie is bestemd voor mensen die nog wel onder dergelijk statuut werken en dus nog geregulariseerd moeten worden. De projecten waar mevrouw Vogels het over heeft zijn al geregulariseerd, maar nog niet in een decretaal kader geplaatst. De kredieten zijn wel al overgedragen.

Voor 2006 is nog geen verdeling mogelijk, omdat nog een screening bezig is. Het overzicht van de verdeling van de middelen voor 2005 kan worden bezorgd. Wat basisallocatie 33.01 betreft, daar staan de kredieten op die overkomen van Werkgelegenheid. Aangezien

op dit moment nog geen DAC-project bekend is dat geregulariseerd wordt, worden er ook nog geen kredieten overgedragen. In de loop van 2006 kan dat eventueel alsnog gebeuren.

De *minister* bevestigt dat de kredieten van het nieuwe VIA-akkoord bij de minister van Financiën zijn ondergebracht. Dat is een gevolg van het feit dat er bij de opmaak van de begroting nog geen duidelijkheid was over de verdeling over de beleidsdomeinen. Die oefening is nu bezig.

Programma 41.1 – Algemeen welzijnsbeleid

De heer *Felix Strackx* zegt dat hij de begroting van het Zorgfonds heeft doorgenomen samen met het jaarverslag over 2004. Gelet op de hoge werkingkosten van het fonds, zou de leesbaarheid van het jaarverslag overigens beter mogen zijn. Dat de zorgverzekering een gigantische gegevensstroom en een enorme administratie met zich meebrengt, lijkt een onvermijdelijke kwaal te zijn. Er moet worden gevreesd dat dit niet zal verbeteren met de nieuwe bepalingen die onlangs werden goedgekeurd. Die zullen voor nog meer controle en verificatie zorgen. Daar komt nog bij dat in 2006 alweer 15 miljoen euro wordt opgeslokt door het systeem zelf. De minister repliceerde eerder dat de zeer hoge werkingkosten een kenmerk waren van de opstartfase, de spreker vreest dat deze uitgaven wel eens blijvend zullen blijken. In verhouding tot de 191 miljoen euro die wordt uitgekeerd aan de zorgbehoevenden, gaat het om een zwaar bedrag.

Vervolgens gaat de spreker in op basisallocatie 28.01. De inkomsten uit beleggingen worden voor 2006 geraamd op 20 miljoen euro voor een belegging van 493 miljoen euro, wat het bedrag is dat zich begin januari in het reservefonds zal bevinden. Globaal komt dit neer op een rendement van 4 procent. Dat is eigenaardig, want in het jaarverslag komen de drie banken die zich over de beleggingen ontfermen tot resultaten die bijna of zelfs meer dan het dubbele zijn. En er is nog een eigenaardigheid, want als men de drie portefeuilles samentelt, komt men tot een som van ruim 465 miljoen euro, terwijl er op dat moment maar 455 miljoen euro in het reservefonds zat. Is het verschil van 10 miljoen euro dan virtueel geld? Moet dat bedrag ook niet in de begroting worden opgenomen?

In basisallocatie 38.51 worden de ledenbijdragen geraamd. Men heeft eenvoudig de inningsgraad van de vorige jaren overgenomen. De impact van de regu-

larisatiecampagne, die tot 1 mei 2006 loopt, wordt geraamd op 7,754 miljoen euro. Hoe komt men aan die raming? Dat bedrag is verrassend, want men ging toch altijd uit van 300.000 mensen met betalingsachterstand over een periode van vijf jaar? Als men het geraamde bedrag deelt door dat aantal, komt men op gemiddeld 25,8 euro per persoon en dat lijkt toch weinig. Moet men de raming niet verhogen of drukt zij uit dat de minister geen echt massale respons op haar campagne verwacht?

Een soortgelijk bedrag wordt geraamd voor de inning van achterstallige bijdragen. Dat is dan weer enorm veel. De inkomsten uit administratieve boetes worden immers geschat op 275.000 euro, een bedrag dat gelijk is aan de uitgaven ervoor, wat dus neerkomt op een nuloperatie. Aangezien de boetes ofwel 100 euro ofwel 250 euro bedragen, moet het werkelijke aantal ergens tussen 1100 en 2750 boetes liggen. Men is zinnens bij die personen ook de achterstallige bijdragen te innen, maar als die bijvoorbeeld gemiddeld 100 euro bedragen, wat ruim geschat is aangezien het maximum 110 euro bedraagt voor de afgelopen vijf jaar, dan komt men in het meest optimistische scenario niet verder dan 275.000 euro. Hoe de minister echter aan meer dan 7,5 miljoen euro komt, is onduidelijk. Dit lijkt een schromelijke overschatting en de vraag is dan ook waarop men zich baseert. 2750 boetes is overigens weinig, zelfs als men de respons op de regularisatiecampagne optimistisch inschat op 90 procent. Want dan blijven er nog altijd 10 procent, dus 30.000 wanbetalers over. Klopt het dat de Vlaamse Regering 150 miljoen euro extra gaat storten in het fonds en dat dit bij amendement zal worden geregeld?

Inzake de uitgaven is het de spreker opgevallen dat binnen de hoge werkingskosten van het Vlaams Zorgfonds veel geld gaat naar de huur van lokalen voor de 22 ambtenaren. Wel is het bedrag met 180.000 euro voor 2006 lager dan de werkelijk betaalde huurprijs van bijna 207.000 euro die in het jaarverslag over 2004 staat. Werd de huurprijs verlaagd, of gaat het inmiddels om andere gebouwen?

De begroting leert voorts dat de zorgkassen einde 2004 nog voor een kleine 3 miljoen euro schulden hadden. Werden die inmiddels vereffend of verrekend? Of liepen ze integendeel nog op?

In basisallocatie 33.03 gaat het specifiek over de werkingssubsidies voor de Vlaamse Zorgkas. Ook die heeft hoge werkingskosten. Zij maken 20 procent uit van alle werkingssubsidies die in de begroting staan

ingeschreven voor de acht zorgkassen. Dat werd in het verleden uitgelegd als een gevolg van de eigenheid van die kas, met zijn vele ambtshalve aansluitingen. Maar er werd wel beloofd om de werkingssubsidies van alle acht in 2005 te evalueren. Is dat gebeurd en bleek daar geen mogelijkheid uit om de Vlaamse Zorgkas kostenefficiënter te maken? De Vlaamse Zorgkas betaalt trouwens ook een hoge huurprijs, 140.000 euro, voor zijn 17 personeelsleden.

Ook het bedrag voor de communicatie is enorm hoog: 465.000 euro. De portkosten met betrekking tot de ambtshalve aansluiting worden geraamd op bijna 70.000 euro, wat goed is voor ongeveer 140.000 priorzegels. Daarbij komen nog de gewone verzendings- en portkosten ten belope van meer dan 100.0000 euro, goed voor weer 200.000 postzegels. Aan wie gaat het Vlaams Zorgfonds al die brieven sturen?

Wat wordt bedoeld met de vrijstelling van terugvorderingen bij overlijden?

Wat basisallocatie 41.01 (interne overdrachten naar PR 99.1) betreft, vraagt de spreker hoeveel personeelsleden er intern zullen worden overgedragen voor de regularisatie en de administratieve boetes. Het Rekenhof heeft in dit verband opgemerkt dat deze kosten werden ingeschreven bij de uitgaven, maar niet op de basisallocaties waar ze naartoe moeten bij de inkomsten.

Tevens is een verduidelijking wenselijk bij de uitspraak die minister Anciaux blijkbaar heeft gedaan, dat de zorgverzekering tegen 2009 grondig zou worden hervormd. Wat is daarvan waar?

De heer *Tom Dehaene* is blij dat de bedragen voor de thuiszorg worden opgetrokken tot 95 miljoen euro in 2006 en 125 miljoen euro in 2009. Hiervoor zijn er wel nog geen middelen uitgetrokken in de begroting. Wellicht zal dat bij de begrotingsaanpassing gebeuren. Wat is de timing daarvoor?

Hoe zit het overigens met de verwachte uitspraak van het Arbitragehof?

Hoeveel brieven zijn er vertrokken in het kader van de regularisatie? Op basis van dat aantal zou een inschatting kunnen worden gemaakt over hoeveel personen zich zullen regulariseren.

De beleggingsopbrengsten voor 2006 worden geschat op 20.193.000 euro. Werd er al rekening gehouden

met de 150 miljoen euro die nog bij amendement moeten ingeschreven worden in de begroting?

Ongetwijfeld werd de nodige voorzichtigheid in acht genomen met betrekking tot de inkomsten uit de administratieve boetes. De spreker verwacht het eerste jaar niet veel boetes. Allicht zullen er een aantal boetes worden kwijtgescholden.

Kan er een opsplitsing worden gegeven van de 1,5 miljoen euro voor recurrente uitgaven voor het Vlaams Zorgfonds?

Er wordt verwacht dat er voor de residentiële zorg 1800 nieuwe gerechtigden zullen zijn in 2006. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat zowat 300 mensen in een rusthuis verblijven zonder tussenkomst en met een uitbreiding met 1500 nieuwe woongelegenheden. Zijn deze woongelegenheden inmiddels in aanbouw? En gaat het om het aantal bijkomende plaatsen voor 2006?

In de thuiszorg zouden er volgend jaar 89.245 dossiers zijn. Vermenigvuldigd met 90 en 12 komt dit neer op 96 miljoen euro en niet op 94 miljoen euro. De spreker vraagt hoe dit verschil kan verklaard worden. Is het een gevolg van een spreiding over het jaar? Dezelfde redenering geldt voor de residentiële zorg, waar er een verschil is van 1,2 miljoen euro.

Wat is ten slotte het aantal personeelsleden van de Vlaamse Zorgkas? Daar wordt 1,7 miljoen euro voor vrijgemaakt.

De heer *Steven Vanackere* stelt vast dat de begroting een injectie krijgt van 150 miljoen euro. Daarnaast is er de demografische component voor 3,6 miljoen euro en wordt de dotatie geïndexeerd. Hij wil weten of het de bedoeling is dat er via amendering voor wordt gezorgd dat alle geplande maatregelen kunnen worden uitgevoerd. Kan de minister bevestigen dat er gedurende deze regeerperiode een dynamisch evenwicht zal voorhanden zijn indien alle maatregelen worden uitgevoerd?

Mevrouw *Elke Roex* vraagt wat de precieze draagwijdte is van het amendement. Welke begeleidende maatregelen zijn vervat in het amendement? Is er onder meer rekening gehouden met de terugbetaling van onverschuldigde ledenbijdragen naar aanleiding van de recente decreetswijziging tot aanpassing aan de Europese regelgeving? Indien het amendement meer is dan een financiële injectie, en ook inhoudelijk

relevant is, dan zou dit amendement in deze commissie besproken moeten worden.

De spreker merkt voorts nog op dat er nog geen brieven werden ontvangen in het kader van de regularisatiecampagne in Brussel.

De *minister* geeft toe dat het huidige systeem heel wat administratieve ondersteuning vergt. De regularisatie zal bijkomende administratieve lasten met zich meebrengen. Zodra de burger begrijpt dat de Vlaamse overheid de betaling van de bijdragen ernstig neemt door het systeem van boetes, zullen de administratieve lasten wellicht afnemen.

Een van de redenen waarom er een forfaitaire bijdrage wordt gevraagd, is dat de administratieve lasten hierdoor verlicht worden. Daarom blijft de minister voorstander van een forfait.

De werkingskosten van het Vlaams Zorgfonds zullen zo dadelijk worden toegelicht door de heer Huybrechts, directeur van het Zorgfonds. Er moet in elk geval rekening mee worden gehouden dat de opsporing en het (vaak meermaals) aanschrijven van wie niet betaalt, hoge kosten met zich meebrengen. Er wordt gepoogd de werkingskosten niettemin zo laag mogelijk te houden in verhouding tot de middelen die effectief kunnen worden aangewend voor de zorgverlening.

De minister zegt voorts dat de visie op de beleggingsportefeuille gedurende het voorbije jaar gewijzigd is. De beleggingen moeten voldoende inkomsten genereren. Er wordt in de begroting voorzichtigheidshalve uitgegaan van een relatief laag rendement. Ook daarover kan de heer Huybrechts enige toelichting geven.

Er moet worden van uitgegaan dat niet iedereen zal betalen naar aanleiding van de regularisatiecampagne. Er wordt van uitgegaan dat de helft van de aangeschrevenen zich zal regulariseren en dat zowat twee derde daarvan, of ongeveer 96.350 personen, zich in 2006 zal regulariseren.

De minister zegt dat er inderdaad een amendement zal worden ingediend. Het is nog niet duidelijk in welke commissie dat zal worden besproken. Het amendement heeft betrekking op de bijkomende injectie van 150 miljoen euro. In de nota die in dit verband aan de regering werd voorgelegd, zijn ook nog andere maatregelen opgenomen. Een van

deze maatregelen is een verlenging van de carenzperiode, aangezien de zorgverzekering bedoeld is voor langdurig zorgbehoevenden. Op deze wijze komt er bovendien financiële ademruimte vrij. Het gaat om een kleine 3 miljoen euro voor 2006.

De minister merkt vervolgens op dat de schulden verrekend zijn, behalve voor DKV en Ethias. Daarvoor staat er telkens nog 300.000 euro open. Dit heeft te maken met de werkingskosten, zoals blijkt uit de toelichting door de administratie.

Het klopt dat de Vlaamse Regering heeft gedebatteerd over de hervorming van de zorgverzekering. De Vlaamse Regering wil verder kijken dan 2027. Tot dan is er geen enkel probleem van financiering. Hopelijk zal het systeem in de loop van deze regeerperiode kunnen worden verfijnd. Wie de verzekering echt nodig heeft, zou iets meer moeten kunnen krijgen dan wie deze ondersteuning minder nodig heeft. De administratieve kosten mogen hierdoor echter niet uit de hand lopen. Deze oefening zal kunnen worden gemaakt zonder de last van de budgettaire druk. Dankzij de vrijgekomen ademruimte zullen onder meer maatregelen kunnen worden genomen om de discriminatie aan te pakken tussen de thuiszorg en de residentiële zorg. Het systeem zal in dit verband wellicht verfijnd worden.

Voor 2006 zal er nog rechtszekerheid worden geboden voor de Vlaamse zorgkassen. Vanaf 2007 zal er een nieuw subsidiebesluit komen. De verhoging met 95 miljoen euro zal in het amendement vervat zitten. Tussen 18 november en 1 december zijn er ongeveer 500.000 brieven vertrokken. 300.000 personen hadden helemaal niet betaald. De anderen hadden slechts eenmalig betaald.

Het arrest van het Arbitragehof zal heel belangrijk zijn. Men is momenteel de mogelijke antwoorden daarop aan het voorbereiden.

De heer *Luc Huybrechts*, directeur van het Vlaams Zorgfonds, licht de kosten toe van het Zorgfonds. Voor informaticoepassingen werd een budget uitgetrokken van 800.000 euro, onder meer om de opvolging van administratieve boetes mogelijk te maken. Er wordt een forfaitair bedrag van 200.000 euro uitgetrokken voor de kosten van het controleorgaan. Daarnaast zijn er kosten voor communicatie en studies. Ook de gegevens van het rijksregister en de KSZ moeten betaald worden. Daarnaast zijn er de werkingkosten van de bezwaarcommissie en van de

adviesraad. Het gaat daarbij wel slechts om kleine bedragen.

De werkingskosten voor het hele systeem bedragen ongeveer 15 miljoen euro. De kosten voor de zorgkassen bedragen 7,4 miljoen euro. Daarnaast is er 3,5 miljoen euro nodig voor de indicatiestellingen. Voor het Vlaams Zorgfonds zelf wordt 1,5 miljoen euro uitgetrokken. Voor de Vlaamse Zorgkas wordt 1,7 miljoen euro ingeschreven.

De hoge kosten voor communicatie van de Zorgkas zijn onder meer een gevolg van het feit dat er een beroep wordt gedaan op de Vlaamse Infolijn. De factuur daarvan alleen al bedraagt tussen de 250.000 en 300.000 euro. De huurkosten zijn verlaagd, omdat de huurwerken intussen afgeschreven zijn.

Er werd voorzichtigheidshalve uitgegaan van een interest van 3,5 procent. De situatie van de financiële markten is nu eenmaal niet denderend. Mogelijk is dit percentage zelfs nog een overschatting. Ook voor de langetermijnprovisies wordt uitgegaan van 3,5 procent.

Het verschil tussen de waarde van de portefeuille op de activazijde en het bedrag in het reservefonds, is grotendeels een kwestie van een waardering van de aandelen. Het betreft niet-gerealiseerde meerwaarden van ongeveer 18 miljoen euro die nog niet in de begroting mogen worden opgenomen.

Er werd van uitgegaan dat 79.000 personen een boete zullen betalen in 2006. Er zijn 118.000 personen die de boete driemaal niet betaald hebben. Er wordt verwacht dat een derde hiervan gebruik zal maken van de mogelijkheid tot regularisatie.

Het verschil met het aantal dat voorzien is bij het bedrag van de boete-inning heeft te maken met het feit dat dit bedrag voorzichtigheidshalve laag werd ingeschat. Er werd, zoals was afgesproken, kosten-dekkend gewerkt. De geschatte kosten werden voorzien als inkomsten. De spreker erkent dat er een groot verschil is met het bedrag aan gederfde ledenbijdragen.

Volgens de heer *Felix Strackx* is ofwel het ene bedrag veel te hoog, ofwel het andere veel te laag. De heer *Huybrechts* geeft dit toe. Er werd uitgegaan van twee verschillende redeneringen die niet consistent zijn.

Voor het bedrag van 90.000 euro dat werd uitgetrokken voor uitbetalingen bij overlijden, wijst de heer

Huybrechts erop dat dit bedrag enkel zal worden uitbetaald indien een aantal voorwaarden vervuld zijn. Het recht op tenlasteneming stopt een maand na het overlijden. Soms wordt het overlijden pas laat gemeld. Indien de zorgkassen aantonen dat ze zonder succes moeite hebben gedaan om de uitbetalingen te recupereren bij de erfgenamen, dan kunnen deze kosten kwijtgescholden worden.

Mevrouw *Elke Roex* is blij dat er in de beleidsnota staat dat het systeem van de zorgverzekering herwerkt zal worden en dat de maximumfactuur bekeken zal worden. Ze zou de evaluatie van de maatregelen op lange termijn willen evalueren. Door de aanpassing van de zorgverzekering aan de Europese regelgeving moeten een heleboel ledenbijdragen teruggestort worden. Wat is daarvan de kostprijs? Waar staat dat op de begroting? Een en ander zou geregeld worden met een amendement op het programmadecreet, maar als de dotatie verhoogd wordt, moet er ook een amendement komen bij het begrotingsdecreet.

De *minister* verwijst naar basisallocatie 34.41, terugbetaling onterecht betaalde ledenbijdragen, ter waarde van 1 miljoen euro. Dat is ook vermeld in de toelichting.

Programma 41.2 – Bijzondere jeugdbijstand

– Uiteenzetting van mevrouw Gerda Van Steenberge

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vindt de toelichting bij de begroting over de bijzondere jeugdbijstand zeer summier. De beleidsbrief daarentegen getuigt van meer visie en vermeldt ook meer projecten, maar in de begroting zelf is dat niet terug te vinden. In de toelichting bij de begroting wordt eerst een inhoudelijke toelichting gegeven, met in het eerste hoofdstuk de beleidsprioriteiten. Prioriteiten zijn daar eigenlijk niet in terug te vinden. Er wordt wel een definitie gegeven van de bijzondere jeugdbijstand van de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand enzovoort. Daarna wordt ingegaan op de strategische doelstellingen van de bijzondere jeugdbijstand en op de operationele doelstellingen. Die doelstellingen blijven echter zeer algemeen en zijn grotendeels ook te vinden in de toelichting bij de begroting van vorig jaar.

De *minister* merkt hierbij op dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de begroting en de beleidsbrief. In de beleidsbrief, en vorig jaar in de beleidsnota, wordt de visie vertolkt. De budgettaire weerslag van die visie is terug te vinden in de begroting.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* repliceert dat zij de weerslag van die beleidsvisie niet terugvindt in de begroting. Zo wordt bij de strategische doelstellingen gemeld dat op strategisch niveau als effecten worden nagestreefd: een grotere zelfredzaamheid na POS en MOF, minder recidive op jongvolwassen leeftijd na MOF en minder generatieplaatsingen. Nergens is terug te vinden hoe dat concreet wordt ingevuld. In de begroting worden cijfers gegeven over capaciteiten. Daaruit kan alleen worden opgemaakt dat de capaciteit van de verschillende gemeenschapsinstellingen wordt opgetrokken. Dat kan uiteraard alleen worden toegejuicht, maar over een algemeen actieplan is weinig te vinden. Nochtans heeft de minister vorige week tijdens een debat van de vzw Jongerenbegeleiding een algemeen actieplan naar voor geschoven, dat werd althans toch gemeld in *De Standaard* op 17 november jongstleden.

In dat artikel werd over de minister gezegd: “Haar boodschap was duidelijk: ik wil niet meer van hetzelfde. Geen grootse aankondigingen dus over bijkomende plaatsen in gesloten jeugdinstellingen, maar wel een overkoepelend investeringsplan dat rekening houdt met alle lijnen van de jeugdzorg.” In de beleidsbrief wordt er gemeld dat binnen 2006 een globaal plan zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Gaat het daar om hetzelfde plan, dat vorige week als overkoepelend investeringsplan werd voorgelegd?

Dat er in de beleidsbrief bij het hulpverleningsaanbod aandacht wordt besteed aan de opvang van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen, is verheugend. Vorig jaar moest worden betreurd dat de tekst over niet-begeleide buitenlandse minderjarigen niet onder het hoofdstuk van de jeugdhulp werd ondergebracht. Nu is dat dus wel gebeurd. Op pagina 20 van haar beleidsbrief zegt de minister dat zij inzake die opvang een werkgroep heeft geïnstalleerd in de schoot van de Interdepartementale Commissie Etnisch-culturele Minderheden, welke werkgroep in september aanbevelingen heeft geleverd. Kan de commissie kennis krijgen van die aanbevelingen? Vorig jaar heeft de minister bij de begrotingsbesprekingen gezegd dat zij voorstander was van een nieuw samenwerkingsakkoord over de opvang van niet-begeleide minderjarige asielzoekers. Zij wou daarbij een onderscheid maken tussen een eerste opvang en een vervolgovang. De eerste opvang moest beveiligd zijn, bijvoorbeeld een open instelling met trajectbegeleiding. Is dit ook in de aanbevelingen te vinden en volgt de minister nog steeds de vorig jaar vertolkte visie?

In verband met de preventiewerking, wordt op pagina 22 gesteld dat vanuit een visie op opvoedingsonder-

steuning, preventieprojecten worden uitgewerkt. Kan daar wat meer uitleg over worden gegeven?

– *Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen*

Mevrouw *Marijke Dillen* merkt op dat het belangrijke dossier van de bijzondere jeugdbijstand een grondiger bespreking verdient dan mogelijk is in het raam van de begrotingsbesprekingen. Vorige week heeft de minister nog geantwoord op een actuele vraag over de stand van zaken met betrekking tot de hervorming van de wet op de jeugdbescherming. Wat de minister in dit verband zegt op pagina 18 en verder, kan volledig worden bijgetreden. Haar antwoord op de actuele vraag is echter niet zo duidelijk. Het blijft toch wel degelijk de bedoeling dat er wordt aangedrongen op een aanpassing van de wet zelf, en niet van alleen maar de uitvoeringsbesluiten? Zo ja, wat is de timing daarbij?

– *Uiteenzetting van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* herinnert eraan dat er in het rapport van het Rekenhof dat in deze commissie werd toegelicht, vragen waren bij het al dan niet efficiënt inzetten van de beschikbare middelen en de keuzes die gemaakt worden. Dat rapport betrof weliswaar niet specifiek de bijzondere jeugdzorg, maar het zorgaanbod in het algemeen. Daarnaast was er ook de registratie door de administratie van de niet ingevulde behoeften. Hoe langer er wordt gewacht met een globaal debat en met het doorhakken van knopen, hoe meer inventarissen er zullen bijkomen.

Op 17 november laatstleden is er de al vermelde studiedag geweest van de vzw Jongerenbegeleiding. Ook daar is er een bevraging geweest en daaruit blijkt dat er wachtenden zijn. Er komt nu nog eens een grondige analyse van alle maatregelen, met zowel een POS- als een MOF-gedeelte. Deze problematiek verdient een grondige bespreking met deze commissie, voordat de tekst wordt voorgelegd aan de regering, want dan is hij alleen nog te nemen of te laten. De conclusies van de studiedag waren vrij positief, er is een grote bereidheid om met de ervaring uit de praktijk overleg te plegen. Dat is een opportuniteit waarvan best gebruik zou worden gemaakt, zoals in 1999 is gebeurd. De vaststellingen zijn immers niet min: er moet meer en beter gedifferentieerd aanbod komen, voorts zijn er vragen bij de preventie en het registratiesysteem, bij de beschikbaarheid van de

sociale diensten van de Vlaamse Gemeenschap en de sociale diensten bij de jeugdrechtbank. Naar het federale niveau toe zijn er zeker evenveel vragen: de flexibiliteit van de voorzieningen, continuïteit van de medewerkers, overbelasting van medewerkers en consultants enzovoort.

De spreekster pleit ervoor dat de minister gebruik zou maken van de opportuniteit en van het geduld dat de sector wil hebben om in het parlement een dialoog aan te gaan, zodat met het resultaat daarvan rekening kan worden gehouden bij het opstellen van de nota die aan de regering zal worden voorgelegd. Door mevrouw Dillen werd terecht geponeerd dat deze problematiek te belangrijk is om af te handelen binnen het beperkte kader van de begrotingsbesprekingen. Wat zal er gebeuren met de inventarissen en de groeiende tekorten? Tijdens de voorbije legislatuur is er vanuit de oppositie veel kritiek geweest over de wachtlijsten in de gehandicaptensector. Als men in de bijzondere jeugdbijstand problemen wil vermijden, zullen tijdig maatregelen moeten worden genomen. Hoe staat het met de verschillende inventarissen? Wat is de stand van zaken voor de registratie? Gaan de punctuele projecten nu wat zekerheid krijgen of moet er weer worden gewacht op een globaal plan?

– *Uiteenzetting van de heer Bart Caron*

De heer *Bart Caron* merkt op dat hij aanwezig was op de recente studiedag. Het is interessant om in een sectorale context een dergelijk verhaal te horen. Belangrijke delen van het beleid worden beïnvloed door het wetsontwerp-Onkelinx, waarover al geruime tijd wordt gepraat. Ook de minister speelt een belangrijke rol in dat debat. Het wordt vermeld in de beleidsbrief en de minister heeft van de regering een mandaat gekregen om met haar collega van de Franse Gemeenschap te overleggen over een aantal anomalieën in het ontwerp met betrekking tot de 'uithandengeving', de verlenging of verkorting van de termijnen, de speciale kamers in jeugd- dan wel correctionele rechtbanken enzovoort. De uitgangspunten van de minister zijn overigens zeker correct. Wat is daar de stand van zaken en zijn er belangrijke veranderingen te verwachten? De federale regelgeving heeft belangrijke gevolgen voor de inspanningen die Vlaanderen moet doen, ook voor het globaal plan dat zal worden opgesteld.

In verband met de POS, kondigt de minister in de beleidsbrief aan de residentiële opvang te versterken met een gegarandeerd hulpaanbod voor extreem

moeilijke jongeren. Een tweede spoor is preventie via crisishulp en vroegtijdig ingrijpen. Moet uit dat laatste worden verstaan dat er investeringen komen in onder meer thuisbegeleiding?

Hoe zit het met de zo gewraakte ‘uithandengeving’? Klopt het dat de mogelijkheid van verlenging van de maatregelen tot de leeftijd van 23 jaar, zoals in het oorspronkelijke ontwerp-Onkelinx was ingeschreven, wordt teruggedraaid naar 20 jaar? Is er al duidelijkheid over de financiering, over de verdeelsleutel die tussen de federale overheid en de gemeenschappen zal worden gehanteerd in verband met de bemiddeling en de ouderstage?

Door de Vlaamse administratie werd rond april 2004 een eerste indicatieve raming gemaakt van de financiële impact van de hervorming. Toen was het resultaat ongeveer 16 miljoen euro. Is er intussen al een meer actuele raming, bijvoorbeeld gebaseerd op de stand van zaken in juli, net voor het reces in de Kamer van Volksvertegenwoordigers? Heeft de minister zicht op de financiële impact van de aanpassingen die zij zelf voorstelt?

Er is door de administratie Bijzondere Jeugdbijstand een uitgebreide nota opgesteld over de balans tussen vraag en aanbod. Kan die studie aan de geïnteresseerde leden worden bezorgd? De minister heeft trouwens uit die nota geciteerd op de studiedag in Gent.

In verband met de pleegzorg wordt naar het evaluatierapport verwezen. De leden hebben dat rapport inmiddels ontvangen. Sommige voorstellen zullen, aldus de beleidsbrief, dieper worden uitgewerkt door een technische werkgroep uit de betrokken administraties. Kan in grote lijnen worden aangegeven op welke termijn er een aantal concrete maatregelen zullen komen uit die werkgroep pleegzorg en het evaluatierapport?

– *Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels*

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt, inhakend op het betoog van mevrouw Merckx-Van Goey, dat momenteel de wachtlijsten in de bijzondere jeugdzorg in kaart worden gebracht. Wat iedereen eigenlijk al wist, wordt bevestigd: een toenemend aantal jongeren wacht op de juiste opvang. Eigenlijk is die situatie zelfs nog wat schrijnender dan in de gehandicaptensector of de ouderenzorg, omdat in die twee gevallen de wachtlijsten deels te maken hebben met de vooruitgang van de geneeskunde en de daaruit voortvloeiende verlenging van de levensduur. In de bijzondere jeugdzorg gaat

het om de kloof tussen welvaart en welzijn. Als daar de wachtlijsten groeien, is dat des te meer een reden voor bezorgdheid.

De in 1999 goedgekeurde maatschappelijke beleidsnota had twee grote delen: de integrale jeugdhulpverlening en de preventie. Tijdens de vorige legislatuur heeft mevrouw Merckx-Van Goey er voortdurend op gehamerd dat het gedeelte over de preventie onvoldoende uitgewerkt was. In de beleidsbrief van minister Vervotte is dat echter nog veel slechter uitgewerkt: de preventiewerking wordt helemaal achteraan vermeld, terwijl dat eigenlijk op de eerste plaats zou moeten komen. Tijdens de voorliggende legislatuur was de minister bevoegd voor de jeugd, verantwoordelijk voor de preventieve werking naar jongeren, omdat het nu eenmaal om veel meer gaat dan alleen welzijn: speelruimte voor kinderen, jeugdverenigingen en jeugdwerking, vakantiewerking, straathoekwerkers enzovoort. De indruk bestaat dat in deze regering daar tot vandaag weinig of niets rond gebeurt. Er is nood aan een toekomstgericht beleid dat voorkomt dat jongeren in de integrale jeugdhulpverlening terechtkomen en uiteindelijk, via een soort cascade, in de bijzondere jeugdzorg.

De spreker heeft jammer genoeg de al bij herhaling vermelde studiedag in Gent niet kunnen bijwonen. Kan de toespraak van de minister eventueel worden bezorgd? Het zou goed zijn om na de begrotingsbesprekingen eens dieper in te gaan op de problematiek van de jeugdzorg. Al een aantal keren is gevraagd om de stand van zaken met betrekking tot de integrale jeugdhulpverlening eens te bekijken in de commissie. Dat wordt best samen bekeken met het deel gerechtelijke bescherming dat er nu bijkomt. Tot nu toe heeft de integrale jeugdhulpverlening er nog niet voor gezorgd dat de wachtlijsten in de bijzondere jeugdzorg korter worden, maar op termijn zou dat toch het geval moeten zijn. Dus, wat is stand van zaken inzake de integrale jeugdhulpverlening en hoe spoort de nota van de minister inzake gerechtelijke jeugdhulpverlening daar mee?

In de beleidsbrief is te lezen dat het besluit inzake de modulering, rechtstreeks toegankelijke hulp en de netwerken crisishulpverlening in 2006 zal kunnen worden uitgevoerd. Is dat besluit inmiddels klaar? Kan daar al wat meer over worden gezegd, of wordt dat verwezen naar een grondige bespreking van de integrale jeugdhulpverlening?

Door vorige sprekers is al verwezen naar het legislatieke kader dat volop in verandering is. Wat is de

stand van zaken nu? Komen er nog wijzigingen aan het ontwerp zelf, of gaat het alleen om uitvoeringsmodaliteiten? Betekent de passus in de beleidsbrief dat het overleg zich momenteel focust op de uitvoeringsmodaliteiten, dat er een politiek akkoord is om niets meer te wijzigen aan het ontwerp zelf?

Het legistiek kader zal niets veranderen aan de schrijvende tekorten, met bijvoorbeeld de 900 wachtende jongeren in Antwerpen, waarnaar in de algemene bespreking al werd verwezen. Voor het eerst wordt nu vanuit de vraagzijde aangegeven waarop die jongeren wachten. Er is overigens wel degelijk een verschil tussen vraag- en aanbodgestuurd. Bij een aanbodgestuurd beleid wordt voortgegaan op voorstellen vanuit de sector, zonder te weten of daarmee wordt tegemoet gekomen aan reële noden. Voor Antwerpen is nu gebleken dat er vooral nood is aan opvang in residentiële instellingen en in dagcentra, maar niet aan pleeggezinnen. Pleeggezinnen zijn absoluut niet altijd de juiste oplossing in de bijzondere jeugdzorg en bovendien zijn er daar nogal wat problemen: het statuut van de pleegouders en vooral het vinden van pleeggezinnen. De minister voerde bij de algemene bespreking aan dat er ook via de VIA-middelen nog een uitbreiding komt. In welke richting zal dat dan zijn? In haar beleidsbrief verwijst de minister uitdrukkelijk naar het nut van de projecten voor gestructureerde intensieve trajectbegeleiding (GIT) en voor gestructureerde kortdurende residentiële begeleiding (GKRB). Die projecten zijn essentieel omdat ze voor een band zorgen tussen de verschillende opvangvormen. Het zou dan ook positief zijn als de minister een stabilisatie en uitbreiding van die projecten zou aankondigen.

Wat de gesloten instellingen betreft, heeft de spreker twijfels bij de uitleg die de minister heeft gegeven bij de bespreking van het hoofdstuk VIPA. Zij stelde dat de plannen voor een jeugdinstelling in Ekeren zijn opgegeven omdat dit veel te veel tijd zou vergen. Met de weg die de minister nu wil bewandelen, dreigt het echter nog heel wat langer te duren. In de beleidsbrief wordt weliswaar gesteld dat met spoed werk zal worden gemaakt van de bijkomende 20 plaatsen in de campus De Kempen. Verderop blijkt echter dat de architectuurstudie voor de bouw van twee leefgroepen met het oog op die capaciteitsuitbreiding met 20 plaatsen, pas in 2006 zal worden opgemaakt en dat ten vroegste in 2007 met de realisatie zal worden begonnen. Dat brengt een 'déjà vu'-gevoel mee. Vier jaar geleden zijn in Antwerpen onderhandelingen begonnen omdat er nood was aan bijkomende plaatsen in gemeenschapsinstellingen, en om een andere vorm van opvang te realiseren in gemeenschapsin-

stellingen, bijvoorbeeld een vorm van avondopvang. Het is erg dat de hele procedure voor een jeugdinstelling in Ekeren, uiteindelijk op basis van een soort van nimby-syndroom is stopgezet. Er was een engagement van de stad Antwerpen om die instelling in Ekeren te bouwen, maar de minister heeft veel te snel toegegeven aan de druk die door anderen in de regering blijkbaar werd uitgeoefend om die weg te verlaten. Het zal niet eenvoudig zijn om een alternatief te vinden in Antwerpen. Ondertussen wordt Everberg wel afgebouwd. Nu worden daar jaarlijks 284 jongeren begeleid. Hoe zal dat op korte termijn allemaal worden opgevangen?

Het zou goed zijn als er opnieuw een onderzoek kan worden gedaan naar de uitstroom van jongeren uit de bijzondere jeugdzorg. Er is het enorme probleem van de wachtenden en hulp die daardoor soms veel te laat komt. Daardoor stromen soms jongeren uit de bijzondere jeugdzorg zonder dat ze fundamenteel geholpen zijn. Jongeren moeten vroeger worden opgevangen, bij voorkeur niet met de meest strikte maatregelen, en moeten ook op een goede manier 'afgeleverd' worden aan de samenleving. Alvast bij het OCMW in Antwerpen bestaat de indruk dat het aantal jongeren dat bijna rechtstreeks van de bijzondere jeugdzorg overstapt naar het OCMW en daar via een soort geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI) verder begeleid wordt, alsmat toeneemt. Uit de uitstroomproblematiek zullen allicht een aantal preventieve maatregelen kunnen worden afgeleid. De schuldenlast die jongeren opbouwen, blijkt vaak onwaarschijnlijk groot te zijn. Heel wat jongeren zijn dakloos. De problemen voor jongeren tussen 18 en 25 zijn dus immens, en eigenlijk een beetje onwaardig aan deze samenleving. Er worden veel inspanningen gedaan om tabaksgebruik bij jongeren te voorkomen, wat onmiskenbaar belangrijk is, maar het is even belangrijk om bijvoorbeeld paal en perk te stellen aan de kredietkaarten die her en der aan de jongeren worden aangeboden, om de jongeren voor een stuk tegen zichzelf te beschermen. Jongeren uit de bijzondere jeugdzorg blijken nogal eens moeilijk te kunnen omgaan met het beheren van hun budget, wat grote problemen meebrengt in de huidige consumptiemaatschappij. Ook die problemen zouden best worden betrokken bij een grondige bespreking in deze commissie.

– *Antwoorden van de minister, met repliek*

Minister *Inge Vervotte* merkt in verband met de recente studiedag in Gent op dat de organisatoren op de folder van dat evenement op eigen initiatief hebben aangekondigd dat de minister voor het eerst

uitleg zou geven bij het globaal plan jeugdhulp. Dat heeft blijkbaar voor een grote interesse gezorgd. Het globaal plan is echter nog in volle ontwikkeling. Op de studiedag zijn dan ook alleen een aantal grote lijnen geschetst.

Als daar vraag naar is bij de commissie, is de minister bereid om hier een uitgebreide presentatie te geven over de stand van zaken met betrekking tot het globaal plan jeugdhulp. Met het oog daarop, kan alvast een kopie worden bezorgd van de krijtlijnen die in Gent zijn voorgesteld. Daar is trouwens niet het globaal plan als dusdanig voorgesteld, maar wel een aantal uitgangspunten en criteria. Binnen dat kader moet er uiteraard nog een concrete invulling komen. Het spreekt voor zich dat een globaal plan moeilijk kan worden voorgelegd aan de sector zolang het overleg daarover nog niet is afgerond en zolang er nog geen principiële beslissing over genomen is door de Vlaamse Regering.

De opmerking dat er te weinig koppeling is tussen de beleidsvisie en de begroting, klopt in die zin dat er nog een invulling moet komen op basis van de middelen uit het VIA-akkoord. Het is de bedoeling om bij de verdeling van die middelen onder meer prioriteit te verlenen aan de sector van de bijzondere jeugdzorg, om uitbreidingsbeleid mogelijk te maken. Het zal dus zeker niet blijven bij de uitbreiding van het niet-geprogrammeerde aanbod, zoals de pleegplaatsingen.

Dat de tekst over de preventie achteraan komt, is een gevolg van het opnemen van de preventie onder opvoedingsondersteuning. Dat maakt deel uit van de visie daaromtrent die nog verder zal worden ontwikkeld.

Bij de hervorming van de wet op de jeugdbescherming is het niet de bedoeling om alleen nog maar aan de uitvoeringsmodaliteiten te sleutelen. Er worden wel degelijk nog een aantal structurele aanpassingen beoogd van het ontwerp zelf. Er is een akkoord met minister Fonck en de Franse Gemeenschapsregering over een voorstel van een uitgebreide kamer op het niveau van de jeugdrechtbank, met speciale maatregelen voor jongeren waarvoor het pakket van beschermingsmaatregelen is uitgeput. Die kamer zou dan kunnen oordelen op basis van het strafwetboek. Dat moet allemaal nog verder worden uitgewerkt, maar er is dus alvast overeenstemming bereikt met de Franse Gemeenschapsregering.

Zoals uit de beleidsbrief blijkt, is het de bedoeling op meerdere fronten actief te zijn voor de jeugdhulp.

Er moet uiteraard worden geïnvesteerd in de sector, maar dat moet doelgericht en efficiënt zijn. Er moet bovendien aandacht zijn voor de gehele lijn, dus niet alleen voor de jongeren die een MOF hebben gepleegd. Naar die jongeren gaat veel aandacht van de media en van de samenleving, maar de grootste stijging en het meeste problemen zijn er bij de jongeren die zich in een POS bevinden.

Daarnaast wordt gestreefd naar een betere organisatie van het zorglandschap, en daar komt de integrale jeugdhulp om de hoek kijken. Het zal zeker niet zo zijn dat met de implementatie van de integrale jeugdhulpverlening de wachtlijsten zullen zijn weggewerkt. Beide zullen samen moeten worden aangepakt. Het heeft immers geen zin om te investeren in bijkomende middelen zonder tegelijk naar een betere organisatie te gaan: zo worden scheefftrekkingen gecreëerd. Tegelijkertijd is er ook bewust voor gekozen om te werken op lange termijn, wat overigens niet wil zeggen dat er niets op korte termijn gebeurt. Zo zou het bijvoorbeeld verkeerd zijn om voor de toename van de POS zonder meer tot een capaciteitsuitbreiding te beslissen. Er moet worden nagegaan hoe het komt dat de cijfers op korte termijn zo stijgen en wat daaraan kan worden gedaan. Er moet met andere woorden niet alleen aan de output worden gewerkt, maar ook aan de input.

Voor het cliëntregistratiesysteem is het de bedoeling dat rond te krijgen in het voorjaar of medio 2006.

Er zijn nog geen aangepaste ramingen van de wijzigingen van het wetsontwerp-Onkelinx. Een en ander moet immers nog verder worden uitgewerkt en bekeken. Het is wel de bedoeling een aantal zaken mee te nemen in het globaal plan.

Wat de pleegzorg betreft, beklemtoont de minister dat het rapport wel degelijk 'au sérieux' wordt genomen. Waar dat kan, zullen al maatregelen op korte termijn worden genomen in 2006. Onderdelen die bijvoorbeeld een aanpassing van de regelgeving vergen, zullen uiteraard meer tijd vergen. Een belangrijk onderdeel van het rapport is een federale bevoegdheid: als de administratieve lasten zouden verminderen door een overeenkomst met de federale overheid over de kinderbijslag, zou een betere begeleiding van de gezinnen mogelijk zijn, wat een grote kwaliteitsverbetering zou betekenen, zowel voor de gezinnen en de kinderen als voor de sector zelf.

Er is een principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering over het besluit van integrale jeugdhulp

over de modulering en de netwerken rechtstreeks toegankelijk en crisishulp. Nadat de Raad van State groen licht heeft gegeven, kan er dan een definitieve goedkeuring komen.

De gestructureerde kortdurende residentiële begeleiding zal inderdaad één van de pijlers worden van het globaal plan. Het gaat hier om een vorm van flexibilisering en het is de bedoeling om daar werk van te maken.

Aangaande de jeugdinstelling in Ekeren, wijst de minister erop dat louter voor de architecturale werken, een oplossing in Mol sneller is dan die in Ekeren. Voor Mol gaat het immers alleen om een capaciteitsuitbreiding van al bestaande infrastructuur. Voor een volledig nieuwe instelling moeten diverse procedures worden doorlopen, wat heel wat meer tijd vergt. Daarnaast is er het gegeven dat er voor de uitbreiding in Mol geen toestemming van derden nodig is, terwijl in het geval van Ekeren instanties zoals het gemeentebestuur een vinger in de pap hadden. Vanuit die hoek werd aangedrongen op zeer uitgebreide werken in verband met de afwatering, zonder welke werken geen bouwvergunning zou worden verleend. Het klopt dat het niet gemakkelijk zal zijn om een alternatief te vinden, maar een oplossing in Ekeren zou bijzonder veel tijd en inspanningen hebben gevegd. Daarom is in overleg met de administratie gekozen voor de snelst mogelijke uitweg, een uitbreiding in Mol. Voor Everberg is voor een uitdoofscenario gekozen, een scenario op lange termijn weliswaar, zodat er voldoende tijd is om te werken aan bijkomende capaciteit.

De thuisbegeleiding is inderdaad cruciaal. Dat jongeren soms langere tijd in de residentiële opvang blijven, heeft er blijkbaar vaak mee te maken dat er onvoldoende thuisbegeleiding is.

Een onderzoek naar de uitstroom van de gemeenschapsinstellingen wordt gepland. Daarbij zal onder meer worden nagegaan of de pedagogische ondersteuning werkt, wat het herval is, hoe hervallen kan worden voorkomen enzovoort. Op basis van de resultaten kan er dan worden bijgestuurd.

Dat er, onder meer op het gebied van schuldenlast, problemen zijn bij de 18- tot 25-jarigen, klopt. Nogal wat jongeren met een geschiedenis in de bijzondere jeugdzorg komen inderdaad nadien bij het OCMW of andere instellingen terecht. Onder meer daarom wordt aan een globaal plan gewerkt. De cirkel moet

immers zo vlug mogelijk worden doorbroken. Het is zaak zo vlug mogelijk op te treden.

Mevrouw *Mieke Vogels* constateert dat er veel plannen en goede bedoelingen zijn, maar dat er voorlopig alleen duidelijkheid is over de pleeggezinplaatsingen en de internaatsplaatsen. De minister verwijst weliswaar naar de VIA-middelen, maar over de verdeling daarvan moet nog worden gepraat tussen de welzijnssectoren. Die middelen komen er ook maar bij een budgetcontrole, dus veel zal daar in 2006 nog niet mee kunnen worden gedaan. In de beleidsbrief luidt het dat de minister de huidige residentiële capaciteit wil versterken met een gegarandeerd hulpaanbod voor extreem moeilijke jongeren. Op dit moment zijn de elementen daarvan niet terug te vinden. Het blijft allemaal voornamelijk bij goede bedoelingen.

Over het elektronisch dossier DOMINO zegt de minister dat dit in het voorjaar zal worden gerealiseerd. Dat zou een manier kunnen zijn om het de verwijzende instanties en de consultants in de bijzondere jeugdzorg een stuk gemakkelijker te maken. Is de minister er echter zeker van dat dit in het voorjaar operationeel zal zijn en willen alle voorzieningen daaraan meewerken? Uit ervaring blijkt immers dat een dergelijk project twee kanten kan hebben: als men perfect weet op welk moment er een plaats vrij is in een bepaalde voorziening, kan die een jongere waarmee er eerder al problemen zijn geweest, niet meer weigeren. Het is dan ook de vraag of alle voorzieningen meewerken. Daarnaast komt er blijkbaar ook een maximum voor het aantal dossiers per consultant. Wil men dan ook al wachtlijsten creëren aan de toegangspoort van de bijzondere jeugdzorg?

Tenslotte zou het fout zijn om preventie gelijk te stellen aan opvoedingsondersteuning. Dat is maar een onderdeel van de preventie.

De *minister* tekent hier nog bij aan dat DOMINO een instrument is dat alleen voor de consultants zal worden gebruikt, en dus niet voor de voorzieningen. Er is geen centraal gestuurde registratie voor de voorzieningen, alleen voor de verwijzers, als hulpmiddel voor een efficiëntere werking.

Wat VIA betreft, zullen de middelen begin 2006 naar de welzijnsbegroting worden overgeheveld. Zodra er met de sector afspraken zijn gemaakt over de verdeling van die pot, zal er voortgang kunnen worden gemaakt.

Opmerkingen over de procedure

Mevrouw *Marijke Dillen* vindt het onaanvaardbaar dat de volgorde voor de bespreking van de programma's op de valreep nog gewijzigd blijkt te zijn. Zij beklemtoont dat in het verleden altijd de volgorde van de begroting is gevolgd en pleit ervoor om in de toekomst opnieuw die werkwijze te volgen. De leden moeten immers de gelegenheid hebben om zich op een grondige manier voor te bereiden en dat kan op deze wijze niet.

Mevrouw *Mieke Vogels* sluit zich hierbij aan. Zij is van oordeel dat de organisatie van de begrotingsbesprekingen dit jaar voor verbetering vatbaar is en hoopt dat daar lessen uit worden getrokken voor volgend jaar. De begrotingsbesprekingen zijn als het ware de hoogmis van het Vlaams Parlement en moeten dan ook met de nodige ernst worden aangepakt, met respect voor de parlementsleden. Op deze manier hebben zij niet de gelegenheid gekregen om zich grondig voor te bereiden.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt dat er inderdaad rekening mee wordt gehouden dat de leden zich grondig moeten kunnen voorbereiden. Er zou dus tijdig moeten worden meegedeeld wanneer welke begrotingsprogramma's zullen worden behandeld.

Programma 41.3 – Bejaardenzorg

– Uiteenzetting van de heer *Kurt De Loor*

De heer *Kurt De Loor* merkt op dat de minister streeft naar een vernieuwd concept rond preventie en aanpak van ouderenmisbehandeling. Wat bedoelt ze daar precies mee? Ze noemt een maximale inbedding binnen de bestaande reguliere zorgverlening eveneens een noodzaak. Wat wordt daarmee bedoeld? Worden centra voor ouderenmisbehandeling decretaal verankerd vanaf 1 september 2006 omdat ze tot 31 augustus projectmatig gefinancierd worden?

– Uiteenzetting van mevrouw *Elke Roex*

Mevrouw *Elke Roex* is zeer blij dat de minister aandacht besteedt aan de doelgroepen zoals allochtonen en holebi's. In de toekomst moet een volledige visie ontwikkeld worden op de interculturalisering van de zorg. In de beleidsbrief staat dat de beheersovereenkomst met de Vlaamse Ouderenraad in het najaar van 2005 wordt opgesteld. Wat is de stand van zaken?

De sp.a-fractie vindt het zeer belangrijk om te werken aan lokale zilverplannen of ouderenbeleidsplannen. Die kunnen een heel stevige basis bieden voor een goed onderbouwd Vlaams ouderenbeleid. In de begroting staat een klein bedrag voor de lokale ouderenbeleidsplannen ingeschreven. Het jaar 2006 is een ideaal moment om dergelijke plannen op te maken, aan de vooravond van een nieuwe gemeentelijke legislatuur. De minister kondigt een oefening aan rond de lokale ouderenbeleidscoördinator. Ze wil lokaal sociaal beleid en lokaal ouderenbeleid op elkaar afstemmen. Dat is zeer goed. Heel veel gemeenten werken al aan ouderenbeleidsplannen, heel veel andere wachten daarvoor op de uitvoeringsmodaliteiten van het decreet omdat daar ook een financiering aan verbonden is. De spreekster dringt er dan ook op aan om daar zo snel mogelijk werk van te maken. Het is zeer belangrijk dat de gemeenten met de nieuwe legislatuur een goede start nemen op het vlak van het ouderenbeleid.

Wat betreft de nieuwe RVT-reconversie, is het zeer goed dat er aandacht is voor alternatieve zorgvormen, de niet-residentiële zorg, de thuiszorgondersteunende zorg en het palliatief zorgaanbod. Men moet nagaan welke nieuwe vormen van thuiszorgondersteuning er zijn, zodat een en ander kan gemoderniseerd worden.

Er komt een aanpassing van de uitvoeringsbesluiten van het thuiszorgdecreet. Komt er ook een nieuw decreet? Bij de VVSG zijn daarover geruchten opgevangen.

– Uiteenzetting van de heer *Bart Caron*

De heer *Bart Caron* mist in de beleidsbrief aandacht voor de interculturalisering van de ouderenzorg. Allochtone ouderen hebben door hun cultuurpatroon vaak nog een moeilijke omgang met de voorzieningen die Vlaanderen aanbiedt. Hoe kan men de voorziening dichterbij de doelgroep brengen en omgekeerd?

Zal de overeenkomst met Serviceflats Invest al dan niet verlengd worden?

– Uiteenzetting van mevrouw *Greet Van Linter*

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt hoe de Vlaamse Ouderenraad concreet is samengesteld. In de begroting spreekt de minister over het decreet houdende de stimulering van een inclusief Vlaams Ouderenbeleid. Ze heeft het over een subsidiëring van de lokale

besturen. Zal de VGC in Brussel daarbij een rol spelen en zo ja, welke? Zal de VGC de rol van het lokaal bestuur overnemen? Dezelfde vraag kan worden gesteld voor basisallocatie 43.03, stimuleren van de ouderenparticipatie.

De minister spreekt in de beleidsbrief over een nieuw protocol tussen de federale overheid en de gemeenschappen en de gewesten met betrekking tot het ouderenbeleid. Dit protocol regelt een nieuwe grote RVT-conversie. Heel die conversie is echter niet erg duidelijk. De minister heeft het op pagina 12 in de voorlaatste paragraaf over voorzieningen die meer dan 10.000 RVT-gerechtigde bewoners huisvesten. In de laatste paragraaf staat dat 5136 van de RVT-equivalenten worden toegewezen aan Vlaanderen, waarvan 12 zullen besteed worden aan palliatieve opvang. Hoeveel RVT-bedden zijn er op dit moment concreet? Hoeveel bewoners zijn nog opgenomen in gewone rusthuisbedden? Hoeveel ROB-bedden moeten dan omgezet worden in RVT-bedden? Waarmee komen die 12 bedden voor palliatieve zorg nu overeen? Dat alles heeft toch belangrijke gevolgen voor de personeelsbezetting. Er moeten dringend meer rusthuizen erkend worden als RVT om de hoogbejaarden een aangepaste verzorging te kunnen garanderen. Een ROB-bed geniet immers van een beperktere financiering. Dit is weliswaar grotendeels een federale materie, maar er mag toch worden gehoopt dat de minister haar federale collega Demotte daarover tijdig aanspreekt.

Wanneer wordt toegezien op geografische spreiding van de RVT's, moet er ook meer aandacht besteed worden aan Nederlandstalige voorzieningen in Brussel. Daar zouden er een aantal echt eentalig Nederlandstalige voorzieningen moeten zijn; die zijn er op dit moment nagenoeg niet. Het geeft de bejaarde een enorm thuisgevoel als hij in een instelling in zijn eigen taal verzorgd wordt. Vooral voor dementerenden is dat zeer belangrijk.

Zijn de federale middelen begrepen in de begrotingspost 34.90? Gaat het hier om een omzetting van die bedden? Voor hoeveel patiënten staan 34 RVT-equivalenten en om welk percentage van de fondsen gaat het dan eigenlijk?

In verband met het woonzorgdecreet wenst de spreekster wat meer uitleg over de gesprekken met de minister van Wonen. Zijn daar al krijtlijnen voor uitgestippeld? Is daar een deadline voor voorzien?

De minister zegt dat de programmatie van de centra voor kortverblijf en dagverblijf momenteel laag ingevuld is. De indruk bestaat dat er een inhaalbeweging aan de gang is, maar de invulling in zijn totaliteit blijft uit. Welke stimulansen zal de minister hieraan geven in navolging van de beleidsnota, waarin ze het belang van het zo lang mogelijk thuisblijven vooropstelt?

In de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant is de programmatie van oppasdiensten voor 77 procent ingevuld. Er is nog ruimte voor bijkomend initiatief. Hoe gaat de minister die bijkomende initiatieven in de praktijk stimuleren of aantrekken? Hoe wil ze concreet de prestatiegerichte financiering van vrijwilligersoppas realiseren?

Nog in verband met de centra voor kortverblijf stelt de minister dat ze een voorstel wil indienen waarbij elke Vlaamse gemeente met een erkend rustoord in de mogelijkheid gesteld wordt om drie woongelegenheden voor kortverblijf uit te baten. Hoe ziet de verhouding er uit voor Brussel? Hoeveel woongelegenheden stelt de minister hier voorop? Wanneer denkt ze een akkoord te bereiken met de federale overheid in verband met de hoge vervoerskosten voor de gebruikers van de dagverzorgingscentra? Is er een streefdatum vooropgesteld voor de verankering in een wettelijk kader van de bijzondere zorgvorm 'opvang in zorgboerderijen'?

In verband met oudermis(be)handeling, sprak de minister in de begrotingsdebatten van vorig jaar over een structurele oplossing voor de meldpunten, in plaats van een projectmatige aanpak. Waarom komt ze hier nu op terug? Kan ook wat meer uitleg worden gegeven over een 'vernieuwd concept rond preventie en aanpak van oudermis(be)handeling'?

De minister streeft ernaar om met technologische hulpmiddelen het verblijf van de dementerende thuis te rekken of de opname in een residentiële instelling uit te stellen. Dat is een nobel doel. Maar na verloop van tijd doen zich toch problemen voor bij alleenstaande dementerende bejaarden. Het gaat om een complex probleem. Er moeten bepaalde criteria in acht worden genomen. Dementie treedt immers op in diverse stadia, met een voortdurende evolutie. Hoe zal dit concreet worden gevolgd bij thuisverblijvende dementerende bejaarden? Zullen er regelmatig controles worden gedaan, en door wie? Hier zullen heel wat mankracht, teamwerk en middelen aan te pas komen. Er moet verantwoordelijkheid worden opgenomen voor de veiligheid van de betrokkenen.

Gebeurt dat door een multidisciplinair team? Wie volgt dit verder op? Zal dit gebeuren in samenwerking met de expertisecentra voor dementerenden? Zullen de vooropgestelde middelen dan wel volstaan? Zit dit in basisallocatie 34.07, waar de minister het heeft over netwerken voor de zorg van dementerende bejaarden?

In de toelichting bij die basisallocatie heeft de minister het ook over een jaarlijkse subsidie van 74.750 euro vanaf 1 januari 2004 tot en met 31 december 2007. Wanneer voorziet ze in een structurele subsidiëring en een reguliere verankering? Wordt er voor die experimentele projecten nog steeds een beroep gedaan op middelen uit de Nationale Loterij of op alternatieve financiering? Bestaat er enige zekerheid over deze middelen?

Wat bedoelt de minister op pagina 287 van de toelichting per programma met een 'kwalitatief intern en extern vto-beleid'?

De minister heeft met het Riziv en de Vlaamse Gemeenschap een overeenkomst afgesloten ter stimulatie van zorgvernieuwingsprojecten in de thuiszorg. Het betreft hier kortverblijf, dagverzorging maar ook kleinschalig genormaliseerd wonen voor dementerenden in een erkend rustoord. Dat is zeer positief. Het is echter absoluut noodzakelijk dat deze mensen een gespecialiseerde opvang kunnen krijgen, in speciale centra, ofwel in een aparte vleugel in een gewoon rusthuis. Deze projecten slaan in de praktijk meer en meer aan omdat ze een antwoord geven op de specifieke noden en opvang van dementerenden. Ze worden er omringd door personeel dat hiervoor een specifieke opleiding kreeg, maar wel in een omgeving die zo veel mogelijk de thuisomgeving nabootst. Niet enkel heeft een dementerende dit absoluut nodig, maar het geeft ook wat meer opening naar 'gewone' rusthuizen. Dit brengt automatisch ook een grotere kost met zich mee. Is er wel voldoende geld vrij gemaakt? Zitten deze zorgvernieuwingsprojecten ook in de zo-even vermelde reconversie?

De minister voorziet ook in een aantal beleidsmaatregelen om meer aandacht te schenken aan de mantelzorger. Hierbij kunnen vragen worden gesteld over de broodnodige gelijkschakeling van de mantelzorg in het kader van de zorgverzekering voor Brussel. In de beleidsnota is over een mogelijke oplossing gesproken; de datum van 2006 is zelfs al eens gevallen. Heeft de minister hiervoor concrete plannen?

Het is positief dat de subsidiëring van de animatiewerking in de erkende rusthuizen wordt verder gezet.

Dat kan en zal ongetwijfeld bijdragen tot de kwaliteit van het verblijf in het rustoord. Op voorwaarde natuurlijk dat de middelen effectief voor de animatie ingezet worden. Op het terrein blijkt echter dat animatoren en ergotherapeuten vaak ingezet worden voor andere taken, wegens personeelsgebrek.

Wat tot slot de private en openbare serviceflats betreft, die optie is blijkbaar niet erg populair. De doelstelling hiervoor is vastgepind op 500 flats per jaar, om over tien jaar te komen tot een totaal van 5000 flats. Het aantal private serviceflats zit echter nog steeds ver onder het nagestreefde doel. De laatste jaren staat de teller zelfs op nul. Bij de openbare is er een lichte stijging, maar ook daar is men nog ver af van de gestelde 500 per jaar. Hoe wil de minister die achterstand wegwerken? Welke maatregelen nam ze daarvoor al? Hoeveel van deze serviceflats zijn op dit moment in gebruik in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? De minister voorziet in 1,3 miljoen euro voor 167 flats. Dat lijkt weinig. Kan daar wat meer uitleg over worden gegeven?

– *Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen, met reacties*

Mevrouw *Marijke Dillen* wijst erop dat er bij de begrotingsbesprekingen van vorig jaar al gesproken is over de nood om over voldoende gefundeerd cijfermateriaal te beschikken met het oog op een grondig ouderenbeleid en om te anticiperen op problemen die zich in de toekomst zouden kunnen voordoen. Zij verwijst naar de wachtlijsten bij het VIPA, waarvoor de minister in het verleden heeft beloofd na te gaan hoe ze hieraan zou kunnen tegemoet komen. Zijn er al initiatieven genomen om voldoende cijfergegevens te verzamelen? Daarvoor zijn geen middelen terug te vinden.

De heer *Tom Dehaene* meent dat mevrouw Dillen onder meer op de omgevingsanalyse doelt. De *voorzitter* herinnert aan het werkbezoek van de commissie op het departement. Daar is een uitvoerige databank getoond.

Mevrouw *Marijke Dillen* zegt dat zij aanwezig was op die boeiende vergadering. Er werd toen gezegd dat een aantal zaken in onderzoek waren. Zij wil nu gewoon de stand van zaken kennen. Zal er nog verder onderzoek gevoerd worden om cijfermateriaal te verzamelen?

In de beleidsnota stelt minister Vervotte dat de beheersovereenkomst met de Vlaamse Ouderenraad

in het najaar van 2005 zal worden afgesloten. Wat is de stand van zaken?

In de beleidsnota wordt ook gemeld dat de helft van de programmatie voor dagverzorgingscentra waarin voor 2005 voorzien was, is ingevuld. Wanneer volgt de rest dan?

De minister pleit terecht voor bijzondere aandacht voor de mantelzorger. Maar dat is niet terug te vinden in de begroting.

In het verleden werd in de begroting behoorlijk wat aandacht besteed aan het probleem van de vereenzaming. Dat is nu blijkbaar ook verdwenen. Aan het wegwerken van leeftijdsdiscriminaties wordt blijkbaar ook niets gedaan, want daarvoor zijn geen middelen uitgetrokken.

– *Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene*

De heer *Tom Dehaene* wijst er op dat er lange tijd problemen zijn geweest om de middelen voor de projecten van het tweede protocol van het federale niveau te krijgen. Is Vlaanderen nu zeker dat het die middelen krijgt? Gaat het die blijven krijgen? Heeft het daaruit lessen getrokken voor het derde protocol? Met andere woorden: is het zeker dat het alle middelen van het derde protocol direct krijgt, of op zijn minst de fasering waarin voorzien is?

Is er, in verband met het derde protocol, spreiding over de verschillende jaren mogelijk? Kan Vlaanderen in de eerste jaren in bijkomende plaatsen in de rusthuizen voorzien, zeker in die rusthuizen die al lang inspanningen doen om meer zorgbehoevenden op te nemen dan er RVT-bedden zijn? De spreker weet dat men moet wachten tot het protocol door alle betrokkenen is goedgekeurd maar het is toch belangrijk voor de sector dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de effectieve toestand in de rusthuizen, dus met het aantal zwaar zorgbehoevenden.

Alle projecten zijn nu blijkbaar ingediend. Wanneer kan daarover beslist worden? Op welke basisallocatie is het bedrag van 600.000 euro ingeschreven?

Er is voorzien in een programmatie voor zowel rusthuis als kortverblijf. Voor hoelang ligt die vast? Kan die eventueel aangepast worden met het oog op de vergrijzing? Zo ja, wie moet daar allemaal over beslissen?

Het is zeer positief dat de animatiefunctie in de centra voor kortverblijf in rekening wordt gebracht. Wat

zijn de budgettaire consequenties daarvan? Hoeveel wordt daarvoor uitgetrokken?

Dat de beleidsbrief expliciet verwijst naar de verlaging van de administratieve lasten voor de lokale besturen, is ook verheugend. Is er daarvoor een stappenplan? En is er al zicht op de timing, bijvoorbeeld voor de eenmalige erkenning van de uitbater?

CD&V vindt het belangrijk dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven. Het is dan ook een goede zaak dat het aantal plaatsen van kortverblijf zal uitgebreid worden, zodat er in elke gemeente minstens een aantal plaatsen beschikbaar zijn. In de beleidsbrief staat dat er in drie plaatsen kan voorzien worden. De spreker suggereert om daar ‘maximum drie plaatsen’ van te maken.

– *Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh*

Mevrouw *Vera Van der Borgh* heeft gelezen dat het HIVA een voorstel van profiel en van minimale opleidingsvoorwaarden zal opstellen voor de ouderenbeleidscoördinator. Ze vreest dat niet alle gemeenten en steden daar zullen kunnen op ingaan. De subsidies zullen immers niet toereikend zijn om de volledige loonlasten van die coördinator te dragen. De minister zal ook een lokaal ouderenbeleidsplan vragen. Op de administratie is al heel wat materiaal ter beschikking. Is het dan nog nuttig dat men de gemeenten alweer bijkomende plannen oplegt? De gemeenten en de OCMW's hebben niet de nodige experts in huis, dus dat zal hen weer geld kosten. Het was toch de bedoeling om de planlasten van de gemeenten te verlagen?

In het kader van de overeenkomst met minister Demotte mag minister Vervotte een aantal RVT-bedden verdelen. Maar in de conventie zou blijkbaar staan dat er geen nieuwe bedden mogen worden gecreëerd. Gaat men dat kunnen aanhouden, wetende dat nu heel wat mensen in ROB-bedden liggen die in RVT-bedden horen? De sprekerster vraagt in dat verband aandacht voor de dementerende bejaarden, die in het kader van het zorgprofiel niet zwaar genoeg scoren om als zwaar zorgbehoevende opgenomen te worden. Dat is een federale aangelegenheid, maar als men er daar geen aandacht voor heeft, moet er hier over worden nagedacht. De minister gaat toch een aantal bedden inzetten voor alternatieve zorgvormen. Misschien kan dat daar in kaderen.

Dat een aantal middelen toevloeien naar onder meer dagverzorgingscentra en kortverblijf, is toe te juichen. Hoe wil de minister dat doen voor geprogrammeerde niet-residentiële thuisondersteunende zorg? Wat moet

men daaronder verstaan? De minister geeft als voorbeelden zelf- en mantelondersteunende zorg. Wat is dat? Aan welke bejaarden komt dat tegemoet en in welke vorm?

De minister wil de centra voor kortverblijf mee in rekening brengen voor de subsidiëring en de uitbetaling van de subsidiëring van de animatiewerking. Dat is goed, maar waar blijft de financiering van de animatiewerkers in de commerciële rustoorden? Zijn die bejaarden dan geen Vlamingen, geen burgers die recht hebben op dezelfde voordelen als in een gesubsidieerd rustoord? Vlaanderen heeft die verplichting immers aan elke instelling opgelegd.

De minister stelt dat de programmatie van de centra voor kortverblijf momenteel slechts voor 24 procent is ingevuld; indien alle initiatieven die gepland zijn ook gerealiseerd zijn, dan zit men nog steeds maar met een invulling van 69 procent. Toch wordt voor commerciële rustoorden niet in de mogelijkheid voorzien om deze vorm van opvang aan te bieden. Dat begrijpt de VLD niet.

Er wordt voorzien in de mogelijkheid om drie woongelegenheden uit te baten. Daarmee komt de minister tegemoet aan de verzuchtingen van de heer Dehaene zonder rekening te houden met de VLD-bekommernissen.

De minister zoekt in overleg met minister Demotte naar een oplossing voor de financiering van de vervoerskosten naar de dagopvang. Waarom moet de federale minister dit probleem oplossen? Vlaanderen is daar immers bevoegd voor. Als Vlaanderen meer bevoegdheden eist inzake welzijn, moet het er ook over waken dat de middelen daartoe voorhanden zijn.

De minister kondigt ook aan dat zij een impuls wil geven aan de opvang in zorgboerderijen. Hoe zal de kwalitatieve zorg daar gewaarborgd worden? Zullen deze initiatieven onderworpen zijn aan het kwaliteitsdecreet en aan een inspectie van de Vlaamse Gemeenschap? Hoe wordt een inhoudelijke meerwaarde gegarandeerd? De minister spreekt van de zorgboerderijen in het kader van het ouderenbeleid. Maar ze kunnen ook een meerwaarde bieden in andere sectoren, zoals bijzondere jeugdbijstand, personen met een handicap en psychiatrie. Is daar ook aan gedacht?

Wat specifiek de begroting betreft, wordt in basisallocatie 33.06 in een subsidie voor de Vlaamse Ouderraad voorzien. Die subsidie is bijna verdubbeld

in vergelijking met vorig jaar. Waarvoor moeten die extra middelen dienen?

Onder basisallocatie 34.08 werd een extra budget van 1.715.000 euro uitgetrokken voor animatie. Voor de animatiefunctie in de commerciële rustoorden zijn er alweer geen middelen uitgetrokken, om budgettaire redenen. De oude norm voor de animatiefunctie bedraagt echter 20.051,50 euro per FTE, terwijl de nieuwe norm is opgelopen tot 31.428,24 euro. De minister had de oude norm ook kunnen behouden, ten voordele van de commerciële sector. Het is betreurswaardig dat dit niet is gebeurd.

In basisallocatie 49.03 wordt voorzien in 148.000 euro voor de subsidiëring tot stimulering van de seniorenparticipatie aan het lokale beleid. Het decreet voorziet onder meer in een specifieke ambtenaar. Maar als men de middelen verdeelt over de 308 gemeenten in Vlaanderen, dan geeft dit een tegemoetkoming van 480,52 euro. Er zullen niet veel gemeenten zijn die daarop enthousiast gaan reageren.

– *Uiteenzetting van mevrouw Helga Stevens*

Mevrouw *Helga Stevens* sluit zich aan bij de opmerking van de heer Caron over de interculturalisering. Ze vraagt in dit kader ook aandacht voor het probleem van personen met een handicap: ook zij vergrijzen. Ze ziet drie soorten problemen. Er zijn senioren die een handicap gekregen hebben door het ouder worden. De rusthuizen en centra voor kortverblijf moeten voor hen volledig toegankelijk zijn. Ten tweede zijn er personen met een handicap die werken in een beschutte werkplaats of elders en wonen in een tehuis voor werkenden. Als ze met pensioen gaan, moeten die mensen dat tehuis voor werkenden verlaten en naar een regulier rusthuis gaan. Maar ook personen met een handicap blijven graag in dezelfde omgeving wonen. Misschien kan er daarom aan de werkplaatsen een bijkomende woonvleugel worden gebouwd. Ten derde is er het probleem van dove senioren. Zeker mensen die door hoge leeftijd doof geworden zijn hebben heel veel communicatieproblemen als ze naar een rusthuis gaan en ze dreigen daardoor volledig te vereenzamen. De minister zou in haar beleidsbrief aandacht moeten hebben voor dergelijke specifieke doelgroepen binnen de senioren.

– *Antwoorden van minister Vervotte, met replieken*

Minister *Inge Vervotte* wijst op het belang van interculturalisering. In de VIA-akkoorden wordt aandacht besteed aan het aantrekken van allochtonen.

De minister onderscheidt twee aspecten. Enerzijds bieden thuiszorg en thuiszorgvoorzieningen grote mogelijkheden omdat thuisgebondenheid belangrijk is voor de allochtonen. De allochtone doelgroep moet daarom geïnformeerd worden over de mogelijkheden die thuiszorg hun kan bieden. Anderzijds wordt een pakket ontwikkeld om alle culturele barrières in kaart te brengen voor de voorzieningen. Kind en Gezin bereikt de allochtonen veel beter sedert ze die doelgroep bij haar werking betreft.

Vervolgens gaat de minister in op de vragen over RVT-equivalenten en RVT-reconversie. Deze eerder technische aangelegenheid beïnvloedt de zorgkwaliteit omdat de omkadering erdoor vergroot. RVT's die al geïnvesteerd hebben in een ruimer kader zullen er door deze operatie financieel beter aan toe zijn.

Het aantal RVT-equivalenten dat de Vlaamse overheid heeft verkregen moet worden omgezet in RVT-reconversie. Het protocol bepaalt dat Vlaanderen 60,24 procent van de RVT-equivalenten krijgt. Daarvan wordt 80 procent gebruikt voor de reconversie van ROB naar RVT. Deze omzetting komt neer op zo'n 15.000 bedden. Daarvan wordt 20 procent gebruikt om nieuwe bedden te plaatsen in de sectoren kortverblijf, dagverzorging en palliatieve zorg.

De beslissing om oudermis(be)handeling niet structureel maar projectmatig aan te pakken, heeft blijkbaar voor wat verwarring gezorgd. De bedoeling daarvan was een aantal onduidelijkheden uit te klaren. Bovendien moet dubbel werk worden vermeden want naast het centrale meldpunt zijn er een aantal regionale meldpunten. Het is de bedoeling naar een heroriëntatie te gaan, maar er worden geen fundamentele wijzigingen gepland. In een volgende fase volgt de structurele verankering.

De Vlaamse overheid stelt samen met de Vlaamse Ouderenraad een beheersovereenkomst op. De onderhandelingen daarover zijn rond waardoor dit dossier einde dit jaar wordt afgesloten.

De minister dankt voor de suggestie om het Vlaamse ouderenbeleidsplan te baseren op de lokale ouderenbeleidsplannen. Voor dit jaar is dat niet meer haalbaar. Maar het ouderenbeleidsplan voor 2006 zal geactualiseerd worden op basis van de lokale plannen. Het is steeds de bedoeling geweest om alle gegevens van de Vlaamse en de provinciale administratie ter beschikking te stellen van de lokale besturen. Zo wordt dubbel werk vermeden en beschikken de lokale

besturen over actuele gegevens en een omgevingsanalyse.

De minister beseft dat nog een aantal keuzes gemaakt moet worden. Het Hoger Instituut van het Gezin moet een competentieprofiel opstellen voor de ouderenbeleidscoördinator. Vlaanderen wil stimuleren, maar niet iedereen staat even ver. Bovendien zijn de behoeften van de grootstedelijke gebieden niet gelijk aan die van landelijke gebieden.

De denktank Wonen-Welzijn komt op regelmatige basis samen. Tijdens de eerste bijeenkomsten lag de nadruk eerder op de sociale huisvestingsmaatschappijen. De sociale huisvestingsmaatschappijen vragen begeleiding door Welzijn bij bijvoorbeeld uithuiszetting. Deze denktank kan zich ook over het woonzorgdecreet buigen. Er zal eerst werk gemaakt worden van besluiten, daarna van het decreet op de thuiszorg en ten slotte volgt in 2007 een nieuw woonzorgdecreet.

De programmatie van de centra voor kortverblijf zal verhoogd worden op het ogenblik dat alle dossiers die nu op een behandeling door het VIPA wachten, afgerond zijn. Daarnaast zal de programmatie worden opengeboken: om kortverblijf te stimuleren krijgt elke gemeente – zelfs als het programma volledig is uitgevoerd – recht op maximaal drie plaatsen. Daarnaast wordt op deze manier in elke gemeenten voor opvang gezorgd.

Er is geen bijkomende steun voor vrijwilligerswerk. Samen met het kabinet van minister Anciaux is de opdracht gegeven om het probleem van de verzekering nader te onderzoeken. Er is al overleg geweest met de VVP over de manier waarop de provincie West-Vlaanderen vrijwilligers verzekert. Het Welzijnsplatform van de provincies gaat na of dit model bruikbaar is in alle provincies.

In de begroting is rekening gehouden met vervoersonkosten omdat mobiliteitsproblemen soms het gebruik van dagcentra belemmeren. Er zal worden nagegaan of RVT's – die gestimuleerd worden werk te maken van kortverblijf – daarvoor forfaitair vergoed kunnen worden. Er is op dit punt nog geen overeenkomst bereikt met de federale regering. De gesprekken worden voortgezet.

Over de verlenging van de overeenkomst met Serviceflat Invest wordt onderhandeld met het kabinet van minister Van Mechelen. Er wordt onderzocht of

een nieuwe aandelenuitgifte aangewezen is. Aangezien Serviceflat Invest op dit ogenblik geld kan lenen, kan het blijven werken. Het kabinet van minister Van Mechelen onderzoekt eveneens of de vrijstelling van successierechten verlengd kan worden.

De zorgvernieuwingenprojecten maken deel uit van het Protocol 3. De 20 procent worden gebruikt voor nieuwe initiatieven. Er is daarover overeenstemming bereikt met het federale niveau. Het KB is klaar en er wordt van uitgegaan dat het geld beschikbaar is. Niets wijst erop dat het federale niveau zijn beloftes niet zal nakomen.

Er is geen afzonderlijke basisallocatie voor de ondersteuning van de mantelzorg. Voor de ondersteuning van de mantelzorg geldt een horizontaal budget. De minister haalt het voorbeeld aan van de financiële steun voor kortverblijf, dagverblijf of nachtverblijf. De mantelzorg wordt ook gesteund door de zorgverzekering. De mantelzorgersverenigingen zullen voorstellen doen voor de vereenvoudiging van de administratieve lasten.

De programmatie wordt om de vijf jaar herzien op basis van de bijgewerkte bevolkingscijfers. Het is de bedoeling simulaties uit te voeren voor diegenen die al aan een bepaalde programmatie zitten. Daarover moet nog overleg gepleegd worden met de sector.

Protocol 3 laat de keuze tussen reconversie van ROB naar RVT of nieuwe RVT-bedden. Daarnaast zorgen afspraken met het Riziv en de programmatieruimte voor nieuwe ROB-bedden. Dat volstaat om voor ademruimte te zorgen. In een volgende fase moeten de RVT-equivalenten en RVT-reconversies verdeeld worden.

De VGC neemt in Brussel de rol van de lokale besturen over.

Wat de private en openbare serviceflats betreft, bevestigt de minister dat het gaat om de dossiers die nog op een behandeling wachten.

Er zijn inderdaad nog geen initiatieven genomen op het vlak van de leeftijdsdiscriminatie. Er zal worden uitgezocht hoe de discriminatie tussen personen met een handicap en ouderen kan worden weggewerkt. Daarbij moet omzichtig omgesprongen worden met de historisch gegroeide organisaties. In dit opzicht zijn de zorgpakketten en zorggradaties belangrijk. Het Vlaams Fonds gaat na wat mogelijk is op het vlak van hulpmiddelenbeleid. Er moet worden

gezocht naar zorgmodules die voor alle sectoren bruikbaar zijn.

De zorgboerderijen staan open voor ouderen, psychiatrische patiënten, GGZ en de bijzondere jeugdzorg. De zorgboerderijen zijn niet geschikt voor kinderopvang. Er wordt nauwlettend toegezien op de kwaliteit. Zorgboerderijen zorgen voor activering, niet voor zorg en opvang.

De Vlaamse Ouderenraad krijgt extra middelen voor zijn opstart.

In een eerste fase worden de uitvoeringsbesluiten bij het thuiszorgdecreet geschreven. Einde 2006 wordt het thuiszorgdecreet gewijzigd. In 2007 volgt het woonzorgdecreet.

De heer *Stefaan De Vos*, kabinetsmedewerker, voegt hier nog aan toe dat basisallocatie 34.90 een variabel krediet is waarop federale middelen begroot worden.

Mevrouw *Elke Roex* merkt op dat het woonzorgdecreet wordt voorbereid in samenwerking met de minister bevoegd voor Wonen. Ze wijst de minister erop dat dit decreet voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voorbereid moet worden met de Brusselse minister bevoegd voor Wonen.

Mevrouw *Greet Van Linter* vraagt hoeveel nieuwe ROB-bedden, RVT-equivalenten en RVT-reconversies Brussel krijgt.

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een afzonderlijk protocol heeft afgesproken met de federale overheid. De unicomunautaire sector valt onder het Vlaamse protocol. Alles wat verband houdt met technologie in de thuiszorg, maakt deel uit van de projecten.

Mevrouw *Karine Moykens*, kabinetsmedewerker, beantwoordt de vragen over “alle vormen van geprogrammeerde niet-definitieve residentiële zorg en geprogrammeerde niet-residentiële thuiszorg of ondersteunende zorg”. Deze passage uit de beleidsbrief is letterlijk overgenomen uit Protocol 3. Protocol 3 wordt afgesloten met alle gemeenschappen. Deze passages zijn opgenomen op vraag van de Franse Gemeenschap. In Vlaanderen is er enkel sprake van geprogrammeerde residentiële zorg.

In april 2003 zijn regels ingevoerd voor de subsidiëring van de animatiewerking. Deze norm geldt voor al het personeel dat sindsdien in dienst is genomen.

Dat personeel voldoet aan de vormings- en kwalificatievereisten. De oude norm geldt voor al het personeel dat tot eind 2000 als DAC'er werkte. Op 1 januari 2001 is hun statuut geregulariseerd. Bij de invoering van de nieuwe regels is met de koepelorganisaties van de werkgevers, werknemers en vakorganisaties afgesproken om de oude norm geleidelijk op te trekken tot op het niveau van de nieuwe norm.

Het VTO-beleid zorgt voor opleiding en vorming. Mantelzorgers moeten vertrouwd worden gemaakt met de specifieke vereisten om demente personen te kunnen opvangen. Daarnaast geldt levenslang leren ook voor senioren. Veel senioren volgen een cursus om met het internet te leren werken.

De heer *Stefaan Van Mulders*, waarnemend directeur-generaal administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, maakt een onderscheid tussen de demografische cijfers en de cijfers die de Vlaamse Gemeenschap zelf verzamelt.

De demografische cijfers worden om de vijf jaar ter beschikking gesteld door het NIS. Ze vormen de basis voor de simulatie van de Vlaamse bevolkingscijfers. Op dit ogenblik wordt de recentste update uitgevoerd.

De eigen cijfers zijn gebaseerd op het aantal programmeringen, erkenningen enzovoort. Deze cijfers worden jaarlijks bijgewerkt en zijn beschikbaar op geografische basis.

Programma 41.4 – Gezinsaanlegenheden

– Algemeen

Mevrouw *Marijke Dillen* stelt met plezier vast dat er een verhoging van het budget is van 54 miljoen euro. Zij kan al de doelstellingen van de minister volledig onderschrijven. Wanneer de minister de concrete dossiers zal voorleggen, zal zij op de steun van Vlaams Belang kunnen rekenen, op voorwaarde dat de uitwerking gebeurt zoals vooropgesteld. De minister besteedt veel aandacht aan gezinszorg, opvoedingsondersteuning en tijdelijke opvang. Ook al zijn het positieve projecten, toch getuigt niet het hele programma van een volledig en volwaardig gezinsbeleid. In haar beleidsbrief legt de minister veel mooie verklaringen af, maar het is belangrijk hoe zij dat financieel vertaalt in de begroting. Daarover is er gedeeltelijk onduidelijkheid. Deze begroting kan niet de vertaling zijn van een inclusief gezinsbeleid.

Er zijn een aantal belangrijke 'missing links', bijvoorbeeld de harmonieuze combinatie van gezin

en arbeid, met een echte vrije keuze inzake gezin en arbeid en met aandacht voor de thuiswerkende ouder.

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat de eerste stappen zijn gezet om tot zo'n horizontale bevoegdheid te komen door het in het leven roepen van het screeninginstrument, de opdracht die vorig jaar aan het CBGS is gegeven. Er is aan het parlement al meege-deeld dat de resultaten daarvan pas in 2006 zichtbaar zullen zijn.

– Thuiszorg

Mevrouw *Marijke Dillen* merkt op dat er weliswaar een stijging is van de middelen, maar dat die niet volstaat. Met de voorziene stijging kan het aanbod geen gelijke tred houden met de stijging van de behoeften gezien de demografische ontwikkeling. De stijging van de reële noden kan daarmee onvoldoende worden aangepakt.

In het verleden werd steeds gesteld dat de financiële toegankelijkheid van alle thuiszorgvoorzieningen moest worden gegarandeerd voor alle categorieën, waarbij telkens werd verwezen naar de gebruikersbijdrage. Wordt dit vandaag gewaarborgd?

Het PWA-systeem in de thuiszorg is vrij goedkoop dankzij de fiscale aftrekbaarheid. Zijn er al stappen gezet om PWA'ers die aan thuis- of gezinszorg doen, te laten aansluiten bij de diensten voor gezinszorg?

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat op budgettair vlak in belangrijke bijkomende middelen is voorzien. Dit geldt niet het minst voor de thuiszorg, waar het budget met 23,6 miljoen euro stijgt. Zal deze stijging volstaan om de demografische groei op te vangen? De groei van de middelen is op zich uiteraard verheugend. Gedurende de vorige legislatuur werd immers met moeite een groei van 1 percent gehaald. Het is een belangrijk signaal dat het ondertussen een heel stuk meer is.

Is er zicht op de invulling van de bijkomende uren die in de loop van dit jaar zijn toegekend? Zijn al die uren ingevuld?

Minister *Inge Vervotte* onderstreept dat de stijging van de gezinshulp normaal gesproken moet volstaan om de demografische evolutie te volgen. Er wordt immers uitgegaan van die gegevens. Dat betekent echter niet dat aan alle behoeften kan worden voldaan. Wel is er een stijging van het aantal uren volgens de

demografische behoeften, en is die ook opgenomen in de begroting.

Er is geen enkele aanwijzing dat de relatie met de inkomens niet langer gewaarborgd zou zijn. Als er informatie is met betrekking tot de financiële toegankelijkheid waarover het kabinet niet beschikt, dan is die zeer welkom. Van gebruikers of cliënten is er alleszins nog geen signaal in die zin geweest.

Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de gezinshulp en de PWA-diensten. De minister beklemtoont dat zij een verdediger is van het statuut van de verzorgende. Dat is niet altijd eenvoudig, zoals ook blijkt uit de gesprekken met de federale regering over het statuut van de thuisverpleging. Het statuut van de verzorgende in de gezinsverzorging mag niet worden verengd tot poetsen alleen. Er is dan ook een heel groot verschil tussen de poetsdiensten van de PWA en de veel bredere taak van de verzorgenden. Tot die laatste taak horen ook aspecten als zorg en psychosociale begeleiding, en die mensen krijgen dan ook een specifieke opleiding. De twee taken moeten dus duidelijk afgebakend blijven. Het statuut van de verzorgende heeft een meerwaarde ten opzichte van de thuisverpleging, maar is ook anders, is gericht op andere doelgroepen en komt tegemoet aan andere noden dan de PWA-diensten.

– *Diensten voor gezinszorg*

Mevrouw *Marijke Dillen* wijst erop dat er voor de diensten voor gezinszorg een jaarlijkse stijging van 4 percent moest komen om de noodzakelijke gezinszorg te bereiken. Ook het Vlaams regeerakkoord beoogt dit groeipad te realiseren en in de toelichting wordt daarnaar verwezen. In de praktijk is dat echter nog niet gerealiseerd, steeds omwille van budgettaire omstandigheden. Nochtans is er een dringende nood aan de verhoging van het urencontingent en de afspraken die zijn opgenomen in het thuiszorgbesluit moeten worden gehonoreerd. In dat verband kan worden verwezen naar het memorandum van de VVSG inzake diensten voor gezinszorg dat een bijkomende vraag bevat die de spreekster onderschrijft, namelijk om op middellange termijn in een gelijke betoelaging voor alle diensten te voorzien. Dit kan gebeuren in fasen. Er moet worden gestreefd naar een gelijke subsidiëring voor de openbare en de privésector.

Wat de programmatie voor 2006 voor de diensten voor gezinszorg betreft, is de vraag hoe er bij de toekenning van de uitbreiding van de diensten naar een zo goed mogelijke regionale verdeling van de capaci-

teiten zal worden gestreefd om de geografische toegankelijkheid te waarborgen.

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat in 2006 een eerste stap zal worden gezet voor een oplossing van het onderscheid tussen de financiering van openbare diensten en privé-diensten. Het verschil kan niet helemaal worden weggewerkt, ook om budgettaire redenen, maar er zijn bijvoorbeeld voor een uitbreiding voor de eerste keer middelen gegeven aan zowel de openbare als de privé-diensten. Daardoor wordt de ongelijke financiering al een beetje weggewerkt. Het is niet veel, maar het toont wel aan dat ernaar gestreefd wordt om de ongelijkheid zoveel mogelijk weg te werken. Dat kan echter niet in één keer gebeuren.

Voor de uren gezinszorg wordt er expliciet rekening gehouden met de regionale spreiding en met bepaalde parameters. Zo'n parameter is bijvoorbeeld het aanbod van residentiële zorg. Er wordt gestreefd naar een totaalvisie op het ouderenbeleid. De provincie Limburg is een goed voorbeeld. Daar waren er minder residentiële voorzieningen zoals rust- en verzorgingstehuizen. De thuiszorg is er dan ook meer uitgebouwd. Men mag dus niet alleen de thuiszorg vergelijken.

Bij de verdeling van de uren wordt opnieuw tewerk gegaan zoals verleden jaar. Diensten die nog uren hebben openstaan, moeten die eerst invullen, want de realiseerbaarheid is belangrijk. Alle uren zullen wellicht ingevuld zijn. Er zijn ongetwijfeld nog programmaties die openstaan of nog niet volledig werden ingevuld.

– *Opvoedingsondersteuning*

Mevrouw *Marijke Dillen* merkt op dat er in 2005, in vergelijking met 2004 een daling was van de middelen. Nu is er een status-quo ten aanzien van 2005. In haar beleidsnota besteedt de minister terecht veel aandacht aan opvoedingsondersteuning. Zij motiveert dat ook en die motivering kan worden onderschreven, onder meer in het licht van de vele gezinsdrama's die er het voorbije jaar zijn geweest. In het verleden was er een daling van de financiële middelen, telkens met dezelfde motivatie, namelijk dat de realisatiegraad niet was bereikt. Wat is de huidige stand van zaken? In de toelichting op bladzijde 307 wordt blijkbaar uitgegaan van een teveel aan aanvragen. Waarop is dit gebaseerd?

De spreker is blij dat het decreet betreffende opvoedingsondersteuning eindelijk is geëvalueerd. Vóór het nieuwe decreet er was, waren er veel misbruiken. Dit decreet is echter veel te belangrijk om daar nu snel overheen te gaan tijdens de begrotingsbesprekingen. De commissie zou dan ook een moment moeten kunnen inlassen om die evaluatie grondig te bespreken.

Naar aanleiding van vragen om uitleg is er al gelegenheid geweest om de pilootprojecten rond opvoedingswinkels te bespreken. Wat is de huidige stand van zaken op dat punt? Is er al een evaluatie gebeurd?

De minister gaat een sensibiliseringscampagne voeren rond het thema opvoeding. Dat is geen slecht idee, maar toch zou wat meer toelichting bij deze aankondiging wenselijk zijn.

Mevrouw *Elke Roex* merkt op dat er voor 2006 een decreet betreffende de opvoedingsondersteuning is aangekondigd. Is hierover al meer bekend? De minister heeft wellicht al een aantal concrete ideeën. Kan hierover meer informatie worden gegeven?

De spreker heeft eerder al vragen gesteld over het Positive Parenting Program (Triple P). In de beleidsbrief staat letterlijk het volgende: “Ik exploreerde samen met de sector de meerwaarde en de mogelijkheden van Triple P.” Wat zijn de resultaten van deze voorbereidingen? Zoals het hier staat, lijkt het wel of dit ooit is aangekondigd en vervolgens is afgevoerd. Meer staat er eigenlijk niet.

De heer *Tom Dehaene* sluit zich hierbij aan. Aan Triple P is het afgelopen jaar terecht veel aandacht besteed. Welk vervolg zal die aandacht gedurende het komende jaar krijgen?

Wat de opvoedingsondersteuning betreft, wil de minister zich overigens niet tot Triple P beperken. In de veertien Vlaamse centrumsteden zullen opvoedingswinkels worden geopend. Hoewel dit op zich een positief initiatief is, moet erop worden gelet dat dit beleid door de stedelijke besturen wordt ondersteund. Indien het enkel gaat om een van bovenaf opgelegd initiatief, zullen de opvoedingswinkels weinig resultaten boeken. De meer landelijke gemeenten vragen zich af of er antennes zullen worden uitgebouwd. Deze gemeenten willen de vraag naar opvoedingsondersteuning ter plaatse kunnen opvangen.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* beklemtoont dat opvoedingsondersteuning vooral nodig is voor gezin-

nen waar kinderen terugkeren na een verblijf in een instelling van bijzondere jeugdzorg. Dat is echter dweilen met de kraan open: die kinderen worden immers ongemoeid gelaten in een voorziening en bij de ouders. Het federale wetsontwerp met betrekking tot de bijzondere jeugdzorg voorziet in een ouderstage. Zal ook daarin worden geïnvesteerd?

De minister wil tegen het einde van de zittingsperiode in alle centrumsteden één opvoedingswinkel hebben. Daarvoor zijn echter geen middelen ingeschreven in de begroting van Kind en Gezin. De opvoedingswinkels die vandaag bestaan, zijn eigenlijk samenwerkingsverbanden tussen verschillende welzijnssectoren. De financiering is dan ook divers. Er wordt gefinancierd door OCMW's en steden. Kind en Gezin levert een bijdrage qua personeel, zoals onder meer in Genk. Hoe ziet de minister die opvoedingswinkels in de toekomst? Hoe zullen die gefinancierd worden?

Minister *Inge Vervotte* merkt op dat opvoedingsondersteuning heel breed is. Het bestaande decreet is terzake veel te eng. Opvoedingsondersteuning moet over veel meer gaan dan alleen over de vorming van mensen. Het moet ook gericht zijn op individuele gesprekken, het uitwisselen van ervaringen en zo meer. Het is de bedoeling om een nieuw decreet te maken waarin de invalshoek voor opvoedingsondersteuning wordt uitgebreid. In de loop van 2006 zal het ontwerp worden voorgelegd aan en besproken in het parlement. Aan de ene kant is er de opvoedingswinkel en aan de andere kant het decreet over opvoedingsondersteuning. Het is niet de bedoeling om de opvoeding en de opvoedingsondersteuning alleen maar te zien in functie van de centrumsteden, want ook in de landelijke gebieden zijn erkenning en ondersteuning nodig.

De partners van de Week van de Opvoeding zijn Kind en Gezin, Bond zonder Naam/Atlas, gekend voor de vernieuwende methodiek en aanpak van gezinsondersteuning, en de Gezinsbond. Ze zullen samenwerken aan de Week van de Opvoeding, die midden 2006 zal plaatsvinden.

Wat de ouderstage betreft, zijn de besprekingen over de samenwerkingsovereenkomsten die moeten worden afgesloten nog volop bezig. Er is een voorstel overgemaakt vanuit de beide gemeenschappen naar minister Onkelinx over de hervorming van deze wetgeving en nu wordt op een reactie gewacht. Als die reactie er is, kan worden bekeken hoe het verder kan gaan met onder andere die ouderstage. Het is echter

evident dat die ouderstage zal worden gefinancierd door de federale overheid en dat de middelen hiervoor dus niet noodzakelijk terug te vinden zijn in de welzijnsbegroting of in die van Kind en Gezin.

De heer *Lieven Vandenbergh*e, administrateur-generaal Kind en Gezin, zegt dat Triple P een concept is dat methodologisch de hele opvoedingsondersteuning bestrijkt. Het afgelopen jaar is geprobeerd om Vlaanderen kennis te laten maken met deze manier van werken. Kind en Gezin werkt daar momenteel heel sterk aan verder. Het concept komt uit Australië. Binnenkort is er een bijeenkomst van alle partners die daar binnen Europa mee werken. Volgend jaar zullen een aantal dingen in praktijk kunnen worden gebracht. Er wordt vast en zeker mee doorgedaan en er zal ook worden geprobeerd om het aan partners ter beschikking te stellen, en het niet alleen voor Kind en Gezin te gebruiken.

Wat de opvoedingswinkels betreft, moet er rekening mee worden gehouden dat de bestaande opvoedingswinkels weinig of niets kosten. De meest succesvolle winkel ligt in Genk, en die kost Kind en Gezin niets. Er wordt natuurlijk wel personeel in geïnvesteerd, maar dat kost geen extra middelen. Er is wel een tijdelijke financiële steun voor de opvoedingswinkel in Turnhout, maar dat is de enige. Er zijn vijf of zes pilootprojecten, en er zijn wel meer gemeenten die overwegen een project te beginnen. Kind en Gezin steunt dat, maar meer niet. Er zal worden onderzocht of het concept een meerwaarde voor de gezinnen oplevert. Als een verpleegkundige van Kind en Gezin twee uur per dag een pedagogische begeleiding moet verzorgen, dan moeten er daarvoor ook klanten zijn.

– *Centra voor integrale gezinszorg, CKG's*

Mevrouw *Marijke Dillen* stelt vast dat behoorlijke budgetten zijn uitgetrokken voor de centra voor integrale gezinszorg. Zij pleit ervoor daar prioritair aandacht aan te besteden, in het licht van de problematiek van gezinsdrama's, het toenemende aantal echtscheidingen, eenoudergezinnen enzovoort. Deze centra kunnen een belangrijke rol vervullen. In de praktijk moet echter worden vastgesteld dat ze te weinig bekendheid genieten, en dat zou toch moeten veranderen. Bovendien moet dit worden gekoppeld aan laagdrempeligheid.

De centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning (CKG's) zijn in 2005 actief geweest op het vlak van expertiseontwikkeling van kindermishandeling en antisociaal gedrag. Wat zijn de resultaten van de

evaluatie? Kan daar wat meer toelichting bij worden gegeven?

Minister *Inge Vervotte* zegt dat er niet echt sprake is van een evaluatie van de CKG's, wel van een evaluatie van de spreiding. Er zijn in Vlaanderen namelijk nog altijd blinde vlekken in de programmatie, en daarom wordt er geprobeerd de spreiding van het aanbod van de CKG's te verbeteren en optimaliseren, en het is de bedoeling dat te doen in 2006.

Er zijn vernieuwde methodieken uitgewerkt, bijvoorbeeld de Ambermodule en de Tuimelmodule. Dat zijn methodieken die eigenlijk de bedoeling hebben om zeer actief te werken in een formule van een dagcentrum met jonge gezinnen. Dat is vernieuwend en het werkt ook zeer goed.

– *Kinderopvang*

Mevrouw *Marijke Dillen* wijst erop dat in de beleidsnota ook aandacht wordt besteed aan de harmonieuze combinatie gezin en arbeid. In deze begroting zijn daarvoor te weinig middelen ingeschreven, met uitzondering van de aandacht voor kinderopvang en buitenschoolse opvang. In deze commissie is er al heel vaak over de kinderopvang gepraat. De visie en de beleidsdoelstellingen daaromtrent van de minister zijn dan ook voldoende bekend. In de vorige legislatuur heeft de voorganger van minister Vervotte onder de titel 'Kwaliteit van werk, kwaliteit van leven' initiatieven aangekondigd waarbij het de bedoeling was bedrijven en werknemers te sensibiliseren voor een betere combinatie van arbeid en gezin. Zal de minister daar ook aandacht aan besteden en initiatieven ontwikkelen? In de begroting is daar in elk geval niets van terug te vinden.

De minister wil volgend jaar werken aan een horizontaal gezinsbeleid en aan de uitwerking van een screeningsinstrument om de verschillende beleidsmaatregelen te beoordelen op hun impact op gezinnen en het gezinsfunctioneren. Dat is positief. Vlaams Belang is daarvoor een bondgenoot van de minister en heeft dit jaar trouwens al verschillende initiatieven genomen om die doelstelling te realiseren. Dat de minister dat voorstel overneemt, is dan ook een goede zaak. Alleen moet worden gehoopt dat het allemaal niet op de lange baan wordt geschoven en dat er in 2006 daadwerkelijk ook werk van zal worden gemaakt. Hoe zit het met de timing?

Mevrouw *Elke Roex* merkt op dat er in de vakliteratuur heel wat aandacht wordt besteed aan het nieuwe concept van kinderopvang. In de beleidsbrief staat

daarover echter weinig of niets. In de Septemberverklaring wordt aandacht geschonken aan de flexibele opvang. In de beleidsbrief valt ook hierover weinig of niets terug te vinden. Wat is de stand van zaken? Zal daar in de loop van volgend jaar werk van worden gemaakt? Kan de minister verklaren waarom dit punt niet in de beleidsbrief is opgenomen?

Het is begrijpelijk dat niet alles op dit ogenblik al vastligt, maar in de sector is de discussie over het nieuwe concept voor de kinderopvang in volle gang. De verschillende koepels hebben hier reeds commentaar op geleverd. Het zou dan ook logisch zijn hierover in het Vlaams Parlement meer te vernemen.

Wat is de verhouding tussen het nieuwe concept voor de kinderopvang en het lokaal sociaal beleid? Zullen bruggen tussen beide beleidsaspecten worden gebouwd? Spijtig genoeg zijn er hiertoe geen aanzetten in de beleidsbrief.

Wat is de verhouding tussen de flexibele opvang en de tewerkstelling? Tewerkstelling en opleiding zijn in dit verband zeer belangrijk. Het gaat niet enkel om de opleidingen zelf. Er moeten kwalificeringstrajecten worden uitgebouwd, zodat mensen het beroep kunnen aanleren en daarvoor de nodige kwalificaties kunnen krijgen. Op die manier kan duurzame tewerkstelling worden gecreëerd. Hoe wil de minister in dit verband te werk gaan?

De heer *Tom Dehaene* wijst erop dat in de loop van het jaar een aantal maatregelen zijn genomen om de administratieve taken van de opvanggezinnen te beperken. Hoewel die maatregelen positief zijn ontvaard, moet er nog steeds voor een werkdrukvermindering worden gezorgd. Kan de minister vandaag al een tipje van de sluier lichten en eventueel een tijdsplan vooropstellen?

In het voorliggend begrotingsprogramma werden VIA 2-middelen ingeschreven. Is er zicht op het aantal nieuw gecreëerde plaatsen?

Door het Vlaamse Werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 werden 5,250 miljoen euro bijkomende middelen ingeschreven. Hoe lang duurt het voor er effectief plaatsen worden gecreëerd? In het VIA 2 werd 5,2 miljoen euro ingeschreven voor de uitbreiding van de buitenschoolse kinderopvang en 2,1 miljoen voor flexibele plaatsen. Daarnaast werd nog 4 miljoen euro ingeschreven via het Vlaamse economisch relancebeleid.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* zegt dat de minister in haar beleidsbrief benadrukt dat buurt- en nabijheidsdiensten belangrijk zijn voor de toegankelijkheid van de kinderopvang.

Op het einde van de vorige legislatuur werden blijkbaar 208 plaatsen erkend en gefinancierd. Het ging vooral om plaatsen die tot dan als project gefinancierd werden door de Koning Boudewijnstichting. Zullen er van de aangekondigde 3000 extra plaatsen ook worden ingezet voor de buurt- en nabijheidsdiensten?

De minister wil vraag en antwoord beter op elkaar afstemmen door het centrale beheer van opvangvragen. Wat bedoelt zij eigenlijk met beheer? De VLD vraagt met aandrang dat het Sociaal Huis die functie waarneemt en niet een Centrum voor Kinderopvang (CKO), want dat zou de vrije keuze van de ouders in het gedrang kunnen brengen.

Als alles virtueel gebeurt, krijgen ouders snel en eenvoudig zicht op het aanbod en de openstaande plaatsen. Het Sociaal Huis is de ideale plaats om een virtueel net te installeren. Daarenboven wordt het Sociaal Huis democratisch gecontroleerd, terwijl er geen zicht is op de controle op een CKO en op de manier waarop met informatie wordt omgegaan.

Er worden 3000 extra kinderopvangplaatsen in het vooruitzicht gesteld. Het bedrag van 6,6 miljoen euro dat daartoe wordt gereserveerd, zit echter niet in de begroting voor 2006. Komt dat geld erbij naar aanleiding van de begrotingscontrole?

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wijst erop dat het voorbije jaar ook het aanbod in de zelfstandige opvanginitiatieven is gestegen. In 2004 waren er 749 minicrèches, waar in totaal 11.566 kinderen werden opgevangen. Dat zijn 80 minicrèches en 1362 opvangplaatsen meer dan in 2003. Dat kan alleen maar worden toegejuicht. Ook bij de zelfstandige kinderdagverblijven is er een stijging met 14 verblijven. In één jaar tijd was er daar een aanzienlijke groei, met 1968 plaatsen. De minister gaat de vergoeding optrekken, maar hoe wil zij die minicrèches verder nog stimuleren?

Minister *Inge Vervotte* beklemtoont dat de combinatie arbeid en gezin niet eenvoudig is. Die verantwoordelijkheid moet breed worden gezien en er moet ook worden gekeken naar het economisch bestel en de arbeidsmarkt. Er moet dus niet zomaar worden

aanvaard dat de gezinnen zich moeten aanpassen aan de uitgebreide flexibiliteit van de bedrijven door het inschakelen van allerlei instrumenten. Men moet ook kunnen nadenken over flexibelere loopbanen waarin beter rekening wordt gehouden met de gezinsdimensie.

Dat is een breed debat dat met verschillende partners en verantwoordelijken moet worden gevoerd. In het bevoegdheidsdomein Welzijn wordt geprobeerd de verantwoordelijkheid op dat vlak op te nemen met bijvoorbeeld flexibele en occasionele kinderopvang. Een groot deel van die verantwoordelijkheid ligt in de keuzes die worden gemaakt ten aanzien van ons economisch bestel.

Inzake het stimuleren van bedrijven en werkgevers om gezinsvriendelijker te zijn, werden in 2005 nog niet veel stappen ondernomen. Er waren enkel verkennende gesprekken met werkgeversorganisaties, maar dat gebeurde nog niet op een structurele manier en er werd nog niets concreet uitgewerkt. Het is de bedoeling om in 2006 op een meer structurele en ingebedde wijze te werken. Het huidige CBGS en na transitie in het raam van BBB het kennis- en informatiecentrum van het toekomstige departement, kunnen hierin ondersteuning bieden, bijvoorbeeld op het vlak van het zichtbaar maken van 'best practice'. Heel wat bedrijven zijn immers goed bezig met de ontwikkeling van een gezinsbeleid. Het zou nuttig zijn om te leren van die bedrijven en om de informatie ter beschikking te stellen van werkgeversorganisaties.

De minister zegt voorts dat zij bereid is om in het parlement dieper in te gaan op het concept 'Centra voor Kinderopvang'. Indien de commissie dat wenst, kunnen de mensen van Kind en Gezin een toelichting komen geven. Het is nog maar een concept, dus is het logisch dat er nog heel veel vragen zijn en dat de kwestie nader moet worden bekeken. Het is de bedoeling om er in 2006 werk van te maken.

Het is niet evident om transparantie voor de ouders te verkrijgen. Sommige gemeenten kiezen voor een Sociaal Huis, andere voor een soort virtueel netwerk. Het is de meerwaarde van een CKO om transparantie te bieden inzake kinderopvang. Uiteraard zijn er duidelijke links naar het lokaal sociaal beleid en naar het Sociaal Huis, vandaar dat de regie in handen van de gemeenten zal zijn. Het creëren van een duidelijke

toegang tot de kinderopvang is een inherent deel van het concept CKO en mag niet worden losgetrokken.

De werkingsmiddelen voor de buurt- en nabijheidsdiensten zitten niet vervat in die 6,6 miljoen euro, omdat die onder de bevoegdheid en verantwoordelijkheid vallen van minister Van Brempt. Zij heeft daarvoor duidelijk ruimte gemaakt in haar begroting. Ze heeft ook duidelijk gezegd dat ze vanuit de buurt- en nabijheidsdiensten ook verder wil werken aan de toegankelijkheid van de kinderopvang voor bijvoorbeeld mensen die in armoede leven.

De heer *Lieven Vandenberghe* wijst erop dat voor de 3000 extra plaatsen in de kinderopvang 2,3 miljoen euro nodig is op de begroting van 2006. Daarvan kan 1,5 miljoen euro worden geput uit de VIA-middelen. Het grootste deel daarvan zal worden besteed aan tewerkstelling aangezien die middelen daar specifiek voor bedoeld zijn. Voor het resterende deel zullen middelen worden vrijgemaakt binnen de dotatie van Kind en Gezin. Dat zal vooral worden gebruikt voor de hogere premie voor zelfstandige opvanginitiatieven zoals de minicrèches.

In april zal er een beslissing worden genomen over de concrete dossiers. Vandaag worden de planning en de programmatie goedgekeurd. Daarna worden alle opvanginitiatieven aangeschreven die binnen die programmatie passen en wordt een selectie doorgevoerd. Het zal dan ook een aantal maanden duren voor er een definitieve beslissing wordt genomen. Daarom zal het budget volgend jaar niet volledig opgebruikt zijn. Als alle initiatieven na een jaar functioneren, zal het reservefonds bijspringen en zal het bedrag recurrent worden verrekend in 2007. Wat 2007 betreft, is het de bedoeling om de beslissingen reeds in 2006 te nemen zonder dat het budget daarvoor al is goedgekeurd. Op die manier wordt geprobeerd tijd te winnen voor wat de uitbreiding van het aantal plaatsen in de kinderopvang betreft. Budgettair wordt daar zoveel mogelijk rekening mee gehouden. De VIA-2-middelen zijn nog niet toegewezen, de andere middelen wel.

– *Thuiswerkende ouders*

Mevrouw *Marijke Dillen* beklemtoont dat zij een vurig pleitbezorger is van maatregelen voor een harmonieuze combinatie van gezin en arbeid. Tegelijkertijd

tijd is zij van oordeel dat de vader of de moeder die niet gedwongen maar bewust kiest voor thuiswerken en de opvoeding van de kinderen, steun verdient. Vandaag kan dat voor velen alleen al omwille van financiële redenen niet. Ze hebben recht op een statuut en een financiële vergoeding. Het is spijtig dat daaraan geen aandacht wordt besteed. Er zijn nochtans arresten van de Raad van State en het Arbitragehof die duidelijk maken dat dit een Vlaamse bevoegdheid is.

– *Kind en Gezin*

Mevrouw *Marijke Dillen* stelt vast dat de in de begroting voor Kind en Gezin voorziene middelen behoorlijk zijn toegenomen. Daar is natuurlijk geen bezwaar tegen. Kind en Gezin heeft verschillende belangrijke opdrachten, zoals het moeilijke dossier van de kinderopvang. Om die behoorlijk te kunnen uitoefenen, moeten de nodige middelen worden vrijgemaakt. Toch wil de spreker enkele concrete vragen stellen.

Het Rekenhof merkt op dat Kind en Gezin meer dan 90 miljoen euro ontvangt, tegenover 82,7 miljoen euro in 2005. Uit de toelichting blijkt niet hoe men de raming van de stijging met bijna 10 procent van de ontvangsten heeft berekend. Kan de minister daarover meer uitleg geven?

De minister heeft aangekondigd in 2006 en 2007 6,6 miljoen euro vrij te maken voor extra plaatsen in de kinderopvang. Het Rekenhof merkt ook op dat in de beleidsbrief en de toelichting geen melding wordt gemaakt van dit voornemen. De kredieten in de begroting van Kind en Gezin stijgen met 9,1 miljoen euro, maar in de toelichting staat niet waartoe deze extra middelen zullen worden gebruikt en wat de relatie is met de aangekondigde bijkomende opvangplaatsen. Kan de minister dat verduidelijken?

Hoewel de middelen van Kind en Gezin toenemen, blijven ze, gezien de ambitieuze doelstellingen, eigenlijk toch beperkt. Kind en Gezin moet met de beperkte middelen zuinig omspringen. Veel mensen ergeren zich aan de bijzonder mooie, luxueuze brochures die Kind en Gezin verspreidt. Is dat allemaal nodig en kan hetzelfde doel niet worden bereikt op een iets minder luxueuze manier?

De heer *Tom Dehaene* stipt hierbij aan dat hij enkele weken geleden aan de minister-president een vraag om uitleg heeft gesteld over de kostprijs van de jaar-

verslagen van de verschillende Vlaamse administraties. Kind en Gezin staat ook in de top tien van de duurste jaarverslagen. In totaal geeft de Vlaamse overheid jaarlijks meer dan 1 miljoen euro aan jaarverslagen uit. De spreker heeft er bij de minister-president op aangedrongen hier in de mate van het mogelijke in te snoeien. Uiteraard wil dit niet zeggen dat jaarverslagen niet belangrijk zijn. Men zou wel wat soberder te werk kunnen gaan voor de presentatie.

Waarvoor dient de 6,4 miljoen euro, die ingeschreven wordt voor het reservefonds van Kind en Gezin?

Mevrouw *Vera Van der Borgh* merkt op dat Kind en Gezin, aan de hand van een HIVA-studie, aan een plan werkt om de werkdruk structureel te verminderen. Dat zou een meerkost betekenen van tussen 14,05 miljoen en 27,14 miljoen euro, naargelang de optie die men kiest. Bij het laatste bedrag wordt uitgegaan van een kader vergelijkbaar met dat van de kinderdagverblijven. Daarbij zou er ook een sociaal-pedagogische omkadering zijn van 1,5 voltijdsequivalent (FTE) per 50 plaatsen, en telkens 0,5 FTE voor bijkomende plaatsen boven op die 50 plaatsen. Bij het eerste bedrag gaat men uit van 1,25 FTE per 50 plaatsen, en 0,25 FTE bij erkende plaatsen boven 50. Ook dat is blijkbaar niet opgenomen in de begroting. Betekent dit dat dit eveneens deel uitmaakt van die 6,6 miljoen euro? Welke optie zal de minister kiezen? Hoe zal de werkdruk concreet worden verminderd?

De consultatiebureaus bij Kind en Gezin krijgen in de begroting bijkomende middelen om hun gestegen aantal consultants te financieren. Dat is positief, al was het uiteraard noodzakelijk. De consultatiebureaus kampen echter ook met structurele problemen, die hun bestaan op termijn onzeker maken. Er is immers sprake van bijkomende kosten voor het functioneren van die bureaus. De kosten voor de huur van de lokalen en het beheer van het medisch materiaal stijgen. Nu is er daar sprake van een zekere onderfinanciering. Kind en Gezin berekende dat een kosten-dekkende financiering 168.500 euro aan extra kosten met zich zou meebrengen. Bovendien is het vinden van goede artsen een probleem. De vergoedingen zijn immers ondermaats, zodat artsen liever elders gaan werken. Kind en Gezin berekende ook dat een betere verloning en aantrekkelijker arbeidsvoorwaarden zouden neerkomen op bijkomende kosten ten bedrage van 1,078 miljoen euro. Een kwaliteitsopleiding voor de artsen kost 115.000 euro per jaar. Deze nieuwe initiatieven werden echter niet geselecteerd.

Waarom? Komen er terzake de komende jaren bijkomende inspanningen?

Het is immers noodzakelijk dat wordt nagedacht over de kerntaken van Kind en Gezin. Het is goed dat er telkens nieuwe initiatieven worden genomen, maar blijkbaar is er onvoldoende geld om de basisopdracht van Kind en Gezin – de preventieve gezondheidszorg voor pasgeboren en jonge kinderen – waar te maken. Steeds meer jonge gezinnen hebben het blijkbaar zeer moeilijk om voor hun kinderen te zorgen. Onlangs nog kon men daarvan schrijnende voorbeelden in de pers zien. Kind en Gezin heeft daar een belangrijke taak.

Minister *Inge Vervotte* zegt dat het bedrag van 6,6 miljoen waar het Rekenhof naar verwijst, niet in de cijfers zit omdat een deel van het VIA zal komen. Het VIA-budget is nu nog een aparte post op de begroting van minister Van Mechelen. De heer Vandenberghe zal dat zo dadelijk nader toelichten. Hij zal ook verder ingaan op de werkdruk in de opvanggezinnen, waaraan Kind en Gezin al wat verholpen heeft. Er zal ook financiële ruimte zijn om die werkdruk concreet te verlagen en niet alleen door middel van planlastvermindering en dergelijke.

De spreiding van de kinderopvang zal verder worden bekeken door de raad van bestuur van Kind en Gezin, want het is de decretale bevoegdheid van de VOI zelf en dus met name van Kind en Gezin en de raad van bestuur ervan, om daar criteria op te stellen en keuzes te maken op basis van de beleidslijnen die werden uitgezet in de beleidsnota.

Wat de competenties en elders verworven competenties betreft, heeft Kind en Gezin al goed werk geleverd, vooral voor bijvoorbeeld de profielen 'buitenschoolse opvang'. Ook daarover kan de heer Vandenberghe wellicht iets meer vertellen.

De heer *Lieven Vandenberghe* merkt op dat het Rekenhof twee vragen heeft gesteld, een over de ouderbijdrage en een over de uitbreiding van de kinderopvang met 3000 plaatsen.

Volgend jaar zou er een hogere ouderbijdrage worden geïnd. Die bijdrage wordt berekend op basis van de bijdrage van dit jaar. Ook dit jaar was de bijdrage fors gestegen. Het verschil tussen wat dit jaar wordt geïnd en de hogere ouderbijdrage voor volgend jaar zal dan ook veel lager liggen dan de 10 percent die was gebleken uit het oorspronkelijke budget.

Die stijging is een gevolg van de indexaanpassing enerzijds en van de uitbreiding van het aantal plaatsen en van de bezettingsgraad anderzijds. Het gaat uiteraard om prognoses die worden gemaakt op basis van de beschikbare gegevens. Het gedrag van de gezinnen is op dat vlak onvoorspelbaar.

Inzake de werkdruk bij de diensten voor opvanggezinnen zijn de gegevens waarnaar is verwezen afkomstig van een werkgroep die binnen Kind en Gezin heeft gewerkt met de diensten voor opvanggezinnen. Er zijn een aantal voorstellen geformuleerd die echter heel veel geld kosten. Wij stellen als alternatief voor dat Kind en Gezin een deel van de lasten op zich neemt die op de sector wegen. Het gaat dan over de administratieve en informaticaondersteuning. We hebben dat ook in het verleden al gedaan voor het sociaal statuut van de opvanggezinnen. Verder heeft de minister beslist een aantal bijkomende middelen vrij te maken.

Met de diensten van Kind en Gezin is overlegd over de mogelijke prioriteiten. Begin december is er een nieuw overleg over de concrete voorstellen. Er wordt prioriteit gegeven aan de uitbreiding van het aantal plaatsen boven de werkdruk waarvan wordt gehoopt dat die in de komende jaren via allerlei maatregelen kan worden verminderd. Er heerst alvast een positieve sfeer, ook vanuit de diensten Opvanggezinnen. De voorstellen die werden geformuleerd door Kind en Gezin en het kabinet kunnen voor enig soelaas zorgen.

De opmerking over de brochures is genoteerd. Kind en Gezin werkt met een communicatiepartner. Er wordt onderzocht hoe de ouders best kunnen worden bereikt, wat het effect is van de informatie voor de ouders en onder welke vorm die informatie moet worden gebracht. Er zijn andere vormen dan het gebruiken van brochures. Of daar in de toekomst voor zal worden gekozen, moet nog worden afgewacht. Er gebeuren regelmatig metingen om te peilen naar wat de ouders vinden van de brochures. Daaruit blijkt dat de tevredenheid van de ouders zeer groot is. Over de vormgeving kan uiteraard worden gediscussieerd. In elk geval wordt er binnen de perken van het communicatiebudget gebleven. Zo werd het aantal folders verminderd. Er werd ook het ABC-boek uitgegeven. Dat wordt veel gebruikt door ouders met kinderen van nul tot drie jaar en het heeft een grote besparing op het aantal folders opgeleverd. Er wordt dus wel degelijk gezocht naar vereenvoudiging en besparingsmaatregelen op het vlak van communicatie.

Mevrouw *Marijke Dillen* tekent hierbij aan dat het ABC-boek inderdaad een zinvolle handleiding is voor ouders met kinderen van nul tot drie jaar. Zij blijft er echter bij dat het allemaal iets minder luxueus kan en dringt erop aan dat Kind en Gezin zich daar even over bezint.

De heer *Tom Dehaene* beaamt dat folders moeten gelezen worden, maar wijst erop dat er een verschil is tussen folders voor de ouders en de jaarverslagen. Het jaarverslag van Kind en Gezin kost 14.500 euro. Dat is in het totale pakket weliswaar minimaal, maar er is toch nog wat ruimte voor soberheid. Een jaarverslag wordt immers vooral veel gelezen voor het gepubliceerd wordt en weinig erna.

De heer *Lieven Vandenberghe* vestigt er de aandacht op dat de kosten van het jaarverslag tweevoudig zijn. Het jaarverslag zelf kost bijna niets. Het boek dat erbij hoort over het kind in Vlaanderen, maakt de grote kost uit. Dat is goed uitgegeven en het wordt onder meer in vele scholen gebruikt. Die kosten zijn in vergelijking met het gebruik zeker te verantwoorden. Alles kan soberder, maar binnen de beperkte middelen worden keuzes gemaakt. Binnen Kind en Gezin is er trouwens voortdurend een bevraging over de communicatie.

Minister *Inge Vervotte* zegt dat niet mag worden vergeten dat Kind en Gezin het veel moet hebben van vrijwilligers. De externe communicatie en het imago mogen dan ook niet worden onderschat. Daarmee moet rekening worden gehouden in de kostenberekeningen. Als het profiel goed is en de informatie op een mooie manier wordt gegeven, trekt dat mensen aan om zich in te zetten als vrijwilliger. Het mist zijn effect ook niet want het imago van Kind en Gezin is erg goed en trekt duizenden vrijwilligers aan. Die allemaal moeten vergoeden zou een heel dure zaak zijn.

De heer *Bart Caron* is van oordeel dat de overheid en haar agentschappen op een hedendaagse manier hun waren aan de man moeten brengen, ook als die waren van inhoudelijke aard zijn. Daarvoor moeten moderne marketingtechnieken worden ingezet. Kostenbewustzijn is nodig, maar enige durf evenzeer. Het zou geen goede zaak zijn als de terechte zorg om zuinigheid een soort van terugtrekkende overheid met zich meebrengt.

– FCUD

Mevrouw *Marijke Dillen* merkt op dat in de beleidsbrief andermaal sprake is van de problemen met het FCUD. Dat is een oud zeer. Terzake heeft het Arbi-

tragehof een arrest gevelde. De minister heeft aangedrongen bij minister Demotte dat er een oplossing moet komen. Wat is de stand van zaken?

De heer *Tom Dehaene* stipt aan dat in verband met het FCUD wat goodwill van de federale overheid nodig is. Er moeten goede afspraken worden gemaakt en die middelen moeten naar het Vlaamse niveau worden overgeheveld.

Minister *Inge Vervotte* zegt dat zij herhaalde malen heeft aangedrongen op een standpunt van minister Demotte over de financieringswijze van het FCUD, waarover een uitspraak werd gedaan door het Arbitragehof, over de nodige aanpassingen en over de Vlaamse stelling dat het FCUD moet worden overgeheveld. Uiteindelijk is het onderwerp aan bod gekomen tijdens het Overlegcomité. De Vlaamse Regering heeft daar formeel aan de federale regering gevraagd om eindelijk een standpunt in te nemen. Minister Demotte zal dat federale standpunt over de financieringswijze en de verdere gang van zaken overmaken aan de Vlaamse Regering. De procedure staat dus al een stapje verder.

– Vaccinatiedatabank

De heer *Felix Strackx* stipt aan dat Kind en Gezin een paar jaar geleden druk bezig was met het uitbouwen van een vaccinatiedatabank. Er waren toen praktische problemen om die databank toegankelijk te maken voor huisartsen. Hij heeft daar toen ook een paar vragen over gesteld.

Zijn die problemen intussen opgelost? Is die vaccinatiedatabank voor 100 percent operationeel? Is ze ook voor alle huisartsen via het internet toegankelijk?

De heer *Lieven Vandenberghe* bevestigt dat Kind en Gezin de databank Vaccinnet heeft opgestart. Ze wordt beheerd door Vaccinnet, dat valt onder het departement van Gezondheidszorg. De soft- en hardware is wel bij Kind en Gezin omdat er verder wordt gebouwd op de eigen vaccinatiedatabank. Vorig jaar waren er 500 huisartsen en pediaters die hun gegevens rechtstreeks bij Vaccinnet binnenbrachten. Van zodra er een vaccin wordt binnengebracht binnen dit systeem, kunnen ze onmiddellijk een nieuw vaccin bestellen. Dankzij het systeem worden de procedures eenvoudiger. Het systeem wordt nog uitgebreid. Ook de CLB's zullen er bij betrokken worden. Dat ligt wel iets moeilijker, omdat de informatisering niet zo eenvoudig is. Uiteraard worden de eigen vaccinaties in dat systeem ingebracht. Zelfs op het wereldcongres ICT in Tunis werd dit project voorgesteld als een van de meest vooruitstrevende e-healthprojecten.

– *Kindermishandeling*

Mevrouw *Vera Jans* merkt op dat in het Vlaamse landschap van diensten voor hulpverlening bij kindermishandeling, de vertrouwenscentra een belangrijke rol spelen. Dat wordt ook aangegeven in de beleidsnota.

Bij deze vertrouwenscentra kunnen alle zorgen of vermoedens, al dan niet anoniem, gemeld worden. In 2004 waren er op Vlaams niveau meer dan 6000 meldingen. Dat was een stijging met 8,5 procent in vergelijking met 2003. Het vermoeden bestaat dat die stijging zich zal voortzetten.

In de beleidsbrief staat dat er in juni 2005 een tweedaagse denkoefening over dit onderwerp is geweest. Onder leiding van een extern bureau werd gereflecteerd over de taken van een vertrouwenscentrum en de positie van de centra binnen het hulpverleningslandschap. Wat zijn de voorlopige reflecties van deze denkoefening? Welke rol ziet de minister weggelegd voor die centra?

Mevrouw *Gerda Van Steenberghe* stipt aan dat in de beleidsbrief wordt gemeld dat wetenschappelijk onderzoek over kindermishandeling zal worden gestimuleerd, in eerste instantie binnen Kind en Gezin. Kan wat meer uitleg worden gegeven over dat wetenschappelijk onderzoek?

Vorig jaar heeft de spreekster een schriftelijke vraag gesteld over de statistieken inzake kindermishandeling. Op dat vlak staat België, in vergelijking met Nederland, nog nergens. In Nederland is het weliswaar gemakkelijker om gegevens te verzamelen, want in België moet ook rekening worden gehouden met de federale diensten van Justitie.

De minister wil blijkbaar de samenwerking met Justitie verder uitklaren en waar mogelijk regelgevend verankeren. Zal Kind en Gezin in de statistieken enkel de klachten opnemen die bij haar binnenkomen, of zullen ook klachten via onthaalouders worden opgenomen? Veel klachten komen bij de parketten terecht. Kan ook met deze gegevens rekening worden gehouden? Zal het wetenschappelijk onderzoek over meer gaan dan het opnemen van statistieken? Welke mogelijkheden ziet de minister om regelgevend op te treden en samen te werken met Justitie?

Minister *Inge Vervotte* beklemtoont dat de positie van de vertrouwenscentra kindermishandeling

een heel belangrijk punt is. Er is inderdaad een heel belangrijke link tussen Justitie en de Vlaamse vertrouwenscentra. Thema's als het welzijn van het kind, het beschermen van het kind, geweld op kinderen en andere kunnen natuurlijk niet los worden bekeken van de rol en de positie van Justitie en de manier waarop en de tijdspanne waarin Justitie kan reageren, en met welk mandaat er kan worden gereageerd.

Er is inderdaad een tweedaagse denkoefening geweest die heel positief was, waarbij er een dynamiek is ontstaan vanuit de vertrouwenscentra. Er werden een aantal punten aangebracht waaraan verder zal worden gewerkt. Het is belangrijk dat er samenwerkingsafspraken kunnen worden gemaakt met Justitie, en die zullen dus ook vanuit dat platform van de vertrouwenscentra, dat tot stand is gekomen dankzij die tweedaagse, verder mee worden opgenomen.

Op die tweedaagse werd ook overeengekomen om, zoals reeds aangekondigd in de beleidsnota, tot een betere stroomlijning en meer transparantie te komen, alsook tot een betere behandeling van de oproepen. Zoals bekend gebeurde een groot gedeelte van de oproepen bij de vertrouwenscentra telefonisch. Er zal dan ook worden onderzocht hoe het beantwoorden van die oproepen beter kan worden georganiseerd. Mensen zullen hiervoor specifiek worden aangesteld en ze zullen ook beter worden ondersteund. In andere landen, zoals de VS, worden deze mensen constant bijgeschoold om goede intakes te kunnen doen, om aan risicobeheersing te kunnen doen, om te kunnen beslissen of er onmiddellijk moet worden opgetreden in plaats van eerst andere mogelijkheden te benutten. Het is de bedoeling om tot een betere stroomlijning te komen. Mensen zullen een mandaat krijgen, ze zullen gespecialiseerd en goed opgeleid zijn en ze zullen ook constant worden bijgeschoold om die risicobepalingen en assessments en screenings te kunnen doen.

De heer *Lieven Vandenberghe* wijst erop dat Kind en Gezin enkel over gegevens over kindermishandeling beschikt via de meldingen binnen de vertrouwenscentra. De gegevens worden daar verwerkt en gerapporteerd. Ze zijn echter onvolledig. Daarom zou er, naar het voorbeeld van Frankrijk, een soort centrum moeten worden opgericht binnen of buiten Kind en Gezin. De verschillende actoren die te maken hebben met kindermishandeling zouden daarbij cijfers inbrengen. Frankrijk, waar het systeem zeer succesvol is, heeft natuurlijk het voordeel dat het niet te maken heeft met de bevoegdheidsverdeling die hier bestaat. Het gaat ook om gegevens van de politie.

Op arrondissementeel vlak kan veel verder worden gegaan, gegevens verzamelen op het federaal niveau ligt moeilijker. Er wordt getracht het initiatief volgend jaar van de grond te krijgen.

– *Adoptie*

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wijst erop dat voor de uitvoering van het adoptiedecreet in 605.000 euro is voorzien, terwijl de recurrente kosten eigenlijk 1.305.000 euro bedragen. Een aantal onderdelen van het decreet zijn bovendien uitgesteld. Is dat om budgettaire redenen? Zo ja, wanneer zal het decreet dan ten volle in werking treden?

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat alles kan worden uitgevoerd, omdat de financiering voor 2006 duidelijk voldoende is en inderdaad ongeveer 600.000 euro zal bedragen. Voor 2007 zullen er hoogstwaarschijnlijk meer middelen nodig zijn. Dat zal in de begroting 2007 moeten worden opgevangen. Op dat vlak wordt dus niets in vertraging gezet of anders uitgevoerd dan aangekondigd, er zijn voldoende budgetten.

Programma 41.5 – Gehandicaptenzorg

1. Opmerkingen en vragen van de leden

– *Algemeen*

Mevrouw *Marijke Dillen* vindt het positief dat er in dit programma een stijging van de middelen is met 59 miljoen euro. De besteding wordt uitvoerig toegelicht in de bijlage maar het lid wil toch vragen, gekoppeld aan de bespreking van de vorige begroting, of het hier gaat om middelen die hoofdzakelijk dienen te worden vrijgemaakt om engagementen die in het verleden aangegaan zijn, na te komen. Dit was immers een van de uitgangspunten bij de uitvoering van het gehandicaptenbeleid, wat vorig jaar in de toelichting uitdrukkelijk werd beklemtoond en waar de Vlaams-Belangfractie de minister kan in volgen. Het siert haar de engagementen van haar voorgangers niet in vraag te stellen maar ze consequent uit te voeren. Maar dat heeft wel tot gevolg dat er geen enkele ruimte bijkomt om een volledig nieuw beleid te voeren, voor een aantal initiatieven en voorstellen die geformuleerd worden in de beleidsnota.

In haar toelichting bij de begroting geeft de minister een duidelijk overzicht van de krachtlijnen. Het zijn allemaal initiatieven die de goedkeuring van de

Vlaams-Belangfractie kunnen krijgen en waarop de spreker geen kritiek heeft. Zij blijft echter wel op haar honger voor een aantal knelpunten.

De heer *Bart Caron* vindt heel veel goede dingen in het hoofdstuk over gehandicapten maar heeft ook kritische bedenkingen. Zo weet hij dat de minister stappen zet inzake PGB, wat voor het lid heel belangrijk is aangezien hij gelooft in de 'empowerment' van personen met een handicap door vraaggestuurde zorg. Maar de zorggradatie, die wel een stap in de richting is, is zelf nog geen echt persoonsgebonden budget. Hij dringt erop aan die visie in het beleid ten volle door te zetten.

Ook mevrouw *Vera Jans* kan zich vinden in de krachtlijnen van het beleid die worden vooropgesteld in de beleidsbrief en de begroting. De doelstellingen zijn ambitieus, de besluiten weloverwogen en de timing is strak, voor heel wat zaken. Op het vlak van gehandicaptenbeleid, dat gelukkig de nodige nadruk krijgt binnen het brede bevoegdheidsdomein Welzijn, heeft de duidelijke communicatie al geleid tot meer transparantie. De spreker waardeert ook het continue streven naar een optimale en evenwichtige inzet van de middelen.

– *Zorgregie, centrale zorgvraagregistratie, uitbreidingsbeleid*

Mevrouw *Marijke Dillen* onderstreept dat de wegwerking van de wachtlijsten onduidelijk blijft. De minister spreekt in haar toelichting over een succesvolle inkrimping van de wachtlijsten: er komen 950 plaatsen bij in de diverse zorgvormen of in absolute cijfers een inspanning van 16,8 miljoen euro. Er zijn zeker inspanningen gedaan, maar die zijn onvoldoende, want in de praktijk stelt men vast dat er wachtlijsten blijven. Het meerjarenplan Vlaams Fonds 2003-2007 om wachtlijsten weg te werken wordt zo niet gehaald. Dit plan voorzag immers voor 2005 in een uitbreiding van 1542 plaatsen. De vraag is daarom hoe de minister het opgestelde meerjarenplan gaat uitvoeren en respecteren. Wordt nog een inhaalbeweging gepland? Komt die er effectief? Wat is de huidige toestand van de wachtlijsten met de verschillende categorieën van de urgentiecodes? Vorig jaar had de minister in haar toelichting gezegd dat de wachtlijsten in het beste geval slechts weg zouden zijn vanaf 2007. Wat is nu de stand van zaken? In september was er geen ruimte meer over op de reguliere Vlaamse begroting om de vierde opstap in het wegwerken van de wachtlijsten voor de opvang uit te voeren. Er werd aangekondigd

dat diende te worden gewacht tot de begrotingscontrole 2006. Maar er is blijkbaar ook geen geld voorzien in de begroting 2006 om deze vierde opstap in het vijfjarenplan uit te voeren.

De voorbije weken is ook aangekondigd dat er op de begroting van sommige collega's onverwacht overschotten waren, bijvoorbeeld 20 miljoen euro op de begroting van minister Vandenbroucke. Minister Vervotte heeft hierbij een belangrijke opdracht, zeker in het dossier van de wachtlijsten voor gehandicapten. Wie geen gehandicapt kind heeft kan zich moeilijk inbeelden wat het betekent op een wachtlijst te moeten staan. De minister moet in haar collega's bondgenoten zoeken om van dit dossier een prioriteit boven alle andere te maken. Haar collega's van de sp.a en van VLD deden trouwens in 2003 ook beloftes op dit vlak. Niemand kan daar dus tegen zijn.

De heer *Bart Caron* merkt op dat bij het uitbreidingsbeleid, dat in september 2005 is gestart en recurrent wordt gemaakt, bijkomende plaatsen eerst gaan naar personen die al het langst aangemeld staan op het centrale zorgregister. De vraag is of men niet moet nadenken over de realisatie van een nursing-plusnorm voor de beperkte groep van mensen met een complexe zorgvraag vanwege zware of meervoudige handicaps, zowel residentieel als semi-residentieel. Kan dit opgelost worden in het kader van de zorggradatie?

Er staan nog 6000 mensen op de centrale zorgvraagregistratie. De huidige regelgeving voor die registratie is nogal strak, want zorgvragen kunnen evolueren. Flexibiliteit is wenselijk en een nieuwe financiering op basis van zorgprogramma's volstaat daartoe niet. Het geheel van normen en regels moet eens op flexibiliteit bekeken worden. Dat kan meehelpen aan het verkorten van de wachtlijsten.

Kan er in het kader van de oefening van de meerjarenbegroting ook iets dergelijks voor het Vlaams Fonds zijn? Het kan zo nog efficiënter en degelijker worden in de uitvoering van zijn taakstelling.

Mevrouw *Vera Jans* wijst erop dat bij de begrotingscontrole een bijkomend krediet van 7,5 miljoen euro werd goedgekeurd voor 2005. Ook in het uitbreidingsbeleid 2005 werden er een aantal plaatsen vergund. Er is momenteel nog geen zicht op de precieze omvang van het uitbreidingsbeleid in 2006. Daarvoor moet gewacht worden op de begrotingscontrole 2006. De minister zal dan opnieuw uitbreidingsrichtlijnen opstellen. Per regio zal een programmatievoorstel worden uitgewerkt door het Vlaams Fonds. Binnen

de grenzen van het beschikbare budget zullen de verschillende regio's concrete voorstellen kunnen formuleren voor de uitbreiding van de capaciteit.

In de beleidsbrief van de minister staat dat de wachtlijst voor dringende gevallen zou worden weggewerkt dankzij een uitbreiding van de capaciteit. Dit zou gebeuren op basis van een wetenschappelijk onderbouwde programmatiestudie. Wat is hiervan de timing?

De beleidsbrief verwijst ook naar het nieuwe besluit inzake zorgvraagregistratie, zorgbemiddeling, afstemming en planning. Dit besluit werd reeds principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Wat is de stand van zaken daar?

Op basis van het aangekondigde nieuwe zorgregiebesluit moet de registratie van de zorgvragen worden geïntegreerd met de inschrijvingsmodule, zodat een centrale gegevensbank ontstaat waarin alle duidelijke zorgvragen zijn opgenomen. Hoeveel personen met een handicap zijn nu reeds opgenomen in de centrale registratie en nog niet ingeschreven bij het Vlaams Fonds?

In de beleidsbrief staat dat de minister op het vlak van de afwerking van de dagprijzen 2003-2004 de afspraken zou nakomen die zij in april 2004 heeft gemaakt met de sector. Wat houden deze afspraken precies in?

In de beleidsbrief wordt ook aangekondigd dat de dertien erkentingsstypes zullen worden vervangen door meer gedifferentieerde zorgprogramma's. Dit zou moeten leiden tot een nieuw financieringsmodel naar zorggradatie. In 2006 komt er een voorstel van experimentele regelgeving, op basis van het nieuwe financieringssysteem. De spreker wil weten wat de typemodules zijn met betrekking tot de zorggradatie die werden gedefinieerd en geconsolideerd door het Vlaams Fonds in de eerste helft van 2005. En wat waren de bevindingen van de expertengroepen met betrekking tot het werken met typemodules?

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t vraagt wanneer de nieuwe financiering van de instellingen met betrekking tot de wachtlijsten rond zal zijn en op het terrein zichtbaar zal zijn.

– *Beter Bestuurlijk Beleid*

Mevrouw *Marijke Dillen* merkt in verband met de overheveling, in het kader van het BBB, van een deel van de activiteiten van het Vlaams Fonds naar het

beleidsdomein Werk en Sociale Economie op dat de budgetten nu nog volledig zijn voorzien op de begroting Welzijn. Wat is daarvan de reden?

Mevrouw *Vera Jans* wijst erop dat het Vlaams Fonds op 1 januari 2006 een IVA wordt. Delen van de activiteit worden afgesplitst naar de beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie. De nodige migraties zullen plaatsvinden in 2006, zegt de beleidsbrief. Betekent dit dat de minister tot nader order bevoegd blijft voor deze onderdelen? De spreekster uit ook haar bezorgdheid over het behoud van de middelen in deze operatie. Blijft de minister ook verantwoordelijk voor het toekennen van de subsidiebelofte voor de voorzieningen die overgaan binnen BBB? In het kader van BBB zou ook de meerjarenplanning gemoderniseerd worden. Kunnen die plannen aan de commissie worden overgemaakt?

– *Opmerkingen van het Rekenhof*

Mevrouw *Marijke Dillen* vraagt aandacht voor de, volgens haar cruciale, opmerkingen van het Rekenhof. Dat wijst er vooreerst op dat de toelichting bij de begroting van het Vlaams Fonds stelt dat een volgehouden inspanning binnen de globale krijtlijnen van het meerjarenplan 2003-2007 garant staat voor de succesvolle inkrimping van de wachtlijsten: ongeveer 950 plaatsen in de diverse zorgvormen worden gegund. De begroting 2006 geeft echter niet aan in welke mate het meerjarenplan al werd gerealiseerd, merkt het Rekenhof op. En verder luidt het: “Zo voorziet zij op jaarbasis de uitbetaling van 1125 persoonlijke assistentiebudgetten (PAB), terwijl het meerjarenplan voor het dienstjaar 2006 bijvoorbeeld de realisatie van 1500 budgetten plande (en over de gehele periode 2003-2007 zelfs 2200 budgetten). De groei met 700 budgetten die het meerjarenplan voorstelde, wordt duidelijk niet aangehouden.” Kan hiervoor een verklaring worden gegeven?

Een tweede opmerking van het Rekenhof is dat de begroting van het Vlaams Fonds “verder enkel het uitbreidingsbeleid voor het meerjarenprogramma 2003-2007 dat bij de begrotingscontrole 2005 op realisatiebasis werd goedgekeurd (7,5 miljoen euro) nu op jaarbasis (heeft) ingeschreven. Dat krediet wordt in principe verdeeld over de sector PAB, de residentiële sector en de ambulante sector. Er worden met andere woorden in de initiële begroting 2006 geen nieuwe initiatieven ingeschreven tot terugdringing van de wachtlijsten.” Kan ook daarbij wat uitleg worden gegeven?

Een derde bedenking is dat voor de residentiële sector de begroting 2006 van het Vlaams Fonds ook zou toelaten “én de dagprijzen 2003 én ten minste 50 procent van de dagprijzen 2004 effectief af te werken. In de eerste plaats blijft dat een minimale ambitie. Bovendien blijkt uit de gedetailleerde begroting 2006 van het VFSIPH dat daarvoor 34,3 miljoen euro kredieten werd gereserveerd. In de aangepaste begroting 2005 was echter voor een even grote ambitie (afrekening dagprijzen 2002 en 50% van de afrekeningen 2003) 53 miljoen euro nodig. Deze daling ligt evenmin in de lijn van de raming van de afrekeningen 2005 (43,2 miljoen euro) in het bovengenoemde begrotingsdocument. Om geen nieuwe achterstand in de afrekeningen te creëren, beveelt het Rekenhof aan in de toelichting bij de begroting een verklaring te geven over de oorzaken van deze grote daling in absolute waarde ten opzichte van 2005.” De spreker dringt aan op een verklaring.

Een vierde opmerking van het Rekenhof betreft de vastleggingsmachtigingen, die sinds 2004 ver onder het peil van het meerjarenprogramma blijven. “Zo nam het VFSIPH in 2004 voor bijna 32 miljoen euro vastleggingen voor infrastructuurwerken, wat van dezelfde grootorde is als het ritme waarin het meerjarenprogramma voorziet. De begroting 2006 machtigt echter maar tot 18,264 miljoen euro vastleggingen.” Kan de minister hiervoor een verklaring geven?

De laatste opmerking van het Rekenhof is dat “de begroting van het VFSIPH opnieuw een bedrag (bevat) van 439.000 euro als overgedragen overschot van vorige boekjaren, dat zij duidt als: oninvorderbaar, dubieuze debiteuren. Het aspect dubieuze debiteuren wordt echter opgevolgd in de bedrijfseconomische boekhouding en kan niet als een begrotingsontvangst figureren.” Waarom deed de minister dat dan wel?

– *PAB en PGB*

De heer *Bart Caron* zegt dat de lijst met aspecten van PAB die zullen worden onderzocht en eventueel aangepast, hem wat ongerust maakt, al heeft hij op zich niets tegen een bevraging of bijsturing. Hij is wel gelukkig met de toekenning van nieuwe budgetten waarover de beleidsbrief spreekt, maar wil toch weten welke prioriteiten daarbij zullen gehanteerd worden.

Mevrouw *Vera Jans* sluit zich aan bij de vragen inzake het PAB. In de beleidsnota wordt verwezen naar de

evaluatie die in dit verband zal plaatsvinden. Het is van belang om dit op te volgen en te evalueren.

Het is verheugend dat in de beleidsbrief de integratie wordt vooropgesteld van de wachtlijst van de PAB-aanvragen en de centrale zorgvraagregistratie. Deze integratie werd reeds naar voren gebracht in het kader van de met redenen omklede motie naar aanleiding van de beleidsnota.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t zegt in verband met de zorggradatie dat er een nieuwe financieringsmethode zal worden ingevoerd voor de voorzieningen. Zij mist echter het belangrijkste element van het decreet betreffende de PGB, namelijk de invoering van het PGB. Kan er een duidelijke timing worden gegeven voor de invoering van het PGB?

De minister kondigt een uitgebreid onderzoek aan over de verschillende deelaspecten van het PAB. Blijkbaar staat de minister argwanend tegenover deze werkvorm. Wat is de reden van die argwaan? De omvang van het PAB-budget zal onderzocht worden. Is de minister dan van oordeel dat dit budget te hoog is? Wat zal het voorwerp zijn van het onderzoek met betrekking tot de mantelzorg? Ook familieleden zouden moeten kunnen genieten van een PAB.

– *Zorgtrajectbegeleiding, multidisciplinaire teams*

De heer *Bart Caron* vindt de passus over zorgtrajectbegeleiding in de beleidsbrief nogal verwarrend. In hoofdstuk 4.1 wordt op twee plaatsen verwezen naar diagnostiek en indicatiestelling. In het vroegere concept werd de zorgtrajectbegeleiding toegewezen aan de multidisciplinaire teams (MDT's), terwijl zij nu wordt toevertrouwd aan opgeleide vrijwilligers. Op zich is daar geen bezwaar tegen, maar zorgtrajectbegeleiding moet toch breed zijn. De specifieke zorgvraag vormt een onderdeel maar niet het enige. Ook het dagelijks functioneren, onderwijs en werk moeten aspecten zijn van de begeleiding.

Naast een trajectbegeleiding naar zorg, hebben mensen immers vaak ook nood aan een trajectbegeleiding naar werk en onderwijs. Wie kan er een rol spelen bij de diagnostiek en de indicatiestelling? Zijn dat de multidisciplinaire teams? Wordt er gewerkt met parallelle circuits, of is een meer integrale benadering vanuit de vraag nodig?

Mevrouw *Vera Jans* wijst erop dat in de beleidsbrief drie sporen worden aangegeven om de zorgtrajectbegeleiding voor personen met een handicap te verwezenlijken. Deze sporen zouden tegelijk ontwikkeld moeten worden. Het tweede spoor zou bestaan in een

inhoudelijke en organisatorische heroriëntering van de diagnostiek en de indicatiestelling die voorafgaat aan de toewijzing van categorale hulp. Wat bedoelt de minister daarmee? Wat houdt zo'n heroriëntering in?

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t wijst erop dat de multidisciplinaire teams gebruik zouden maken van actuele inschalingsinstrumenten. Wat wordt hiermee precies bedoeld? Zal een en ander wetenschappelijk onderbouwd worden? Zal er een studie worden opgesteld? En zo ja, wat is daarvan dan de timing?

– *Individuele materiële bijstand (IMB)*

De heer *Bart Caron* vindt de aangekondigde ambitieuze versnelling in de individuele, materiële bijstand positief

Mevrouw *Vera Jans* waardeert dat de beleidsbrief spreekt over de verkorting van de doorlooptijden van de aanvraagdossiers voor individuele materiële bijstand. De termijnen zouden volgens het stappenplan tegen het einde van dit jaar teruggebracht worden tot negen maanden, als de Provinciale Evaluatiecommissie (PEC) dient tussen te komen, en drie maanden indien dit niet nodig is. Wat is de stand van zaken? Tegen september 2006 zouden ze nog verder teruggebracht worden tot drie maanden en één maand. Het lid hoopt dat ook die operatie volgens plan zal verlopen.

In het kader van de refertelijst en de vereenvoudiging van de procedure, wil de spreker weten wat de voornaamste wijzigingen zullen zijn en welke mogelijke budgettaire implicaties.

– *Diensten aangepast vervoer, toegankelijkheid openbaar vervoer*

De heer *Tom Dehaene* zegt dat in de beleidsnota van minister Van Brempt wordt vermeld dat de overheveling van de diensten voor aangepast vervoer naar het beleidsdomein Welzijn zou overwogen worden in 2006. De spreker vindt dit niet vanzelfsprekend. Hoe zal een en ander immers kunnen worden ingepast in het kader van een inclusief beleid? Het aangepast vervoer zou beter een bevoegdheid blijven van de minister voor Mobiliteit. Werden er in dit verband al afspraken gemaakt en zullen hiervoor bijkomende middelen worden vrijgemaakt in programma 41.05 van de uitgavenbegroting?

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t wijst erop dat de toegankelijkheid van het openbaar vervoer blijkbaar zal worden opgenomen in de beheersovereenkomst met

de NMBS. Deze toegankelijkheid is niet alleen van belang voor personen met een handicap, maar ook voor heel wat ouderen. Een brug voor rolstoelpatiënten zal dus niet volstaan.

– *Communicatie Vlaams Fonds*

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat hij een schriftelijke vraag heeft gesteld over de kostprijs van de jaarverslagen van de verschillende diensten. Het Vlaams Fonds stond op een betreuenswaardige derde plaats, met een kostprijs van 36.816 euro. De minister-president heeft alvast beloofd om ernaar te streven de jaarverslagen soberder te maken. Er zou inderdaad toch moeten worden gewaakt over het beperken van de kostprijs van de jaarverslagen. Het verslag kan via het internet bekend gemaakt worden. De vorm kan ook soberder zijn.

– *Overige*

Mevrouw *Marijke Dillen* wil weten wat op dit ogenblik de duurtijden van de procedures bij het Vlaams Fonds zijn. Naar aanleiding van vorige begrotingsbesprekingen werd voorts uitdrukkelijk gesteld dat het nieuwe plan over zorgvernieuwing en persoonsgebonden budget vroeg om een versterking van de studiedienst van het Vlaams Fonds omdat tegelijkertijd de trajectbegeleiding ging worden ingevoerd. Staat dat al volledig op punt? Hoever staat het daarmee?

In het verleden werd ook gesteld dat in de gehandicaptensector dringend nood was aan een aantal fundamentele hervormingen. Dit is voor het Vlaams Fonds een zware opdracht geweest. De studiedienst en stafdienst werden versterkt met experts uit verschillende disciplines om het concrete beleid en coördinatie voor te bereiden. Wat is hier de stand van zaken en wat zijn de resultaten?

Vervolgens vraagt de spreker of er in 2005 nieuwe initiatieven genomen zijn voor een gemeenschappelijke voorbereiding van een nieuwe overlegronde met de instellingen bevoegd voor de uitvoering van het gehandicaptenbeleid in de andere gemeenschappen. Zij wil hier net als in het verleden een stand van zaken.

De subsidies aan voorzieningen blijken niet te volstaan om te voldoen aan de federale en Vlaamse verplichtingen, dit gekoppeld aan het kwaliteitsdenken, zoals in het verleden door het Vlaams Fonds werd bevestigd. De kosten voor erelonen nemen toe, evenals de kosten voor verzekering, preventie, kwaliteits-

zorg, naleving milieureglementering enzovoort. Op welke wijze wordt hier aandacht aan besteed en worden de noodzakelijke financiële middelen voorzien?

Tot slot heeft mevrouw *Dillen* nog een persoonlijke bedenking voor de aanwezige vertegenwoordigers van het Vlaams Fonds. De studiedag Diagnostiek, georganiseerd door het Vlaams Fonds, is een schitterend idee en de uitnodiging leek zeer aantrekkelijk. De spreker zou het wel bijzonder appreciëren mocht het Vlaams Fonds zijn studiedagen en colloquia niet organiseren op de dagen waarop het Vlaams Parlement plenair vergadert.

Mevrouw *Vera Jans* wijst erop dat de betalingskredieten voor infrastructuur met 2,5 miljoen euro stijgen. Met hoeveel initiatieven komt dit overeen? Kan de minister ook benaderend zeggen hoe de verdeling is over nieuw- en vernieuwbouw?

Mevrouw *Vera Van der Borgh* stipt nog aan dat een aantal acties zullen worden georganiseerd met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening binnen het Vlaams Fonds. Men zou er volgens haar goed aan doen informatie te geven in het kader van de centra voor ontwikkelingsstoornissen. Daar wordt nu te weinig uitgelegd wat de gevolgen zijn van de handicap voor de ontwikkeling van het kind en voor het gezin, waar men terecht kan voor zorg enzovoort. Mensen krijgen een folder en kunnen bellen voor informatie, maar moeten het voor de rest zelf maar uitzoeken. Er moet gezorgd worden voor een betere begeleiding.

2. Antwoorden van de minister en van de vertegenwoordigers van het VFSIPH

– *Wachlijsten, programmatiebeleid*

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat het wegwerken van de wachlijsten zeer belangrijk is. Er worden dan ook heel wat inspanningen voor gedaan. De programmatie 2003-2007 wordt opgevolgd. Die programmatie wordt telkens beoordeeld op basis van de gegevens en de registratie bij de regionale overlegorganen. De programmatie 2003-2007 hield uiteraard geen rekening met de actuele registratie die jaarlijks plaatsvindt. Uit de registratie door de regionale overlegorganen is bijvoorbeeld gebleken dat er door een betere diagnostiek van personen die lijden aan autisme, meer vraag komt naar thuisbegeleiding.

Aan de raad van bestuur van het Vlaams Fonds, die de beslissingsmacht heeft omtrent het uitbreidings-

beleid, zijn duidelijke richtlijnen gegeven dat kleine afwijkingen van het vooropgestelde programmabeleid mogelijk zijn. Zo kan rekening worden gehouden met nieuwe noden en kan beter worden ingespeeld op de registratie in de regionale overlegorganen. Bij de beoordeling van de uitvoering van de programmering moet hiermee rekening worden gehouden. Er mag vanzelfsprekend ook niet te veel worden afgeweken van de programmering. Uit de centrale registratie blijkt dat de investeringen wel degelijk leiden tot het beter oplossen van vragen. Dit is het uiteindelijke doel van het beleid.

De minister herhaalt voorts wat ze reeds bij een vorige gelegenheid heeft gezegd over de begrotingscontrole. Een en ander is zoals het steeds geweest is, namelijk een opstap bij begrotingscontrole en de rest van de middelen bij de begrotingsopmaak. Vorig jaar werd in dit verband ten onrechte twijfel gezaaid.

Voor de bijkomende middelen die al dan niet zouden gevonden worden, wijst de minister erop dat er geen begrotingsoverschot bestaat dat vrij zou kunnen worden ingevuld. Een en ander heeft te maken met de budgetten in de begroting van minister Vandenbroucke voor activeringsbeleid. De discussie gaat er nu over hoe er het best kan worden geactiveerd, hoe het best jobs kunnen worden gecreëerd, ook rekening houdend met het federale debat over het Generatiepact. De Vlaamse Regering heeft dus geen budgetten over die voor nieuwe prioriteiten kunnen worden ingezet.

Het is de bedoeling om vanaf 1 januari 2006 van start te gaan met het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). Dit zal in de loop van volgend jaar uitvoering krijgen. Het BBB zal dus niet van de ene dag op de andere op 1 januari 2006 volledig worden geïmplementeerd. De reden waarom er geen overhevelingen naar bijvoorbeeld minister Van Brempt zijn ingeschreven in de begroting, is dat er eerst een decreetale basis moet zijn om een en ander in de begroting te brengen. Minister Bourgeois moet nog de nodige decreetale initiatieven nemen voor de overheveling. Dat wil niet zeggen dat er nog niets is gebeurd. Er werd reeds uitvoerig overleg gepleegd tussen verantwoordelijken van de administratie Tewerkstelling, de VDAB, de sociale economie en het Vlaams Fonds en er werden al duidelijke afspraken gemaakt. In dit kader zal er gewaakt worden over de budgetten.

De minister wijst erop dat het de bedoeling is om het engagement van de vorige regering met betrekking tot het dossier van het wegwerken van de dagprijs-

achterstand na te komen in 2006. De sector heeft immers nood aan rechtszekerheid. Als er zich meevallers voordoen, kunnen er bijkomende inspanningen worden gedaan.

– *Trajectbegeleiding*

Er bestaan verschillende soorten van trajectbegeleiding. Dat begrip mag niet leiden tot verwarring. Er zijn trajectbegeleiders in de VDAB, in het CAW, in het Vlaams Fonds, in de gevangenis enzovoort. Een trajectbegeleider is niet iemand die als professioneel mee op pad gaat om een traject uit te stippelen. Hij of zij moet in de eerste plaats zorgen voor een sociaal weefsel. Daarom werd er gekozen voor een opgeleide vrijwilliger. De vrijwilliger kan de professionelen mee rond de tafel brengen, zodat professionele toeleiding mogelijk wordt. Trajectbegeleiding moet activiteiten in de socioculturele wereld mee vorm geven. De trajectbegeleiding hoeft niet op permanente basis aanwezig zijn. Hij of zij moet de nodige ondersteuning bieden bij elke nieuwe stap in het levensplan van de betrokken persoon.

– *Indicatiestelling*

Het is belangrijk dat er een indicatie plaatsvindt, vooraleer een toewijzing gebeurt. Alle indicaties zijn vanzelfsprekend wetenschappelijk onderbouwd. Daarnaast moet rekening gehouden worden met elementen zoals levenskwaliteit en zelfredzaamheid. Daarom wordt er gewerkt met multidisciplinaire teams. De indicatiestelling is erop gericht om een zo maximaal mogelijke visie te geven op wat een persoon met een handicap nodig heeft. Er vindt dus niet alleen een medische inschaling plaats. Het is de bedoeling om de betrokkene een plaats te geven in de samenleving. Het ideaal zou zijn om dit ooit over verschillende sectoren heen te realiseren.

– *Werkingsmiddelen van de voorzieningen*

Over de subsidies en de werkingmiddelen van de voorzieningen zelf en eigenlijk vooral voor personen met een handicap met een zware zorgvorm, zegt de minister dat er inderdaad te weinig middelen zijn. Bij de centrale registratie bleek dat personen met de grootste behoeften het langst bleven wachten. Het is de bedoeling van de zorggradatie om niet alleen de zorgvormen flexibeler in te zetten of een andere vorm van financiering in te voeren, maar vooral een correctere vorm van financiering. De financiering zal immers verbonden zijn aan de concrete omkadering die een persoon met een handicap nodig heeft.

Dat zal leiden tot een rechtvaardigere verdeling van de middelen over de sector van personen met een handicap. Het is ook de bedoeling om diegenen die vandaag een tekort aan zorg hebben beter te ondersteunen.

– ***Persoonsgebonden budgetten en vraaggestuurde zorg***

In verband met de persoonsgebonden budgetten en de vraaggestuurde zorg, wijst de minister erop dat ze steeds heeft gezegd dat ze een en ander op een realistische manier wil implementeren, vandaar die concrete stappen en de zorggradatie. Dat betekent echter niet dat het een lege doos wordt. Het tijdsplan hangt wel af van een aantal factoren. Op de zorggradatie staat een duidelijke tijdsplanning, maar dat moet omgezet worden in de financieringswijze. Daarover moet onderhandeld worden en pas daarna kan een en ander met betrekking tot het persoonsgebonden budget concreet ingevuld worden. Daarvoor moeten er eerst concrete stappen genomen worden. Er is nooit onder stoelen of banken gestoken dat de onderhandelingen met de sector niet zonder moeilijkheden zullen verlopen. Daar kan dan ook geen tijdslimiet op worden gezet. Het is echter goed dat er grondig gediscussieerd wordt over een correcte financiering waar eenieder beter van kan worden. Het modulaire systeem betekent immers een grote organisatiewijziging voor de voorzieningen. Pas nadat alles ontwikkeld is, kan er gesproken worden over een reëel persoonsgebonden budget, waarbij patiënten juist die zorg kunnen kopen die ze nodig hebben.

Wat het persoonlijk assistentiebudget betreft, is zo even gewaagd van argwaan van de minister ten aanzien van het systeem. De minister begrijpt echter de blijvende argwaan ten aanzien van haar beleid niet. In haar beleidsnota staat zeer duidelijk wat de evaluatie precies inhoudt. Dat is in samenspraak met het werkteerrein bepaald. Knelpunten detecteren is een eerste stap naar een verbetering van het systeem. Er is een hemelsbreed verschil tussen diegenen die tot het systeem behoren en alle zorg krijgen en diegenen die niet of nog niet toegelaten zijn. Daarom moet men de grootte van het PAB in vraag durven stellen. Er zal met de sector worden nagegaan of die bereid is tot een gedeeltelijke solidariteit zodat diegenen die nu in de kou blijven staan toch van een minimale ondersteuning kunnen genieten. De inschaling, die zal gebeuren in 2006, is daarvoor onontbeerlijk. Die inschaling zal gebeuren om de behoeften in te schatten en niet om een PAB toe te wijzen. Dat onderscheid zal heel duidelijk gemaakt worden.

Met betrekking tot de prioriteiten van het PAB is het zo dat de aanvragers, die behoren tot de prioriteiten van 2005 maar niet aan bod zijn gekomen omdat ze later een aanvraag hebben ingediend, als eerste aan bod zullen komen bij de prioriteiten van 2007.

De aankondiging dat de subsidierings- en erkenningsvormen zullen worden afgeschaft, heeft te maken met zorggradaties en -programma's. Er zijn al modules geformuleerd, nu komt het er op aan om de pakketten van de zorggradaties in die modules in te passen. Vandaar dat er gewacht wordt op de resultaten van de metingen van de zorggradaties.

– ***Diensten voor aangepast vervoer***

Over de diensten voor aangepast vervoer, zegt de minister dat er gesprekken zijn met het kabinet van minister Van Brempt. Het departement Welzijn wil zijn verantwoordelijkheid nemen voor alles wat te maken heeft met zorg en ondersteuning, maar mobiliteit en vervoer behoren tot de bevoegdheid van het andere departement. De overheid financiert basis-mobiliteit en aangepast vervoer is daar een onderdeel van. Er zijn dus wel gesprekken, maar er is helemaal geen beslissing genomen over een overheveling.

– ***Vereenvoudiging procedures***

De minister onderstreept voorts nog dat zij bij het evalueren van de doelstellingen van de inlooptermijnen de kans heeft gegrepen om na te gaan waarom sommige dossiers vertraging oplopen en daaraan een vereenvoudiging van de procedures te koppelen. Zo is bijvoorbeeld de refertelijst aangepast om het aantal dossiers voor bijzondere commissies te verlagen. Het is niet de bedoeling om de organisatie volledig om te gooien, maar wel om de huidige doorlooptijden en de procedures administratief te vereenvoudigen en klantvriendelijker te maken. Op de studiedagen zullen de vertegenwoordigers uit de sector daarop kunnen reageren.

– ***Toegankelijkheid openbaar vervoer***

Het departement Welzijn is bekommerd om de toegankelijkheid van onder meer het openbaar vervoer en openbare gebouwen en tracht alle partners samen te brengen. Het tracht de nodige expertise ter beschikking te stellen en dat wordt gewaardeerd en gebruikt door verschillende organisaties.

– ***Dubieuze debiteurs***

De heer *Marc Cloet*, begrotingsadviseur VFSIPH, zegt dat er omtrent de dubieuze debiteurs een ver-

schil in visie is met het Rekenhof. Het Rekenhof heeft uiteraard gelijk dat een en ander bedrijfseconomisch moet opgevolgd worden. Het Vlaams Fonds doet dat al jaren en krijgt nu voor de eerste maal een schriftelijke opmerking. Door de inschrijving van de 439.000 euro wordt er een provisie gecreëerd voor niet invorderbare gevallen, bijvoorbeeld ten gevolge van de subsidieregels. Als een beschutte werkplaats zijn activiteiten wijzigt, moet er een deel terugbetaald worden. De provisie dient om in die gevallen geen speciale begrotingswijziging door te moeten voeren. Dat wordt trouwens ook niet verrekend in de dotatie van het Vlaams Fonds. Het betreft een budgettaire nuloperatie.

– **Contacten met andere gemeenschap en Beter Bestuurlijk Beleid**

De heer *Jef Foubert*, administrateur-generaal van het VFSIPH, zegt dat het Vlaams Fonds geregeld contact heeft met zijn Waalse tegenhanger. Het gaat daarbij over verplichtingen die het ene gewest opneemt voor burgers uit het andere gewest, zoals wanneer een Vlaamse rechthebbende gebruik wil maken van de diensten van een Waalse voorziening of omgekeerd.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* neemt aan dat dit ook geldt voor beschutte werkplaatsen, daarover is er immers een samenwerkingsakkoord. Wordt dat samenwerkingsakkoord mee overgenomen bij de overdracht naar het beleidsdomein Sociale Economie in het raam van het BBB?

De heer *Jef Foubert* antwoordt dat er afspraken gemaakt zijn om alle verplichtingen mee over te nemen. Het departement Economie en Tewerkstelling zal dat op punt moeten stellen voor Brussel. Het Vlaams Fonds heeft geen problemen daarmee want het valt onder de gemeenschapsbevoegdheden. De contacten met de andere gemeenschappen vinden ook plaats bij federale initiatieven, zoals over de toegankelijkheid en de sociale zekerheid. Recent is er zo een principeakkoord bereikt over de sociale zekerheidsheffingen op vergoedingen in de centra voor beroepsopleiding. Met het RIZIV is er een afspraak over de betaling van de rolwagens door de ziekteverzekering.

Da afspraken over het VIPA in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid zijn vrij duidelijk. Eens de overnemer de bevoegdheid heeft, heeft hij ook de verantwoordelijkheid en zullen de nodige budgetten toegekend worden. Alle engagementen en investerin-

gen zullen worden overgenomen. Te gepasten tijde zullen ook de ordonnancerings- en de betalingskredieten in de budgetten van de overnemer opgenomen worden. De raad van bestuur heeft maatregelen getroffen om de continuïteit voor alle voorzieningen te waarborgen. Alle erkenningen zijn verlengd zodat bij de overstap geen problemen kunnen ontstaan op het vlak van subsidiebasis. In eerste instantie wordt de volledige regelgeving overgenomen, pas later zijn heroriëntaties mogelijk.

– **Zorggradatie**

De heer *Jef Foubert* wijst erop dat het bijkomend inschakelen van deskundigen in de zorggradatiestudie niet is gebeurd met een uitbreiding van de studiecél of de diensten, maar wel door tijdelijke contracten af te sluiten met deskundigen uit het werkveld, die vertrouwd zijn met de inschalingmethodiek. Ze zorgen voor de begeleiding van de voorzieningen bij de inschaling in de nieuwe zorgmodules. Momenteel worden zo een vijftiengestig modules voor de volwassenensector uitgetest.

– **Individuele materiële bijstand**

De heer *Jef Foubert* meldt tot slot nog dat de individuele materiële bijstand (IMB) op schema zit. De cijfers van oktober bevestigen dat. Bij een verwijzing naar de provinciale evaluatiecommissie worden de aanvragen voor materiële bijstand gemiddeld op 125 dagen behandeld, ten opzichte van 150 voorheen. De helft daarvan kent de beslissing binnen de 75 dagen. Zonder verwijzing naar de provinciale evaluatiecommissie, beoordelen de provinciale administraties zelf. In oktober was de gemiddelde behandelingstijd 83 dagen, ten opzichte van 90 voorheen. De helft daarvan heeft een beslissing binnen de 37 dagen. De hervorming van de IMB speelt het inschatten van de gemengde financiële lasten parten, maar heeft ook een enorme toevloed aan aanvragen teweeggebracht. Die worden nu stilaan weggewerkt.

Programma 41.6 – Maatschappelijk opbouwwerk

Programma 41.7 – Maatschappelijk welzijn

Programma 41.8 – Integratie kansarmen

– **Lokaal sociaal beleid**

De heer *Bart Caron* is bekommerd over de participatie van armen inzake het lokaal sociaal beleid. Het is geen gemakkelijke zaak. Er moeten methodieken worden ontwikkeld.

Uit de resultaten van een rondvraag van de VVSG blijkt, zeer verbazend, dat in de gemeenten meestal het gemeentebestuur of het OCMW het lokaal sociaal beleid sturen. Slechts in een klein aantal gemeenten wordt er samengewerkt. Hoe kan dat worden gestimuleerd? Er is nu een nieuw Gemeentedecreet. Kan Welzijn terzake een rol spelen?

Uit de rondvraag blijkt ook dat slechts een tiende van de ondervraagde lokale besturen denkt dat de toegankelijkheid en de dienstverlening zal verbeteren dankzij het lokaal sociaal beleid. De spreker noemt zich een sterke voorstander van lokale besturen en van een geïntegreerd lokaal sociaal beleid. Hij pleit voor een grote regisseursrol van de lokale besturen. Het is wel ontgoochelend dat de lokale besturen er blijkbaar zelf niet echt in geloven. Heeft dat met een te sterke sturing vanuit het centrale niveau te maken? Of zijn er andere redenen? Dat zou toch eens moeten worden onderzocht.

De spreker heeft in het verleden zelf op lokaal vlak al een zekere spanning tussen de culturele en de sociale sector ervaren. Bepaalde mensen zijn van mening dat de culturele sector meer middelen ontvangt en zich, zonder samenwerking met de lokale sociale actoren te zoeken, met emancipatorische processen bezighoudt. Er moeten inspanningen worden gedaan om ter plekke een integrale aanpak te bevorderen. Het lokaal sociaal beleid en het lokaal cultuur- en jeugd-beleid zouden meer moeten samenwerken.

Mevrouw *Vera Jans* merkt op dat dit voor de lokale gemeentebesturen alvast een boeiende oefening is. Nu kan iedereen nagaan welke initiatieven bij het OCMW en bij het gemeentebestuur horen en wie precies welke verantwoordelijkheden draagt. De cijfers die in dit verband worden vermeld zijn opmerkelijk. De spreekster kijkt dan ook uit naar de voor het einde van dit jaar aangekondigde plannen.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* stipt aan dat het decreet inzake het lokaal sociaal beleid de Vlaamse overheid de opdracht gaf te bepalen welke beleidsplannen in andere welzijnsdomeinen zouden worden opgenomen in het lokaal sociaalbeleidsplan, en welke zouden kunnen worden afgeschaft. Wat is de stand van zaken hier? Er is het lokaal ouderenbeleidsplan en het lokaal beleidsplan voor kinderopvang, dat nu wordt uitgebreid tot dagopvang. Het lijkt wat onzinnig om al deze beleidsplannen afzonderlijk te installeren, terwijl het lokaal sociaalbeleidsplan toch alles wat te maken heeft met het sociaal beleid zou moeten behelzen.

Minister *Inge Vervotte* zegt dat de reacties op de vraag hoe lokale besturen kunnen worden versterkt met betrekking tot het lokaal sociaal beleid, zeer uiteenlopend zijn. In sommige gemeenten is men zeer actief bezig met dat lokaal sociaal beleidsplan, wordt daar grondig werk van gemaakt en is men trots op die geleverde arbeid. In andere gemeenten klaagt men er dan weer over dat men een dergelijk plan moet maken.

De Vlaamse overheid probeert zo veel mogelijk te ondersteunen en zo veel mogelijk elementen aan te reiken. De beleidsnota belicht de diverse initiatieven die zijn genomen om die mensen te ondersteunen opdat ze er werk van zouden maken. Wetgevend gebeurt er ook iets. Minister Keulen heeft verklaard dat het OCMW-decreet zal worden afgestemd op het gewijzigde gemeentedecreet, wat misschien de soms moeilijke relatie tussen OCMW en bestuur zal vergemakkelijken. Een initiatief is bijvoorbeeld dat de OCMW-voorzitter lid zal zijn van het college van burgemeester en schepenen. Dat kan leiden tot een betere samenwerking. Welzijn probeert dit alles te steunen en de dynamiek te bewaren. Ieder lokaal bestuur heeft echter zijn eigenheid.

De opmerking van de heer Caron dat het sociaal-culturele een erg grote impact heeft, is terecht. Onlangs was er nog discussie over de vraag wat er zoal kan gebeuren voor 12- of 13-jarigen. Soms zitten ouders wat hen betreft met de handen in het haar. Welzijn kan daarbij een rol spelen, maar ook de sociaal-culturele sector. Beide kunnen niet los van elkaar worden gezien.

De heer *Stefaan Van Mulders*, waarnemend directeur-generaal administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, wijst erop dat een eerste ontwerpbesluit klaar is voor agendering op de Vlaamse Regering. In dat ontwerp zijn de sectoren opgesomd die onder het lokaal sociaal beleid ressorteren. Dat zijn ongeveer alle welzijnssectoren, met uitzondering van de bijzondere jeugdbijstand: ouderenzorg, kinderopvang, maatschappelijk opbouwwerk, centra voor algemeen welzijnswerk. Ook de minderhedensector valt daaronder, met akkoord van minister Keulen.

Zeer generiek kan worden gesteld dat bij het concept dat is voorgeschreven, minister Vervotte ervoor heeft gekozen om niet directief op te treden, om dus niet op te leggen in welke vorm dit plan precies moet worden voorgelegd. Het is een zeer algemeen stramien dat wordt voorgeschreven, waarbij de gemeenten zelf de verantwoordelijkheid krijgen om inhoud aan dat

stramien te geven. Indien ze bepaalde hoofdstukken invullen, zullen die hoofdstukken dus ook in aanmerking komen indien de vereisten die in bepaalde sectoren aan planlastvoorziening worden opgelegd, bijvoorbeeld het hoofdstuk ouderenzorg, voldoende kwalitatief worden ingevuld. Dan zal dat als voldoende worden beschouwd voor de voorgeschreven planlasten in het kader van VIPA-reglementering en dergelijke in de ouderensector. De stap die daarna moet worden gezet, is natuurlijk de afstemming van de sectorale regelgevingen, en die wordt nu voorbereid.

– *Armoedebestrijding*

De heer *Bart Caron* merkt op dat in deze commissie al vaak is gepraat over de verenigingen waar armen het woord nemen. Telkens was er dezelfde reactie uit de sector. De minister zou de subsidieverdeling beter wijzigen. Momenteel moet de koepelorganisatie de middelen onder de verschillende aangesloten verenigingen verdelen. Dat levert spanningen op en deze spanningen hebben een invloed op de processen waarvoor deze verenigingen eigenlijk worden gesubsidieerd. De Vlaamse overheid zou zelf moeten instaan voor de verdeling van de middelen onder de verenigingen waar armen het woord nemen.

Vorige week heeft de Vlaamse Regering het actieplan Armoedebestrijding goedgekeurd. Er zouden echter nog sterkere maatschappelijke doelstellingen moeten worden nagestreefd, al is dat uiteraard niet eenvoudig.

Met betrekking tot de geestelijke gezondheidszorg blijven de mensen in armoede een moeilijk te bereiken groep. Hetzelfde geldt in feite voor de gewone gezondheidszorg. Uit alle onderzoeken blijkt dat arme mensen minder lang leven. Er moet een positieve actie worden gevoerd om de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen voor die mensen beter te ontsluiten. Ze moeten door middel van gerichte acties naar de voorzieningen worden geleid.

Het Vlaams actieplan Armoedebestrijding vermeldt het recht op informatie. Enkel met informatie zal men er echter niet komen. Het vermelden van het recht op informatie volstaat niet om alle barrières te slopen. Er is nood aan adequate communicatiestrategieën om het emancipatorisch proces en de ‘empowerment’ van deze doelgroep actief te ondersteunen.

Mevrouw *Vera Jans* sluit zich aan bij de vragen die al over de armoedebestrijding zijn gesteld.

De heer *Felix Strackx* herinnert eraan dat het Vlaams Parlement op 9 februari 1998 de maatschappelijke beleidsnota Armoede en Sociale Uitsluiting heeft goedgekeurd. Die beleidsnota bevatte veertien aanbevelingen, waarvan twaalf inhoudelijke en twee ondersteunende. Toen in maart 2003 het ontwerp van Armoededecreet werd ingediend, was de spreker zeer ontgoocheld, want er was bijna niets in terug te vinden uit de beleidsnota. Het decreet ging alleen over de twee ondersteunende beleidsmaatregelen, terwijl over de twaalf inhoudelijke niets werd vermeld. Het Armoededecreet heeft eigenlijk een verkeerde naam, want de vlag dekt de lading niet. Die twee ondersteunende maatregelen zijn niet slecht, alleen zijn er nog meer ingrijpende maatregelen nodig om de armoede effectief te bestrijden.

Het doet plezier dat de middelen voor armoedebestrijding substantieel toenemen: ze gaan naar 2.348.000 euro, waarvan ruw geschat meer dan 2 miljoen euro wordt uitgetrokken voor de 57 gesubsidieerde verenigingen. Dat is 25.000 euro per vereniging, wat een serieuze subsidie is. Wat is de concrete omkadering van die verenigingen? Hebben zij personeelsleden, lokalen en dergelijke meer?

De minister kondigt in de beleidsbrief aan het Vlaams actieplan Armoedebestrijding te zullen actualiseren. Het lijkt nuttig om in de commissie een evaluatie te maken van dit actieplan. Is het mogelijk een voortgangsrapport te bezorgen waarin staat hoe ver het staat met de realisatie ervan? Na het kerstreces is daar in de commissie ongetwijfeld tijd voor. Naar aanleiding van die evaluatie zou een hoorzitting kunnen worden georganiseerd met enkele experts die indertijd zijn gehoord bij de totstandkoming van de maatschappelijke beleidsnota. Men kan dan worden gevraagd of zij vinden dat het Vlaams Parlement op de goede weg zit. Het is van hieruit immers niet gemakkelijk zicht te hebben op de realisaties. Er kan onmogelijk zelf worden gemeten of de armoede in Vlaanderen verminderd is of niet, hoe ze evolueert en dergelijke meer.

Wat is de precieze inhoud van basisallocatie 12.01?

Minister *Inge Vervotte* zegt dat er over de subsidieverdeling voor het Vlaams Netwerk van Verenigingen waar Armen het Woord nemen, uiteenlopende reacties komen van verenigingen die al dan niet tevreden zijn. Subsidies verdelen is altijd moeilijk, omdat er altijd keuzes moet worden gemaakt tussen de verenigingen. Tijdens de vorige zittingsperiode is ervoor gekozen dat mee te laten behoren tot het takenpakket van het Vlaams Netwerk. Het functioneren van dit netwerk als geheel wordt momenteel geëvalueerd. Het is immers iets nieuws. Er moet worden bekeken

welke plaats het ook in de toekomst kan innemen in het Vlaamse armoedebestrijdingslandschap, vandaar die algemene evaluatie. Dit zal verder worden besproken met het Vlaams Netwerk zelf, maar ook met externe instanties. Ook het feit dat het netwerk erkent en subsidieert, zal mee in overweging worden genomen. Het doorvoeren van een wijziging daar, omdat er problemen zijn, lijkt niet evident. Er moet worden uitgegaan van een ander uitgangspunt, namelijk de vraag welke rol het netwerk daar speelt en hoe dat verder moet. Aan de hand van die evaluatie zal worden bekeken of er een tegenstrijdigheid is met het feit dat die mensen zelf financieren.

Toen de beleidsbrief werd opgesteld en ingediend, was het Vlaams actieplan Armoede nog niet goedgekeurd door de regering. Dat is ondertussen wel gebeurd, verleden week vrijdag. Nu kan er dus verder worden gegaan en kan dit worden voorgelegd aan het parlement. De minister wijst erop dat zij zich er al eerder toe verbonden had om dit voor te leggen. Ze heeft aan de voorzitter gevraagd te bekijken wanneer dat eens grondiger kan worden bekeken. Ze wil dit immers verder vorm geven, samen met deze commissie, en samen met de commissie bekijken welke vooruitgang er wordt geboekt.

‘Empowerment’ is inderdaad de essentie en het uitgangspunt van de beleidsbrief. Het komt vooral aan bod in het hoofdstuk over de geestelijke gezondheidszorg. Daar krijgt het meer aandacht dan in het algemeen welzijnswerk. Er zijn mogelijkheden om te werken aan het zelfvertrouwen en de zelfwaardering van die gekwetste mensen, zodat ze kansen krijgen in de samenleving. ‘Empowerment’ heeft zeker ook te maken met cultuurparticipatie, het sociaal-culturele werk enzovoort.

Dit komt heel duidelijk aan bod in het Vlaams actieplan Armoede, want daarin wordt heel veel aandacht besteed aan participatie, cultuur en sport. De verenigingen waar armen het woord nemen hebben duidelijk laten blijken dat ze het als een belangrijke hefboom beschouwen en eraan willen meewerken. Ook het onderwijs is een duidelijk onderdeel van het actieplan.

Het klopt dat inzake het armoededecreet de ondersteuning slechts een element vormt en dat ook aandacht moet worden besteed aan het inhoudelijke. De minister is zelf ook vragende partij voor een hoorzit-

ting. Het klopt dat het armoedebeleid en de armoedebestrijding niet beperkt mogen worden tot het formuleren van een aantal rechten en tot het mobiliseren van mensen om te vertellen welke rechten ze zouden moeten hebben. Zij is het er dus volledig mee eens dat het armoedebeleid en de armoedebestrijding veel verder moeten gaan dan het formuleren van een aantal fundamentele rechten die moeten worden verwezenlijkt. Vaak gaat het over zeer concrete programma's, over zeer concrete zaken die moeten worden geïmplementeerd, niet alleen op beleidsmatig vlak, ook in de praktijk, in de realiteit.

Er wordt gepoogd het armoedebeleid steeds meer in die richting te sturen. Het HIVA heeft de opdracht gekregen om een systeem van actieve rechtendetectie uit te werken. Het is de bedoeling dat ook mensen uit de doelgroep daar zelf ook mee leren werken en dat ze niet zelf naar een hulpverlener moeten gaan om te vragen wat hun rechten zijn. Met andere woorden: de focus bij hulp- en dienstverlening verschuift van het begrijpen van armen – wat natuurlijk ook essentieel is – naar het weerbaar maken van die personen en hen op de hoogte brengen van hun mogelijkheden. Daarom wordt dat rechtendetectiesysteem ontwikkeld, zodat ze zelf kunnen nagaan waarin de overheid voorziet om hen te ondersteunen.

Mensen die in armoede leven moeten minder afhankelijk worden. Er wordt namelijk vaak gezegd dat ze niet weten wat er voor hen is, maar daarom moet er misschien niet gewerkt worden aan de kant van de communicatie van de hulp- en dienstverleners zelf, maar ook vooral aan de kant van de doelgroep. Zij moeten zicht hebben op hoe alles verloopt, waar ze terecht kunnen en hoe die complexe reglementering op een eenvoudige manier bij hen terecht kan komen. In 2006 zal zeer concreet worden gewerkt aan het vragen doen stellen. Het blijkt bij de hulp- en dienstverlening immers vaak zo te zijn dat men maar een antwoord krijgt als men de juiste vraag heeft gesteld. Het grote probleem bij deze mensen is echter vaak dat ze niet in staat zijn de juiste vraag te formuleren omdat ze misschien niet weten dat er een aanbod is. Daaraan zal er, vooral in 2006, met deze verenigingen worden gewerkt.

De heer *Stefaan Van Mulders* zegt in verband met de vraag van de heer Strackx over de omkadering van de verenigingen waar armen het woord nemen, dat de generieke problematiek al is geschetst in het

antwoord van minister Vervotte op de vraag van de heer Caron over de decretale regeling. Die regeling schrijft dus voor dat het Vlaams netwerk zelf erkent en subsidieert. Als overheid kan dus alleen maar worden vastgesteld wat daarmee gebeurt, en er wordt geconstateerd dat het merendeel van die omkadering vaak gaat naar een halftijdse tewerkstelling, plus een kleine materiële omkadering voor die verenigingen. Daar blijft het eigenlijk op dit ogenblik bij, maar dat is alleen maar vanop een afstand te constateren.

Wat basisallocatie 12.01 betreft: daar wordt het jaarlijkse actieplan Armoedebestrijding mee voorbereid, opgesteld en gepubliceerd voor de Vlaamse Regering. Verder wordt daarmee het permanent armoedeoverleg gefaciliteerd, dat over alle sectoren heen wordt georganiseerd en dat dus ook een beetje moet worden ondersteund en werkmiddelen moet krijgen. Dat is een miniem bedrag van 5000 euro per jaar. Ten slotte dient het budget ook om thematische congressen en dergelijke te organiseren voor die sector.

– *Algemeen welzijnswerk*

De heer *Bart Caron* zegt dat alle leden van deze commissie de correspondentie van de federatie algemeen welzijnswerk hebben ontvangen. Hij wil in dit verband een zeer merkwaardige passage uit de beleidsbrief van minister Keulen citeren: “de ministers Keulen en Vervotte zijn overeengekomen om de CAW’s de opdracht te geven om hulp te bieden aan mensen zonder wettig verblijf, gekoppeld aan een begeleiding bij de voorbereiding van de terugkeer naar hetzij het land van herkomst, hetzij een derde land”. Hierover is geen overleg met de sector gepleegd. Is de minister hierbij betrokken en wat is de draagwijdte van deze passage precies?

De spreker is, net als de organisaties uit de sector, blij dat de minister in haar beleidsbrief een programma voor het algemeen welzijnswerk aankondigt. Hij hoopt dat die programma de komende jaren een budgettaire vertaling zal krijgen. Het gaat overigens niet enkel om de armoedebestrijding, de eerstelijnsfunctie van het algemeen welzijnswerk mag zeker worden versterkt. De toegankelijkheid voor bredere groepen in de samenleving kan worden verbeterd. Een aantal aspecten, zoals schuldbemiddeling en intrafamiliaal geweld, mogen hierbij zeker aan bod komen.

Mevrouw *Vera Jans* sluit zich aan bij de over de communicatie inzake de CAW’s gestelde vragen.

Minister *Inge Vervotte* merkt op dat de door de heer Caron geciteerde passus deel uitmaakt van het samenwerkingsprotocol tussen minister Keulen en haarzelf. Met de CAW’s zal hierover verder overlegd worden. Er is beslist om met een samenwerkingsprotocol te werken omdat er zoveel overlappende thema’s zijn. De twee ministers hebben hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Een heel belangrijke oefening is het onderzoek naar de CAW’s. Dat moet duidelijk maken welke keuzes de CAW’s maken, op welke vlakken ze zich sterk kunnen profileren, op welke vlakken ze expert zijn en op welke vlakken er sprake is van complementariteit met het lokaal sociaal beleid of met de OCMW’s. Ook over de punten waarover de klanten tevreden zijn moet er duidelijkheid komen. Er zal vooral nadruk worden gelegd op de punten waar de CAW’s goed in zijn, waarvoor ze gekend zijn bij het publiek. Vooral die punten zullen worden versterkt in plaats van algemeen te werken. De middelen zullen doelmatig worden besteed. Daarover wordt nu een constructief debat gevoerd met de CAW’s, zoals dat ook het geval was voor de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg. Het effect en het verloop van de interventies worden onderzocht. Allerlei initiatieven worden genomen en het ene is al wat succesvoller dan het andere. Op zich is dat geen enkel probleem, maar er moeten ook conclusies uit worden getrokken. Als een initiatief van een bepaald CAW succes heeft, is het misschien interessant dat andere CAW’s dat overnemen. De autonomie van de centra is heel groot. Dat is positief, maar er kan ongetwijfeld meer uit de centra worden gehaald dan vandaag het geval is.

De heer *Tom Dehaene* wil nogmaals aandacht vragen voor de CAW’s en waar zij mee bezig zijn. Er zijn regio’s zoals Brussel-Halle-Vilvoorde die onderbezet zijn. Dat probleem moet onder de loep worden genomen, ook al is er geen pasklaar antwoord, behalve budgettaire dan.

De spreker is heel tevreden dat er in 2006 een Vlaams centrum voor schuldbemiddeling zal worden opgericht. Hij vraagt of de enige expertengroep die heeft gefunctioneerd tot 2001 of 2002, nieuw leven zal worden ingeblazen. Die groep zou immers voorbereidend werk kunnen leveren voor er effectief van start wordt gegaan met een Vlaams observatorium.

De heer *Stefaan Van Mulders* antwoordt dat er op dit ogenblik geen plannen zijn om de expertengroep nieuw leven in te blazen. Zowel in het kader van de

VVSG als binnen de eigen opleidingen wordt er voldoende expertise ontwikkeld.

– *Vrijwilligerswerk*

Mevrouw *Vera Jans* wijst erop dat in de beleidsbrief wordt gemeld dat de resultaten van de studieopdracht over de verzekering voor vrijwilligers verwacht worden tegen 31 januari 2006. Op basis van dat onderzoek zal een brochure worden uitgewerkt om de verenigingen die met vrijwilligers werken te sensibiliseren. Welke middelen werden op welke begrotingsposten ingeschreven om deze campagne te financieren?

Veel vrijwilligers denken, door eerdere communicatie, dat de nieuwe wet een forfaitaire onkostenvergoeding impliceert. Het is belangrijk om in de campagne de boodschap op te nemen dat het al dan niet uitkeren van een onkostenvergoeding een keuze is en geen verplichting. Lang niet alle organisaties en verenigingen die momenteel een beroep doen op vrijwilligers, hebben de financiële middelen om vergoedingen uit te betalen.

In de beleidsbrief is ook sprake van een tweede studieopdracht over het vrijwilligerswerk, om samen met de verzekeraars een modelpolis met betere voorwaarden op te stellen. Deze studieopdracht zal hopelijk vrij snel worden uitgeschreven, om erover te waken dat de afgesloten polissen voldoende bescherming en garanties zullen bieden.

In de beleidsbrief staat in het hoofdstuk algemeen en lokaal welzijnsbeleid, dat in overleg met minister Anciaux de beleidsdomeinen voor de opvang van kinderen die slachtoffer zijn van een schokkende gebeurtenis, worden overgeheveld naar Welzijn. Op welke wijze zal deze bevoegdheid geïntegreerd worden binnen Welzijn? Acht de minister het raadzaam om in het kader van een coherent en geïntegreerd beleid voor slachtoffers deze projecten te integreren in de teams voor slachtofferhulp van de CAW's? Of zijn er andere denksporen?

De heer *Dirk Broos*, kabinetsmedewerker, antwoordt dat het bij de provinciale coördinatie van de opvang van kinderen die het slachtoffer zijn van schokkende gebeurtenissen, om projecten gaat die in het begin van de legislatuur tot Welzijn behoorden, meer bepaald de basisallocatie over kinderrechten, maar later werden overgeheveld naar het kabinet-Anciaux. Er is echter blijvend bepleit dat het daar toch echt

wel om een welzijnsbevoegdheid gaat. In de loop van 2006 zouden die projecten opnieuw overkomen naar Welzijn. Als dat gebeurd is, zullen de projecten die nu lopen worden geëvalueerd en op basis van die evaluatie zal worden nagegaan hoe ze verder kunnen worden geïntegreerd.

Mevrouw *Vera Jans* stipt nog aan dat zij twee punctuele vraagjes heeft gesteld waarop nog geen antwoord is gegeven. Een vraag betreft de sensibiliseringscampagne die in 2006 wordt opgezet voor de vrijwilligers, de coördinatie en de middelen daarvoor. Een tweede vraag handelde over het strategisch plan of de twee voltijds equivalenten waarnaar wordt verwezen in de beleidsbrief. Wordt dit ook voortgezet voor 2006?

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat het hele systeem zal worden geëvalueerd. Voorlopig wordt het voortgezet. De heer *Stefaan Van Mulders* vult aan dat voor de sensibilisering van vrijwilligers een budget wordt uitgetrokken op het reguliere communicatiebudget van het departement.

– *Forensisch welzijnswerk*

Mevrouw *Vera Jans* merkt op dat in het kader van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden, het team voor justitieel welzijnswerk in de nieuwe gevangenis van Hasselt werd versterkt met twee voltijdse equivalenten. Door die toewijzing werd al gedeeltelijk tegemoet gekomen aan de vraag van de spreekster om de gevangenis van Hasselt op te nemen in het strategisch plan. Deze twee voltijdse equivalenten leveren zinvol en belangrijk werk, maar er is nog altijd een verschil met de kwaliteit van de hulp- en dienstverlening in een gevangenis die wel is opgenomen in het strategisch plan. In de toelichting bij de beleidsbrief wordt verwezen naar de uitbreiding met twee fulltime equivalenten. Er mag worden aangenomen dat dit een formeel engagement is om in 2006 de twee voltijdse equivalenten te behouden.

Het is voor de minister duidelijk een prioriteit om het strategisch plan uit te breiden. Zij wil hierover een aantal voorstellen aan de Vlaamse Regering voorleggen. Wat behelst de uitbreiding en binnen welke termijn is die mogelijk? Welke bijkomende middelen zullen hiervoor worden ingeschreven?

Minister *Inge Vervotte* zegt hierop dat over het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden een regeringsbeslissing werd genomen. Zij geeft de voorkeur aan een uitbreiding. Op zich is dat niet

eenvoudig. Het Strategisch Plan Gedetineerden werd ingevoerd met proefprojecten. Het is de bedoeling om lessen te trekken uit die projecten. Er moet worden nagegaan welke projecten functioneel zijn en in andere gevangenissen kunnen worden overgenomen. Daarom is er beslist om met een aangepast Strategisch Plan Gedetineerden naar de regering te gaan. Het uitgangspunt is dus een uitbreiding, maar geen uitbreiding zoals vandaag bestaat. Er worden een aantal aanpassingen en wijzigingen beoogd. Beslissingen worden nog niet genomen, momenteel wordt alleen nog maar geëxploreerd.

– *Maatschappelijk opbouwwerk*

De heer *Felix Strackx* wijst erop dat hij de begrotingsbesprekingen elk jaar aangrijpt om de versnippering van het welzijnslandschap aan te klagen. Geen enkele minister heeft hem er de voorbije 11 jaar van kunnen overtuigen waarom het maatschappelijk opbouwwerk een afzonderlijke structuur moet hebben.

Vorig jaar zei de minister dat er een aparte structuur is omdat met een eigen methodiek wordt gewerkt. Niets belet dat ook binnen een grotere structuur, bijvoorbeeld het algemeen welzijnswerk, met een eigen methodiek kan worden gewerkt. Het is dan ook onbegrijpelijk waarom het maatschappelijk opbouwwerk een aparte structuur moet hebben. Alleen al het delen van infrastructuur kan een besparing zijn, zonder dat anders en minder goed wordt gewerkt.

De sector van de samenlevingsopbouw moet meer en beter gestuurd worden, concretere opdrachten krijgen en meer en beter worden geëvalueerd. Minister Vervotte is de eerste die hiertoe een aanzet geeft. Zij heeft het meerjarenplan voor het opbouwwerk bijgesteld en geactualiseerd, met meer aandacht voor armoede en lokaal sociaal beleid en ze heeft een aanzet gegeven om de samenwerking tussen het algemeen welzijnswerk, het opbouwwerk en de verenigingen waar armen het woord nemen te bevorderen. Bovendien zullen de vijf kleine instellingen van het maatschappelijk opbouwwerk geleidelijk worden ingepast in de regionale instituten voor het maatschappelijk opbouwwerk. Het is nog niet wat de spreker zou willen, maar toch al een kleine stap in de goede richting. Hij overweegt dan ook om het amendement dat hij elk jaar indient, dit jaar misschien niet in te dienen.

Minister *Inge Vervotte* wijst er in verband met de opmerkingen over de versnippering van het welzijnslandschap op dat er geen onduidelijkheid mag

bestaan over de duidelijk verschillende methodieken. De heer *Strackx* merkte terecht op dat het de bedoeling is meer aansturing te geven. Er werden heel duidelijke afspraken gemaakt tussen opbouwwerkers en verenigingen waar armen het woord nemen. Daaruit blijkt duidelijk dat er nood is aan synergie en aan gezamenlijke meerwaarden. Alle beleidsplannen van de regionale instituten inzake het maatschappelijk opbouwwerk werden bijgesteld. Zo werden de doelstellingen zelf verfijnd, maar er werd ook een concretisering van de effecten in de beleidsplannen opgenomen. Voorbeelden daarvan zijn het verbeteren van de leefbaarheid van buurten, het verhogen van de beleidsparticipatie van de burgers en zo meer. Er wordt geprobeerd om meer synergie te bereiken, meer aansturing en meer concretisering en verduidelijking.

– *Woonwagenbewoners*

De heer *Bart Caron* merkt op dat het thema van de woonwagenbewoners en hun positie in het Vlaams Minderhedencentrum om louter technische redenen onder de bevoegdheid valt van minister Keulen. Hij vindt echter dat dit veeleer thuishoort bij Welzijn dan bij Inburgering.

Vandaag loopt de situatie volledig uit de hand. De spreker pleit ervoor om vanuit Welzijn opnieuw aandacht te besteden aan deze bevolkingscategorie en zal dat eveneens meedelen aan minister Keulen. Het gaat hier over een doelgroep waarbij het hoofddaccent niet ligt op inburgeringsthema's. Deze groep bevindt zich dan ook binnen een verkeerd beleidsterrein. Woonwagenbewoners en de toenemende problematiek gerelateerd aan armoede is een thema dat thuishoort bij Welzijn. Die woonwagenbewoners wonen trouwens lang niet allemaal nog in een woonwagen. Van de zigeuners woont 90 procent in een huis in een straat. Een kleine minderheid van die groep reist nog rond. Het gaat hier om een heel bijzondere groep in de samenleving die door een bestuurlijke indeling op de achtergrond is geraakt en waarbij de problemen zich opstapelen.

Programma 41.9 – Integrale jeugdhulpverlening

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vraagt wat de informatie aan ouders en kinderen over het decreet houdende de rechtspositie van minderjarigen precies zal inhouden. Op pagina 344 van de toelichting per programma staat het dat het implementeren van de integrale jeugdhulp “het inzetten van informatica-

technische ondersteuning, modulering en registratie, juridische expertise en het uitwerken van onderzoeks-instrumenten met betrekking tot de efficiëntie en effectiviteit van de jeugdhulpverlening” veronderstelt. Die zin stond ook in de beleidsbrief van vorig jaar. Wat is er ondertussen gewijzigd?

Minister *Inge Vervotte* antwoordt dat er drie types brochures over de rechtspositie van minderjarigen zullen gemaakt worden: voor -12jarigen, voor +12jarigen en voor ouders en allerhande opvoeders. De informatie is toegespitst op de minderjarigen en de ouders, betrokken bij de jeugdhulp.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* merkt op dat het krediet voor integrale jeugdhulpverlening constant blijft. Het is echter een frustratie van de hulpverleners dat de resultaten van die middelen weinig zichtbaar zijn. Het enige wat zij opmerken is een pletwals aan structuren. Als het draagvlak en de zichtbaarheid van de integrale jeugdhulpverlening niet toenemen, denkt ze er aan om volgend jaar voor te stellen de middelen te schrappen.

Een betere afstemming en coördinatie door de integrale jeugdhulpverlening zal op zich geen oplossing bieden voor de groeiende tekorten en wachtlijsten, voor de nieuwe behoeften. Daarom benadrukt de spreker het belang van het samenvoegen van verschillende maatregelen en het samenwerken van de sectoren. De commissie zou moeten aankoppelen bij de motie van maart 1999, die opgenomen was in het vorige regeerakkoord. Het is verheugend dat er meer aandacht gaat naar preventie. Dat belangrijke deelsegment was immers totaal verwaarloosd, zowel op het vlak van middelen als op dat van aandacht.

Naar aanleiding van de twee decreten van 2004 werden een aantal proefprojecten en -regio's opgezet. Het parlement heeft de evaluatie en conclusies echter niet gezien. De commissie zou daar best een toelichting en gedachtewisseling aan wijden. Het is alvast verheugend dat het verslag over de gerechtelijke hulpverlening wel aan het parlement bezorgd is, maar het moet nog besproken worden.

Wordt er gewerkt aan de gelijkschakeling van de rechtspositie van minderjarigen in alle deelsectoren, dus ook in de bijzondere jeugdhulp en de federale sectoren? Zeker nu het decreet over de rechtspositie van minderjarigen binnenkort in voege zal treden, is verder onderzoek nodig.

Wat is voorts de stand van zaken van de implementatie van de crisisnetwerken? Een en ander is alvast

in goede zin gewijzigd. Eerst leek het immers of het gewoon een sector naast de andere zou worden. Op welke manier worden politie en parket betrokken? Het is inzake de crisisnetwerken immers al een hele krachttoer om de Vlaamse bevoegde diensten op elkaar af te stemmen.

Tot slot pleit de spreker nog voor meer steun en interesse voor de integrale jeugdhulpverlening en de bijzondere jeugdzorg.

De *minister* antwoordt dat het nooit de bedoeling mag zijn om structuren voor onbeperkte duur te implementeren. Dat is net wat integrale jeugdhulp niet mag zijn. In de integrale jeugdhulp wordt nuttig werk verricht, daarom juist is het interessant om dat eens gedetailleerder voor te stellen. Het is een vernieuwende visie op een gezonde organisatie van het welzijnslandschap. Hopelijk kan die ook gebruikt worden voor de gezondheidszorg. Dat is gedeeltelijk al het geval omdat de geestelijke gezondheidszorg al opgenomen is in de structuur. Het is een uitdagend en wervend project, dat hopelijk ook op andere terreinen geïmplementeerd kan worden. Het is inderdaad nuttig om zowel het rapport over de gerechtelijke hulpverlening als de krijtlijnen van het omvattende plan in de commissie te bespreken.

De minister legt uit dat het decreet over de rechtspositie van de minderjarigen juist tot een gelijkschakeling tussen de sectoren zal leiden. Integrale jeugdhulpverlening is immers geen sector op zich, het zijn de zes sectoren samen.

De heer *Patrick Bedert*, verantwoordelijke beleidschef Integrale Jeugdhulpverlening, vult aan dat de zin die overgenomen is uit de beleidsbrief van vorig jaar, op drie elementen slaat. Op het vlak van informatica-technische ondersteuning voor modulering, zijn al belangrijke vorderingen gemaakt. Elke sector heeft zijn aanbod in typemodules neergeschreven. Die zijn in een informaticadatabestand gevoegd. Ze zullen de basis vormen voor de gesprekken over samenwerking in de netwerken Integrale Jeugdhulpverlening. Samenwerking veronderstelt immers de kennis van het aanbod aan beide zijden.

In de sectoren bestaan verschillende regelgevingen. Het gaat daarbij niet enkel over welzijn, maar ook over onderwijs en gezondheid. Af en toe is er dan ook juridische expertise nodig. Dat zal trouwens ook zo zijn in 2006 als de uitvoeringsbesluiten voort ontwikkeld worden. Het derde aspect is het onderzoeks-

instrument. In het decreet staat dat er een instrument moet komen dat toelaat om de effectiviteit en de efficiëntie van de jeugdhulp te evalueren. In 2006 zal er een onderzoek over dergelijk instrument gevoerd worden.

Wat de vragen van mevrouw Merckx-Van Goey betreft, is het niet verwonderlijk dat de zichtbaarheid van de integrale jeugdhulp beperkt is. Het is immers geen aparte sector. Zijn kernopdracht wordt samengevat in artikel 3 van het decreet dat gaat over sectorale samenwerking en intersectorale afstemming. Dat klinkt vaag, maar het betekent dat de sectoren op grond van de vraag van een cliënt van elkaar weten waarmee ze bezig zijn en hoe ze met die vraag omgaan. Zo kunnen ze de beste, gezamenlijke oplossing formuleren voor het probleem van een minderjarige en zijn gezin. De integrale jeugdhulp treedt daarbij faciliterend op. Dat is inderdaad niet zo zichtbaar en het vergt de oprichting van een aantal onvermijdelijke structuren en instrumenten.

De integrale jeugdhulpverlening is georganiseerd in drie structuren: het managementcomité, de adviesraden – met de koepels, de ouders en de minderjarigen – en de regionale stuurgroepen. Voor de drie niveaus wordt de vergader- en planlast zo minimaal mogelijk gehouden. De aanwezigheid van de verschillende betrokkenen wordt geregistreerd. Dat wordt opgevolgd door de beleidscel zodat het geen bijkomend werk voor de betrokkenen inhoudt. Dat wordt trouwens voor de verschillende regio's vergeleken. Samenwerking komt niet vanzelf, daarvoor zijn structuren nodig.

Wat de zichtbare resultaten betreft, focust de heer Bedert op de netwerken rechtstreeks toegankelijke en crisishulpverlening van integrale jeugdhulpverlening. In de loop van 2006 zullen de netwerkgebieden afgebakend worden en de netwerken geïnstalleerd. Dan wordt de samenwerking dus realiteit. De zes betrokken sectoren vormen het uitgangspunt maar belendende sectoren zoals politie en parket zullen erbij zijn als het gaat over de netwerken crisishulp.

Door het installeren van de netwerken en de eenvoudige beschrijving van het aanbod ontstaat er steun in de sectoren. Het feit dat er meer en meer wordt gevraagd om de samenwerking tussen twee of meer sectoren in concrete gevallen te begeleiden, is tekenend in dat verband.

Programma 42.1 – Volksgezondheid

Programma 42.2 – Medisch-sociaal beleid

– Uiteenzetting van mevrouw Vera Jans

Mevrouw *Vera Jans* merkt op dat in het regeerakkoord uitgebreid naar het onderwerp geestelijke gezondheidszorg wordt verwezen. Op pagina 34 staat dat via een meerjarenplanning het aanbod van de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG) zal worden versterkt, met het oog op zelfmoordpreventie en de behandeling van depressies. Er wordt bij voorrang aandacht besteed aan de regio's met blinde vlekken, het wegwerken van wachttijden voor kinderen, jongeren en ouderen. Bovendien wordt beloofd dat er zal gezorgd worden voor voldoende enveloppefinanciering voor de CGG's. De garantie wordt gegeven dat de overheid de opgelegde verplichtingen correct zal financieren.

In deze commissie werd onlangs de wijziging goedgekeurd van het decreet waarbij de centra konden rekenen op de doorbetaling van een twaalfde tijdens de onderhandelingen. Dit was een voorbeeld van correcte financiering.

In de beleidsbrief staat dat een geïntegreerde en gemeenschapsgerichte geestelijke gezondheidszorg de versterking van het ambulante zorgaanbod impliceert. De CGG's spelen daarbij een centrale rol. Het beleid inzake geestelijke gezondheid is een hefboom voor heel wat andere beleidsvelden.

De CGG's moeten extra aandacht besteden aan ouderen, toegankelijkheid voor alloctonen en de vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg. Kinderen en jongeren blijven prioritair. Het Vlaamse actieplan Armoedebestrijding stelt dat de CGG's aandacht moeten hebben voor mensen die in armoede leven of voor financieel zwakkeren.

De subsidiëring van de CGG's is met 1,33 miljoen euro gestegen tot 44 miljoen euro. Wat is de verklaring voor deze stijging? Hoe ver staat het met de onderhandelingen met de CGG's? Hoe zal tijdens de onderhandelingen invulling worden gegeven aan de beleidsopties? En kunnen deze middelen op langere termijn gepland worden?

Wat is de timing voor het zorgregiodecreet? Hoe zal dat in praktijk gebracht worden? In hoever kan de minister de nieuwe tendensen inzake preventie in de onderhandelingen voor een nieuwe convenant met de VAD verwerken? Hoe ver staat het daarmee?

Het is verheugend dat de beleidsbrief een apart stuk wijdt aan bedrijfsgezondheidszorg. Vlaanderen is bevoegd voor de erkenning, het toezicht en de kwaliteitsbewaking van de bedrijfsgezondheidsdiensten. Kan de minister met die bevoegdheden een vrij omvattend wettelijk kader scheppen voor de inschakeling van de bedrijfsgezondheidsdiensten binnen het Vlaams gezondheidsbeleid en dat op die manier een meerwaarde bieden? Hoe ziet ze dat concreet? Wat is de timing daarvoor?

De minister kondigt voorts een performantiemeting van de palliatieve dagcentra aan. Zullen daaruit conclusies worden getrokken inzake noden en leemtes in het gevoerde beleid? Het is goed dat de minister bij de verdeling van de RVT-equivalenten een aangepaste dagopvang zal laten realiseren in de rusthuissetting maar natuurlijk horen heel wat mensen die nood hebben aan palliatieve zorg niet meteen in een rusthuis. Kan de minister daar op basis van die performantiemeting een uitspraak over doen? Hoe worden de subsidies ten behoeve van de gezondheidsbevordering, uit basisallocatie 33.59, verdeeld?

– *Uiteenzetting van de heer Bart Caron*

De heer *Bart Caron* stelt dat de CGG's een betaalbare hulp organiseren voor een belangrijk deel van de bevolking. Deze sector is helaas de enige sector binnen de Gezondheidszorg met een wachtlijst. De spreker vindt dat daaraan verholpen dient te worden. Hij vermoedt dat een en ander gezocht moet worden in de vragen die het Rekenhof heeft gesteld in zijn rapport over het zorgaanbod. Zo heeft de administratie volgens het Rekenhof geen zicht op de kostenstructuur en de ontwikkeling ervan. Het Rekenhof haalt ook aan dat de spreiding noch planmatig, noch wetenschappelijk onderbouwd verloopt. Er is ook een gebrek aan boekhoudkundige inspecties. Ten slotte merkt het Rekenhof op dat de instellingen beleidsplannen, voortgangsrapporten en doorlichtingen opstellen. Ze maken echter onvoldoende gebruik van deze kennis om het beleid bij te sturen. Zal daarop een antwoord worden geboden?

In de beleidsbrief staat over het advies van de Vlaamse Gezondheidsraad dat de minister het belangrijk vindt dat de directe patiëntencontacten procentueel een stijgend aandeel krijgen in de totale arbeidstijd. Wat is de reden van dat standpunt?

– *Uiteenzetting van mevrouw Greet Van Linter*

Mevrouw *Greet Van Linter* stelt dat het frequente voorkomen van depressie en zelfdoding in alle leeftijdscategorieën niet genegeerd mag worden. De cijfers over depressie en zelfdoding onder jongeren zijn schrikwekkend. Het is een goede zaak dat het beleid veel aandacht besteedt aan depressie en zelfdoding onder ouderen. Kan er enige bijkomende uitleg worden verstrekt bij het West-Vlaamse onderzoeksproject over het getrapte zorgmodel?

Omdat de GGZ heel wat domeinen, problemen, doelgroepen en leeftijdscategorieën omhelst, moet in de eerste plaats werk gemaakt worden van duidelijke afbakening. De uitbouw van de dringende psychiatrische hulpverlening is in dit opzicht belangrijk omdat een vroege en een snelle diagnose noodzakelijk zijn. Zorgvragers moeten zo snel mogelijk worden doorverwezen naar een dienst die hun een gerichte behandeling biedt. Een van de doelstellingen is dat de behandeling binnen een redelijke termijn van start moet kunnen gaan. De praktijk is echter anders. Welke initiatieven heeft de minister al genomen om dit probleem uit de wereld te helpen? Hoe zal de eerste lijn gesteund en versterkt worden? Welke ideeën en concrete plannen heeft de minister voor de residentiële sector?

De spreker kan zich vinden in het voornemen om het aantal directe patiëntencontacten in de GGZ een groter aandeel te laten krijgen in de totale arbeidstijd. De administratieve taken in het gezondheidswerk zijn immers sterk toegenomen waardoor de tijd voor de patiënten afneemt.

Mevrouw *Greet Van Linter* is van oordeel dat het voor de GGZ niet eenvoudig is om preventief op te treden bij ouderen. De drempel van het consultatiemodel is heel hoog. Preventie van zelfdoding en depressie bij ouderen is niet evident. Alleenstaande en thuiswonende ouderen vormen een heel kwetsbare groep. Ze leven vaak geïsoleerd. Men moet soms zeer attent zijn om te ontdekken dat het niet goed gaat met een bepaalde persoon. Hoe zal deze groep bereikt worden? Zal dat via de huisarts gebeuren of wordt een informatiecampagne opgestart? Hoe zullen de residentiële sector en de RVT's samenwerken met de CGG's?

Ook in de residentiële sector moet meer aandacht gaan naar opsporing. Al het verzorgende personeel moet bewust gemaakt worden van dit probleem. Ze moeten opgeleid worden om de eerste tekenen van depressie te herkennen.

Inzake de strategische aanpak van de GGZ zijn er veel overeenkomsten en samenwerking met het federale niveau en met de Franse Gemeenschap. Minister Vervotte moet dan ook nauwlettend toezien op de bevoegdheidsverdeling.

Ten slotte vraagt de spreker verduidelijking bij het voornemen van minister Vervotte om patiëntenverenigingen te ondersteunen in hun streven naar rechten en inspraak van patiënten en familie. De minister zal laten onderzoeken hoe hun deskundigheid verhoogd kan worden om hun betrokkenheid bij het behandelingsplan te optimaliseren.

– *Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex*

Mevrouw *Elke Roex* stelt dat minister Vervotte erop zal toezien dat de proefprojecten voor psychiatrische thuiszorg en de activeringsprojecten behouden blijven. De feiten hebben dit voornemen echter al onderuit gehaald, want federaal minister Demotte heeft al beslist die projecten niet verder te zetten. Wat zal minister Vervotte doen om deze projecten toch te bewaren? Heeft ze al garanties? Heeft ze al stappen gezet?

In het nieuwe zorgregiodecreet zullen de zorgregio's op een nieuwe manier worden afgebakend. Dat mag niet op een theoretische basis gebeuren. De aanpassingen zouden zo pragmatisch mogelijk gebeuren, zodat ze direct toepasbaar zijn op (een verfijning van) de programmatie en op nieuwe samenwerkingsmogelijkheden. Er moet geen nieuw principe worden uitgevonden om het zorgregiodecreet aan te passen; het decreet moet maximaal toepasbaar zijn. Verloopt de discussie daaromtrent ook op die manier? Wanneer zal er daarover meer duidelijkheid komen?

Het decreet dat aangekondigd is over het gezondheidsinformatiesysteem (GIS) moet maximaal afgestemd worden op de federale initiatieven ter zake, zoals het Marshallplan van de huisarts van minister Demotte en het elektronisch medisch dossier.

Voor de palliatieve dagopvang zal er gedeeltelijk een omzetting zijn van RVT-equivalenten voor aangepaste dagopvang in de rusthuissector. De rusthuissetting is echter maar één setting om palliatieve dagopvang te verzorgen. Mensen van alle leeftijdsgroepen moeten in de palliatieve dagopvang terecht kunnen. Er komen ongeruste signalen van de palliatieve dagcentra en de palliatieve netwerken. Hoe zit het met de financiering van de palliatieve dagcentra?

Is hun voortbestaan gegarandeerd? Welke signalen, komen er van het federale niveau? Welke initiatieven heeft Vlaanderen genomen?

De verschillende Brusselse parlementsleden pleiten steeds voor aandacht voor Brussel binnen de diverse functionele domeinen. Het zorgnet, nochtans een heel belangrijk initiatief, krijgt hier niet direct een plaats. Delen van het zorgnet kunnen perfect geïntegreerd worden in het centraal beheer van het patiëntendossier. Welke initiatieven neemt de minister ten aanzien van het zorgnet? Is er overleg met de minister bevoegd voor Brussel? Zijn er afspraken om het zorgnet binnen de functionele bevoegdheid voor Welzijn en Gezondheid op te nemen?

– *Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen*

Mevrouw *Marijke Dillen* merkt een tegenstelling tussen basisallocatie 33.04 van programma 42.01 en basisallocatie 33.33 van programma 42.02. Beide programma's behandelen de preventie van zelfmoord en depressie. In de toelichting wordt gesteld dat op basisallocatie 33.33 een hoger krediet is vereist ter uitvoering van projecten in het kader van de doelstelling preventie van zelfmoord en depressie, en dat dit wordt gecompenseerd op basisallocatie 33.04 van programma 42.01. In de toelichting bij basisallocatie 33.04 van programma 42.01 wordt dan weer verwezen naar basisallocatie 33.33. Wat is de juiste verhouding van beide basisallocaties?

De spreker wijst erop dat zij vorig jaar, naar aanleiding van de borstkankerscreening, aan de minister gevraagd had of ze ook wist hoeveel dames zich op eigen initiatief op borstkanker hadden laten screenen. De minister zou die federale gegevens laten opvragen. Wil zij haar belofte van vorig jaar nu nakomen? Dat is belangrijk om de cijfers in verband met borstkankerscreening correct te kunnen beoordelen.

– *Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels*

Mevrouw *Mieke Vogels* licht haar algemene visie op het preventieve gezondheidsbeleid toe. Ze vindt dat dit bevoegdheidsdomein verschrikkelijk traag evolueert. Tijdens de vorige regeerperiode heeft men geprobeerd het Vlaamse gezondheidsbeleid te structureren. Het eerstelijnsdecreet en het preventiedecreet zijn na jaren voorbereiding goedgekeurd. Op deze manier is het Vlaamse gezondheidsbeleid verankerd. De eerste uitvoeringsbesluiten hadden op 1 januari 2005 klaar moeten zijn. Om alle problemen waarmee

de Samenwerkingsinitiatieven inzake Thuiszorg (SIT) of de LOGO's kampen nog te kunnen oplossen was 1 januari 2005 al te laat. Voor beide decreten er waren, werden SIT's en LOGO's gereguleerd op basis van uitvoeringsbesluiten. Wijzigingen waren daarom onmogelijk.

De uitvoeringsbesluiten zijn belangrijk omdat in de beleidsbrief sterk de nadruk wordt gelegd op de eerste lijn. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving verzorgd worden. Mensen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving houden zorgt ervoor dat verschillende zorg- en hulpverleningsvormen gecombineerd moeten worden. Coördinatie is belangrijk. De SIT's zijn vooral actief op het vlak van de gezondheidszorg. In de loop van de vorige regeerperiode is ervoor gepleit gezondheid en welzijn te verbinden. In zorgplannen moet niet alleen rekening gehouden worden met geneeskundige zorg, maar ook met de thuiszorg. De SIT's moesten uitgebouwd worden tot SEL's (Samenwerking Eerste Lijn). De verschillende partners hadden een akkoord bereikt. Het verzet van de specialisten is door het Arbitragehof afgewezen. Toch zijn er nog geen SEL's bij gebrek aan uitvoeringsbesluiten.

Inmiddels zijn een groot aantal SIT's in moeilijkheden geraakt omdat ze gefinancierd worden op basis van zorgplannen. Bovendien worden zorgplannen vaak alleen maar opgesteld om geld te krijgen. De SEL's zullen niet alleen op basis van hun zorgplan gefinancierd worden. Ze krijgen daarnaast een basisfinanciering. Waar blijven echter de uitvoeringsbesluiten bij het decreet op de eerstelijnsgezondheidszorg?

Hetzelfde kan eigenlijk gezegd worden over de LOGO's. Pas tijdens de vorige regeerperiode werd het preventieve gezondheidsbeleid decretaal verankerd. Op dit ogenblik is alles stilgevallen omdat het decreet op de zorgregio's – waarop de uitvoeringsbesluiten gebaseerd zullen zijn – op zich laat wachten.

Vlaanderen indelen in zorgregio's is niet eenvoudig. Tijdens de vorige regeerperiode is een verdeling gebaseerd op de beweging die een zorgvrager maakt wanneer hij een bepaalde zorgvorm nodig heeft. De zorgregio's zijn daardoor niet gelijk aan de regio waarvoor een ziekenhuis of organisatie denkt te werken. Minister Vervotte heeft een jaar geleden aangekondigd dat ze enkele voor de hand liggende wijzigingen zou doorvoeren. Dat zou volgens de minister niet tot vertragingen leiden.

In de huidige beleidsbrief staat echter dat de wijzigingen pas in de loop van 2006 ingediend zullen worden in het Vlaams Parlement. Wanneer mogen de uitvoeringsbesluiten dan verwacht worden? Bepaalde werkvormen zitten al jaren te wachten. In de loop van de vorige regeerperiode heeft CD&V er nochtans meermaals op gewezen dat 1 januari 2005 veel te laat is.

De spreekster ergert zich aan een passage uit de beleidsbrief waarin wordt gezegd dat de LOGO's, SEL's en palliatieve netwerken per regio geïntegreerd zullen worden omdat ze kampen met hoge administratieve kosten. Dat was volgens haar al de reden van het zorgdecreet. Dit probleem hoeft niet verder onderzocht te worden. Het volstaat het decreet op de zorgregio's uit te voeren. Waar blijft de wijziging van dat decreet? Waarom duurt dit zo lang?

In Antwerpen is de SIT Diamant gesloten wegens niet langer erkend. De partners waren enthousiast om een SEL op te richten. De administratie heeft hen echter aangeraden opnieuw een SIT op te richten volgens de oude besluiten.

Het is een goede zaak dat de gezondheidsdoelstellingen stilaan ingeburgerd raken. Het zijn goede doelstellingen voor een duidelijk preventiebeleid. Hoeveel vrouwen tussen 50 en 65 jaar worden er bereikt met het tweesporenbeleid inzake borstkankerscreening?

In 2006 wordt de doelstelling 'Reduceren van tabaksgebruik' geëvalueerd. De minister wil die doelstelling uitbreiden tot middelengebruik in het algemeen. Kan de minister dat punt nader toelichten? Wat bedoelt ze precies met deze uitbreiding? Wordt de basisfilosofie van de VAD in vraag gesteld? Die basisfilosofie komt erop neer middelengebruik zo lang mogelijk uit te stellen en jongeren te leren omgaan met middelengebruik.

De doelstelling 'Gezonde voeding en voldoende beweging' is op dit ogenblik duidelijk in. De lat wordt echter wat te hoog wordt gelegd en de kans is groot dat veel mensen zullen afhaken. Ze verwijst bij wijze van voorbeeld naar de initiatieven die genomen worden om mensen aan te zetten een marathon te lopen. Men moet mensen meer laten bewegen op hun niveau. Jonge meisjes roken bijvoorbeeld meer om aan het ideale gewicht te beantwoorden. De overheid heeft ook de verantwoordelijkheid om dat ideaalbeeld te corrigeren. Heel veel mensen lijden immers aan overgewicht omdat ze niet bereid zijn tot inspanningen

omdat ze weten dat ze het ideaalbeeld toch niet kunnen bereiken.

Volgens de spreekster heeft Vlaanderen nog altijd last van een ietwat hypocriete houding tegenover seksualiteit. De overheid moet op het vlak van seksualiteit en gezondheid zeer doelgericht werken en vertrouwen geven aan bepaalde organisaties om in een taal die jongeren begrijpen een duidelijk preventiebeleid te voeren.

In verband met de curatieve gezondheidszorg wil de minister terecht meer inspanningen doen om de residentiële gezondheidszorg en de thuisgezondheidszorg op elkaar af te stemmen. Er is op dit moment een toenemend probleem, vooral in de grootsteden maar waarschijnlijk ook op het platteland, met het ontslagmanagement. Bijvoorbeeld in Antwerpen worden mensen die helemaal alleen zijn uit het ziekenhuis ontslagen zonder dat het ontslagmanagement geregeld is. Het OCMW van Antwerpen start met een aantal bedden zorghotel, waar mensen na een zware heelkundige ingreep nog een week verder residentieel kunnen opgevangen worden. Ook in Brussel bestaat dat. Dat wordt nu betaald met de kredieten van het grootstedelijk beleid. Federaal minister Demotte zegt dat dit eigenlijk hoort bij de thuisgezondheidszorg, in Vlaanderen zegt men dan weer dat dit eigenlijk hoort bij de federale bevoegdheid inzake gezondheidszorg. Het gaat hier om een dringende maatschappelijke nood die op de snijlijn staat tussen beide bevoegdheden. De minister zou dit dan ook moeten aankaarten in het raam van de interministeriële conferentie Gezondheid.

De spreekster signaleert ook een probleem met het ontslagmanagement van de gezinszorg. De gezinszorg werkt niet in het weekend, terwijl patiënten meestal net op een vrijdag ontslagen worden. Ook op dat vlak lopen een aantal experimenten in de steden, maar hoe moet dat in de toekomst verder georganiseerd worden?

In de beleidsbrief staat niets over de visie van minister Vervotte over de ontwikkeling van het ziekenhuislandschap. Voormalig minister Demeester-De Meyer was een pleitbezorger van grote ziekenhuiscomplexen. Om medische en financiële redenen en uit menselijke overwegingen komt men daar nu wat op terug. Op federaal niveau is men gestart met de opmaak van zorgprogramma's, die meer patiëntgestuurde oplossingen vragen. Wat is de visie van de minister daarop?

Het kwaliteitsdecreet in de gezondheidszorg is geïntegreerd met dat in de welzijnszorg. In de gezondheidszorg heeft men in het verleden nogal gewerkt met van bovenaf opgelegde criteria. Hoe staat het met de uitvoering van het kwaliteitsdecreet in de gezondheidszorg en van de wet op de patiëntenrechten die door het vorige federale parlement is goedgekeurd maar die de Vlaamse Regering mee moet uitvoeren?

De geestelijke gezondheidszorg ligt de minister, terecht, nauw aan het hart. Er zijn heel wat wachtlijsten. De minister voorziet in een versterking van het ambulante zorgaanbod. Ook in de meerjarenbegroting wordt in extra middelen voor de geestelijke gezondheidszorg en voor zelfmoordpreventie voorzien. In welke richting zal die uitbreiding gaan? Bestaat er al een meerjarenplan of komt dat er nog?

Het is verheugend dat de minister in haar beleidsbrief ook verwijst naar de aansluiting met de allochtone bevolkingsgroep. Dat is niet evident in de geestelijke gezondheidszorg. Daar speelt het Mattheüseffect immers meer dan in welk ander onderdeel van het welzijnsbeleid, omdat de geestelijke gezondheidszorg zich baseert op verbaal mondige mensen. Hoe ziet de minister die aansluiting met de allochtonen?

Volgens de spreekster is het nodig om ook voor geestelijke gezondheid een band te leggen tussen welzijn en gezondheid. De welzijnssector wordt immers steeds meer geconfronteerd met psychiatrisch gerelateerde problemen. Mensen met een diploma orthopedagogie of maatschappelijk werk zijn echter te weinig opgeleid om met psychiatrische deficiënties om te gaan. Het zou goed zijn moest de geestelijke gezondheidszorg de welzijnssector ondersteunen om de psychiatriegerelateerde problematiek beter aan te kunnen.

– *Uiteenzetting van de heer Erik Tack*

Wat de preventieve gezondheidszorg betreft, is de heer *Erik Tack* verrast over de verandering in de terminologie inzake het middelengebruik. Die algemene terminologie wordt verder in de beleidsbrief beperkt tot de 'bestrijding van tabaksgebruik'. Dat wordt nadien wel verder uitgewerkt. Alcoholgebruik is echter een bijzonder belangrijk probleem, dat verantwoordelijk is voor zeer veel medische, sociale, professionele en familiale problemen.

De minister wil de rol van de huisarts in het preventieve gezondheidsbeleid beklemtonen en optimaliseren. Maar nergens schrijft ze hoe ze dat wil bereiken.

Wat het middelengebruik betreft, is het zeer positief dat een aantal vraagtekens worden geplaatst bij methodieken uit het verleden en dat er een bereidheid is om op basis van studie een aantal zaken anders aan te pakken. De minister bevestigt andermaal dat de bevoegdheidsverdeling zeer negatief is voor een efficiënt beleid. Onderhandelingen met het federale niveau lijken niet zo evident, aangezien minister Demotte er niet voor terugdeinst om zich voortdurend op het terrein van minister Vervotte te begeven. De spreker verwijst hier naar initiatieven in verband met tabaksbestrijding, darmkanker en preventieve tandzorg. Hoe zal de minister de onderhandelingen met het federale niveau opstarten en wanneer?

In de beleidsbrief worden in de eerste alinea over de preventie van kankers cijfers vermeld van 80 en 75 procent. Het is echter niet duidelijk hoe die moeten worden begrepen.

Om het succes van de campagne voor borstkanker-screening bij dames tussen 50 en 69 jaar te meten, wordt gekeken naar het percentage vrouwen in die leeftijdscategorie dat zich heeft aangemeld voor een mammografie. Maar eigenlijk moet men nagaan welke gezondheidswinst daarmee geboekt is: is het wel zo dat een vroegtijdige ontdekking leidt tot een betere behandeling en een verlaging van de sterftcijfers? Zolang men dat niet weet, kan men niet uitmaken of de investering wel degelijk gezondheidswinst oplevert. Op de website www.borstkankeropsporing.be staat er een kaart waaruit zeer grote geografische verschillen blijken inzake het aantal vrouwen dat zich heeft laten screenen. De website haalt daar twee redenen voor aan: het intellectuele niveau van de vrouwen en het landelijk of stedelijk karakter van hun woonplaats. Er moet echter worden betwijfeld dat dit de enige twee factoren zijn. Het zou niet slecht zijn om in een of enkele regio's een pilootproject op te starten om de huisartsen centraal in de screening te betrekken en na te gaan of de cijfers over borstkankerscreening daarmee niet drastisch de hoogte in gaan.

Het is positief dat de minister wil nagaan of het nuttig is nog andere tumoren bij de bevolking te gaan screenen. De opmerking over de eerste lijn geldt hier evenzeer.

Is er met de federale overheid al overlegd over de medefinanciering van het pneumokokkenvaccin? Misschien kan ook worden gedacht aan de organisatie van een glaucoompreventie.

In verband met de curatieve gezondheidszorg, worden er maar drie regels besteed aan ziekenhuisin-

fecties. Die zijn nochtans zeer belangrijk. Bestaat daar een effectieve registratie van? Is er een opdeling in verschillende ziekenhuizen of bepaalde regio's? Hulpverleners kunnen in rustoordkamers vaak hun handen niet wassen. Dat zou nader moeten worden onderzocht.

– *Uiteenzetting van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* noemt het een grote kans dat minister Vervotte zowel voor Welzijn als voor Gezondheid bevoegd is. Het is belangrijk dat er bruggen kunnen gebouwd worden tussen beide domeinen en ook naar andere beleidsdomeinen zoals Onderwijs en Leefmilieu.

Inzake gezondheid moet de minister zich bij uitstek richten op het federale niveau en is de Vlaamse begroting 'peanuts' in vergelijking met die van de ziekteverzekering. De spreker pleit dan ook voor visie, overleg en coördinatie met het oog op een optimaal resultaat. Op het interministerieel overleg moet minister Vervotte zelf het initiatief nemen om dingen aan te kaarten. Dat gaat dan niet alleen over patiëntenrechten maar ook over de verschillende actoren, die in de gezondheidszorg zeker even belangrijk zijn als de structuren

De beleidsbrief maakt het mogelijk om door de twee programma's, volksgezondheid enerzijds en sociaal medisch beleid anderzijds, heen te kijken. Het is wel moeilijk om beide logisch gescheiden te houden in de begroting. De bedragen voor het medisch – sociaal beleid zijn toch van een heel andere orde dan die voor volksgezondheid. Bij dat laatste gaat het om 48,668 miljoen euro, waarvan er 44 miljoen euro gaat naar geestelijke gezondheidszorg. Het lijkt dus een evidente traditie geworden om in het programma 42.1 vooral over de geestelijke gezondheidszorg te spreken. Vereist de begrotingstechniek dat die indeling behouden blijft? De indeling die in de beleidsbrief wordt gemaakt, tussen de preventieve, de curatieve en de geestelijke gezondheidszorg, lijkt immers logischer.

Welke studieopdrachten lopen er voor de volksgezondheid, op basis van het budget van 18.000 euro?

Er wordt in 24.000 euro voorzien voor initiatieven in het kader van internationale samenwerkingsakkoorden. Welke zijn dat? Worden daar de Vlaamse bijdragen om de millenniumdoelstellingen in verband met kinderen, vrouwen en gezondheid te halen in ingeschreven? Hoe wordt de vooruitgang ter zake

geëvalueerd? Vlaanderen heeft ter zake toch een eigen opdracht en moet een en ander ook op het interministerieel overleg aankaarten.

De centra voor menselijke erfelijkheid moeten verder functioneren. Intussen is er ook het raadgevend comité voor bio-ethiek. Voor welke punten valt dat binnen de bevoegdheid van de minister en kan ze adviezen vragen aan dit comité? Zijn er thema's waarover de minister al advies heeft gevraagd?

Het belangrijkste onderdeel van de beleidsbrief is de geestelijke gezondheid. Dat het budget is toegenomen met 1 miljoen euro, is te verklaren door de index en een interne VIA-herverdeling. CD&V had, zowel in zijn verkiezingsprogramma als met het regeerakkoord, ter zake toch wel zeer hoge verwachtingen gecreëerd. Hoe kunnen die op deze manier ingelost worden? Is dit het enige perspectief dat de minister biedt? Binnen de meerjarenbegroting gaat het budget voor drugpreventie van 410.000 naar 500.000 euro en dat voor zelfmoordpreventie van 820.000 naar 1 miljoen euro. De extra ruimte voor GGZ gaat van 3 miljoen in 2007 naar 4 miljoen in 2009. Hoe komen die cijfers tegemoet aan de behoeften en noden? Dat hangt samen met de vraag wat men onder GGZ verstaat. In de vorige regeerperiode werden zowel preventie als begeleiding van verslaving wat ondergestopt. Maar de nood is groot: de impact van verslaving aan alcohol of drugs is ingrijpend. Het beleid moet daar een kortdaat antwoord op formuleren: sensibilisatie en vroege detectie zijn nodig. De experts weten toch hoe preventie het meest efficiënt kan gebeuren maar daar hangt natuurlijk een prijskaartje aan vast. Waar wacht men op en hoe kan een en ander in deze en de meerjarenbegroting teruggevonden worden?

Inzake het medisch sociaal beleid staan er nog geen cijfers voor het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) in de begroting ingeschreven. De spreekster neemt aan dat de afronding van het nieuwe zorgregiodecreet de preambule is voor de uitvoering van zowel het eerstelijnsgezondheidszorgdecreet als het decreet op de preventieve gezondheidszorg. Er moet vrij snel zekerheid komen voor de verschillende spelers in de preventieve gezondheidszorg, zoals het VIG en de VAD. In de loop van 2006 zullen er allicht nog gesprekken moeten worden gevoerd met de verschillende partners van het preventieve gezondheidsdecreet. Maar zij moeten ook kansen krijgen om mee zaken uit te voeren.

Sedert de invoering van de integrale jeugdzorg is samenwerking nodig tussen de zes deelnemende sectoren. Een daarvan is precies de GGZ. In januari

zal de minister een plan voor de integrale jeugdzorg voorstellen. Het aanbod voor kinderen en jongeren in de centra voor GGZ zou toch een substantieel onderdeel van dat plan moeten zijn.

– *Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene, met reactie van een lid*

De heer *Tom Dehaene* vraagt of minister Vervotte betrokken is bij de 'Week van de Smaak' waarover de commissie Cultuur het heeft gehad. De spreker wil dat de minister inzake preventie blijft hameren op het belang van gezonde voeding en voldoende beweging. De toename van het aantal diabetespatiënten is angstaanjagend en het verband met obesitas is duidelijk. Naar schatting lijdt vier tot vijf procent van de Vlamingen aan diabetes, maar de helft van hen weet dat nog niet. Het duurt zes tot zeven jaar voor de eerste uiterlijke tekenen zichtbaar worden. Mensen met een risicoprofiel zouden dan ook zo snel mogelijk moeten worden opgespoord en daarop gewezen, zodat ze eventueel hun levensstijl kunnen aanpassen, waardoor ze hun kans op diabetes met de helft kunnen verminderen. Al de initiatieven van het VIG en Bloso zijn zeer positief maar toch is er een soort koepelaanpak nodig waarin dat alles gekaderd wordt. Daardoor kan de ernst van diabetes in kaart gebracht worden en ook op het federale niveau ter sprake worden gebracht.

De minister kondigt ook aan dat ze einde 2005 met een nieuw legionellabesluit wil komen. Is dat nog haalbaar?

De heer *Erik Tack* merkt in verband met de stelling dat maar de helft van alle diabetespatiënten gekend is, op dat preventie meer is dan het bevorderen van de algemene gezondheid om ziektes te vermijden. Preventie is ook het vroegtijdig ontdekken van ziektes. Veel preventiecampagnes zijn te vrijblijvend. Men zou dan ook eens moeten nagaan of geen algemeen preventief medisch dossier per Vlaming mogelijk is. In dat dossier kan dan rekening worden gehouden met de leeftijd, het geslacht en een aantal risicofactoren. Een centrale figuur in de gezondheidszorg die de persoon in kwestie kent, zou die risicofactoren kunnen opnemen. Een strategie gericht op elke individuele Vlaming zou de algemene gezondheid in Vlaanderen ten goede komen.

– *Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh*

Mevrouw *Vera Van der Borgh* merkt op dat de minister in haar beleidsbrief een nieuw decreet op de zorgregio's heeft aangekondigd. Hoe zal het decreet worden aangepast? Beweging en gezonde voeding zijn inder-

daad belangrijk, gelet op het overgewicht dat vooral de jongeren bedreigt. Maar die twee elementen introduceren in het leven van jongeren is moeilijk. Het Zee-preventorium doet dat voor kinderen met overgewicht en obesitas. Het krijgt subsidies van het Riziv voor het residentiële verblijf maar geen subsidies voor de preventie en de nazorg, die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren. Is de minister bereid daar middelen voor uit te trekken? Na hun verblijf vallen de jongeren immers in een zwart gat.

Het GIS is een Vlaams systeem voor het uitwisselen van gegevens over patiënten tussen huisartsen en specialisten. Nu werkt de federale regering aan een wetsontwerp waardoor ook informatie-uitwisseling over een patiënt mogelijk wordt tussen huisarts, specialist en ziekenhuis. Werd hier overleg gepleegd, ook met de beroepsgroep? Is het ene systeem compatibel met het andere? Het zou geen goed signaal zijn mochten Vlaanderen en het federale niveau dezelfde dingen gaan bevragen met andere systemen, waardoor de artsen tweemaal hetzelfde werk moeten doen. Positief is in elk geval dat de minister wil versleutelen, zodat de privacy absoluut wordt gerespecteerd.

Inzake de palliatieve dagcentra is er dan toch een oplossing uit de bus gekomen voor het conflict tussen Vlaanderen en de federale overheid. Vlaanderen zal met federaal geld palliatieve zorgen kunnen financieren. Dat is toch wat mager, het ware beter geweest als Vlaanderen ook eigen middelen had ingezet voor dit domein.

Hoe ver staat het met de zoektocht naar financieringsmogelijkheden? Zullen de palliatieve dagcentra gesubsidieerd worden? Worden middelen vrijgemaakt voor projectactivering? De psychiatrie kampt met een vergelijkbaar probleem. Welke oplossing wordt er geboden voor de aflopende projecten?

– *Uiteenzetting van mevrouw Gerda Van Steenberge*

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* sluit zich aan bij de opmerkingen en vragen van mevrouw Roex en mevrouw Jans over de palliatieve dagcentra. Ze vraagt wat precies bedoeld wordt met ‘evidence based’ beleid.

Zullen de dagcentra verdwijnen in het kader van de verdeling van de RVT-equivalenten? Niet alleen ouderen, maar ook jongeren hebben palliatieve hulp nodig. Het kan echter niet dat jonge mensen daarvoor naar een rusthuis moeten.

– *Uiteenzetting van de heer Luc Martens*

De heer *Luc Martens* is tevreden dat de GGZ een prioriteit is voor minister Vervotte. Het budget voor de GGZ is echter niet meer gestegen sedert 2000. De sector hoopt dat het budget de komende jaren zal stijgen. De huidige budgetverhoging volstaat enkel voor de indexaanpassingen en niet voor de anciënniteitsaanpassingen. Wat zijn de plannen dienaangaande van de minister?

– *Antwoorden van de minister*

Minister *Inge Vervotte* benadrukt het belang van de GGZ en zegt dat zij zelf voorstander is van een emancipatorische aanpak. Vanuit de GGZ kunnen immers hefboomen worden gemaakt naar het armoedebeleid, naar de bijzondere jeugdzorg enzovoort.

De stijging van het budget voor 2006 komt overeen met een indexstijging en de structurele inbedding van het project Jobcreatie. Daarnaast krijgt de GGZ over de hele regeerperiode nog zo’n 9 miljoen euro uit het VIA-kredieten en extra beleidskredieten.

Op dit ogenblik wordt onderhandeld over de convenants. Daarin zullen afspraken gemaakt worden over een aantal belangrijke beleidsaccenten. De minister vindt het belangrijk dat de convenants GGZ en preventie duidelijke doelstellingen en indicatoren bevatten. Op die manier wordt ingegaan op de opmerkingen van het Rekenhof. In 2004 is een nulmeting uitgevoerd. Op dit ogenblik wordt er nagegaan hoe dat opgevat dient te worden in de convenants.

Vervolgens geeft de minister enkele voorbeelden van operationele doelstellingen. In het regeerakkoord is duidelijk gesteld dat de CGG’s positie dienen in te nemen op de tweede lijn omdat ze een gespecialiseerde functie vervullen. Daarnaast verdienen kinderen en ouderen bijzondere aandacht. In de loop van de regeerperiode moet ruimte gemaakt worden voor kinderen omdat de wachttijden daar het grootst zijn.

Aangezien de CGG’s op de tweede lijn positie zullen innemen, moeten ze met alle andere betrokken partners samenwerken. Daarvoor dienen zij telkens een samenwerkingsprotocol af te sluiten om vlotte toegang en doorverwijzing te garanderen. Een andere belangrijke doelstelling zijn de zorgcircuits en -netwerken.

Een ander specifiek aandachtspunt vormen de sociaal en financieel zwakkere personen. Ook al proberen de

CGG's zo toegankelijk mogelijk te zijn, toch zijn deze groepen op dit ogenblik ondervertegenwoordigd.

Nog een belangrijke doelstelling is dat de behandeling op relatief korte termijn kan starten. Metingen hebben aangetoond dat er op dit ogenblik grote verschillen zijn tussen de verschillende CGG's. Er zal gestreefd worden naar een evenwichtige verdeling van de tijd gebruikt voor gesprekken met patiënten en voor andere taken.

Er wordt rekening gehouden met de opmerkingen van het Rekenhof. Deze opmerkingen worden structureel ingebed in de convenants. Dat is de enige manier om doelmatigheid te bereiken.

Het project voor getrapte zorg is gestart in West-Vlaanderen. Een onderzoek van een Europese alliantie wordt in deze regio in de praktijk omgezet. Het is de bedoeling om rond de tafel te gaan zitten met alle partners die in contact komen met depressie. Het is voorts de bedoeling hun deskundigheid terzake te verhogen en een netwerk te vormen. Men gaat systematisch na of de doorverwijzing, de contacten, de doorstroming enzovoort, verbeteren.

De minister beaamt dat vroege detectie belangrijk is. Detectie vormt de rode draad in haar beleidsnota. Wie belang hecht aan vroege detectie, komt terecht bij de eerste lijn. De personen en diensten tot wie patiënten zich automatisch richten vormen het uitgangspunt. Dat zijn bijvoorbeeld thuisverzorging, thuisverpleging, de consultaties van Kind en Gezin en de huisartsen. De huisarts kan ongetwijfeld een belangrijke rol spelen bij de preventie. Preventie is bovendien niet beperkt tot medische gebreken. Ook psychosociale problemen zijn belangrijk.

Minister Vervotte zegt voorts dat werk gemaakt wordt van specifieke bewustmakingscampagnes. Er komt doelgerichte informatie voor bijvoorbeeld deskundige intermediären, maar ook een informatiecampagne over geestelijke gezondheid voor de brede bevolking en voor specifieke doelgroepen. Op dit ogenblik verspreidt de overheid bijvoorbeeld veel informatie over voeding. Over geestelijke gezondheid wordt amper informatie verspreid.

Patiëntenrechten staan op de agenda van de volgende interministeriële conferentie. Er zal worden nagegaan hoe patiënten die bij het Vlaams Patiëntenplatform terecht komen na geestelijke gezondheidsproblemen gesteund kunnen worden. Het Vlaams Patiënten-

platform bestaat uit enkele goed georganiseerde en ervaren verenigingen. Het valt voor de GGZ niet mee om daar een stevige pijler in te vormen. Het Vlaams Patiëntenplatform is bereid mee te zoeken naar een oplossing. Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2006 het kwaliteitsdecreet ook voor de psychiatrische ziekenhuizen waardoor dialoog en betrokkenheid aan belang zullen winnen. In de psychiatrie is er op dat vlak nog werk aan de winkel, maar de bereidheid is er want de sector streeft zelf voortdurend naar verbetering en vernieuwing.

De Vlaamse overheid heeft haar tanden gezet in het dossier van de activeringsprojecten, waardoor in onderling overleg een oplossing is gevonden voor de financiering. De afspraak is dat 89 voltijdse equivalenten ingezet worden voor de functieactivering. Het uiteindelijke resultaat gaat dus veel verder dan het voortzetten van de diensten. Functieactivering wordt voortaan ingebed in beschut wonen. De functieactivering krijgt een omkadering afhankelijk van de grootte. Samenwerking zal worden aangemoedigd. Vlaanderen beslist over de precieze inhoud van de functieactivering. Op die manier zal de Vlaamse kennis gebruikt worden in de nieuwe projecten.

De minister stelt dat zij zich bij haar aantreden grondig heeft geïnformeerd over het preventiedecreet en het decreet inzake eerstelijnsgezondheidszorg. Het is haar opgevallen dat alle betrokkenen vrezen dat de zorgregio's onwerkbaar zijn. Daarom is er opdracht gegeven voor een onderzoek over de manier waarop dit decreet in de praktijk omgezet kan worden. Omdat het inderdaad moeilijk is om regio's af te bakenen, moet vooraf gezocht worden naar duidelijke criteria. De sector zelf merkte op dat de regio's zijn afgebakend op basis van de vraag waar men gaat winkelen, waar men school loopt of waar men culturele activiteiten bijwoont. Het grondgebied afbakenen in zorgregio's dient te gebeuren op basis van de vraag waar men naartoe trekt om welzijns- en gezondheidsvragen op te lossen. Omdat het werk verricht tijdens de vorige regeerperiode gerespecteerd moet worden, is aan professor Van Hecke een bijkomende studie gevraagd om zorgregio's af te bakenen op basis van gezondheids- en welzijnsfluxen. Het rapport van professor Van Hecke is er intussen. Dat is de reden waarom er nog geen uitvoeringsbesluiten zijn bij het preventiedecreet en het decreet inzake eerstelijnsgezondheidszorg. Het heeft geen zin om met een bepaalde territorialiteit te gaan werken als blijkt dat die niet overeenstemt met de zorgregio.

Minister Vervotte is het niet eens met de visie dat zorgregio's automatisch tot samenwerking zullen leiden. De zorgregio's zijn bedoeld om de programmatie te optimaliseren. Om samenwerking te stimuleren wil zij bestaande samenwerkingsplatforms op elkaar laten aansluiten. Op die manier zal samenwerking vanuit de realiteit groeien. Het model dat gebruikt wordt in de provincie Limburg is heel inspirerend. In Limburg werkt men met zogenaamde tafels. Men gaat er niet voor elk nieuw probleem of elke nieuwe doelgroep op zoek naar partners, maar bestudeert die steeds met dezelfde partners. Aan de Vereniging van de Vlaamse Provincies is gevraagd dit model te bestuderen. Daarnaast moest er worden gewacht op de uitspraak van het Arbitragehof.

De minister benadrukt dat er intussen wel is voortgewerkt. Omdat de huisarts een belangrijke rol speelt in het decreet inzake eerstelijnsgezondheidszorg is er in overleg gezocht naar een gepaste rol. Het behandelingsplan is niet het belangrijkste, belangrijker is dat alle betrokken partners overleg plegen.

Op dit ogenblik bereikt men met borstkankerscreening 40 procent van alle vrouwen. De overgang van tabaksgebruik naar middelen in het algemeen wijzigt niets aan de onderliggende gedachte: middelengebruik moet zo lang als mogelijk uitgesteld worden. In het preventiebeleid wordt sterk de nadruk gelegd op het feit dat de overheid verplicht is correcte informatie te verspreiden zodat de mensen precies weten welke gezondheidkeuzes de correcte zijn. Uit noodzaak wordt voor verbreding tot alcohol en drugs gekozen.

De welzijnssector zal intensief sporten nooit promoten. In de welzijnssector ligt de nadruk op bewegen aan de hand van concrete acties. Zo worden mensen aangezet om vaker te stappen of te fietsen.

Op dit ogenblik worden gesprekken gevoerd om het convenant met Sensoa te verlengen. De doelgroepen zijn de subsaharaanse gemeenschap, de Afrikaanse gemeenschap en mannen die seks hebben met mannen. Er wordt constant gezocht naar nieuwe methodes. Omdat mensen steeds vaker met elkaar in contact komen via het internet, wordt begin 2006 de website www.mannenseks.be gelanceerd.

Aan het ontslagmanagement wordt wel dege-lijk belang gehecht. Zorghotels zijn maar een van de mogelijkheden. In het protocol zijn afspraken gemaakt over zorgvernieuwingsprojecten.

Voor wat ziekenhuisfusies betreft, is de minister voorstander van een gegarandeerd basisaanbod en - dienstverlening binnen een bepaalde straal. Gespecialiseerde toestellen en diensten moeten op een evenwichtige manier verdeeld worden over Vlaanderen.

Over het gezondheidsinformatiesysteem (GIS) zullen afspraken gemaakt worden met het federale niveau. Omdat Vlaanderen verantwoordelijk is voor preventie zal de Vlaamse inbreng complementair zijn aan de federale inbreng. Overlappingsen zijn uitgesloten.

De minister is het eens met de visie dat de palliatieve functie niet gekoppeld is aan een RVT. Palliatieve zorg verdient een aparte plaats naast bijvoorbeeld preventie. Er is gezocht naar een tijdelijke oplossing. Er is een akkoord met het federale niveau om de werking van de palliatieve dagcentra te kunnen voortzetten. Werking en performantie zullen geëvalueerd worden. Het akkoord met de federale overheid moet nog omgezet te worden in het gepaste legistische kader. Een werkgroep zal uitmaken bij welke functies de palliatieve dagcentra ondergebracht kunnen worden. Vlaanderen moet bijvoorbeeld nagaan of sp-bedden ingeschakeld kunnen worden.

Er is voldoende overleg met de kabinetten van de ministers Anciaux en Vandenbroucke over het zorgnet. Kritische factoren zijn taakverdeling, zorgpaden enzovoort.

Huisartsen hebben een belangrijke taak in de preventie van depressies. Ze kunnen de deskundigheid terzake bevorderen. Het gezondheidsinformatiesysteem biedt mogelijkheden om huisartsen beter te ondersteunen. De voorraad aan vaccins zal bijvoorbeeld centraal beheerd worden. Er wordt om de drie maanden overleg gepleegd met de huisartsenverenigingen om hun rol te optimaliseren.

Het probleem van de pneumokokken is aan bod gekomen tijdens een interministeriële conferentie. De federale minister heeft beslist advies te vragen aan het federale kenniscentrum. Er zijn afspraken gemaakt over de financiering.

De mate waarin de ziekenhuisbacterie voorkomt, wordt niet geregistreerd. De federale minister heeft samen met de sector en Vlaanderen een consensusnota geschreven waarin bepalingen zijn vervat over het ontsmetten van de handen. De Vlaamse inspectie zal daarop toezien. Binnen VIPA zal ook aandacht besteed worden aan het ontsmetten van de handen.

Op dit ogenblik zijn er nog geen vragen gesteld aan het comité Bio-ethiek. De minister is wel van plan een vraag te stellen over de commerciële navelstrengbloedbank. Over 'De Week van de Smaak' is er al contact geweest met minister Anciaux. Die contacten zijn op dit ogenblik nog niet geconcretiseerd. Tijdens De Week van de Smaak zal het gezondheidsaspect ook aan bod komen. Dankzij De Week van de Smaak zal nogmaals benadrukt worden dat gezond eten ook lekker kan zijn.

Alle afzonderlijke initiatieven over diabetes zouden inderdaad moeten overkoepeld worden om tot een betere bundeling te komen. Er zal rekening worden gehouden met die suggestie.

De minister hoopt dat ze zich, wat legionella betreft, aan de timing zal kunnen houden. Veel zal echter afhangen van de expertenwerkgroep. De werkgroep heeft al intensief naar oplossingen gezocht en respecteert de timing. Begin december zouden de afrondende gesprekken van start moeten kunnen gaan waarna een en ander beoordeeld moet worden door de Inspectie van Financiën en de Vlaamse Regering.

Integrale jeugdhulp vormt een belangrijke link tussen welzijn en psychiatrie. Ook voor ouderen wordt de link tussen welzijn en psychiatrie belangrijker. Daarvoor zullen een aantal specifieke zaken ontwikkeld moeten worden zoals de intermediaire en de out-reachingprojecten.

Tachtig procent van de doelgroep van borstkanker-scheening bestaat uit vrouwen van de leeftijdsgroep tussen 50 en 69 jaar. Het streefdoel is van deze groep 75 procent te bereiken.

De enige internationale samenwerkingsovereenkomst is Regions for Health.

De gesprekken over het convenant met de VAD zijn aan de gang. Men wil de nadruk leggen op doelmatigheid, resultaatgerichtheid en een voortdurende evaluatie van de methodiek. Het bestaande onderzoek wordt gebruikt om de efficiëntie te toetsen.

– *Aanvullende antwoorden van de heer Chris Vander Auwera, directeur-generaal administratie Gezondheidszorg*

De heer *Chris Vander Auwera* stelt dat een performantiemeting alle prestaties en activiteiten meet die tot de opdracht van een voorziening behoren. In de palliatieve functie gaat men na hoeveel patiënten verzorgd worden per setting, wie in de omkadering komt

en wie deelneemt aan de multidisciplinaire samenwerking. Daarnaast wil men nagaan hoeveel patiënten in aanmerking komen voor palliatieve zorg en hoeveel patiënten bereikt worden.

De erkenning van de diensten voor bedrijfsgezondheidszorg was totnogtoe gebaseerd op federale regels. Binnenkort wordt een nieuwe procedure voorgesteld. Niet-erkende diensten zullen dezelfde rechten krijgen als de andere voorzieningen.

Door deze diensten bij het beleid te betrekken wil men ze aanzetten om op vrijwillige basis deel te nemen aan programma's over gezondheids promotie en ziektepreventie. De minister heeft ervoor gekozen om op grote schaal te overleggen met de sociale partners.

Alle middelen voor de ontwerpgezondheidsdoelstellingen vallen onder basisallocatie 33.33 van programma 42.02. De middelen in basisallocatie 33.04 van programma 42.01 spruiten voort uit een oude overeenkomst met de twee koepels voor GGZ om het werk van de centra te coördineren.

Er zijn onderhandelingen opgestart met het Intermunicipaal Agentschap (IMA) over het opvragen van gegevens op federaal niveau. Het IMA heeft onrechtstreekse toegang tot RIZIV-gegevens. De eerste vraag die hen is gesteld, ging over de gegevens die kunnen worden geleverd voor borstkankerscheening.

Over de verklaring van de participatieverschillen tussen de verschillende gemeenten zijn er alleen gegevens van OCL, een organisatie die boven de LOGO's heen dat probleem heeft bestudeerd. Om gokken te vermijden wordt alleen rekening gehouden met die eerste twee verklaringsmodellen.

Momenteel worden studies uitgevoerd over de ontwerpgezondheidsdoelstellingen. In Vlaams-Brabant wordt onderzocht hoe men met kinderen van ouders met psychiatrische problemen (KOP) kan omgaan. In West-Vlaanderen wordt het getrapte model onderzocht. Er is een onderzoek naar Mindfulness Based Cognitive Therapy (MBCT) bij ernstige depressies in Oost-Vlaanderen. Limburg gaat na hoe spoedgevallen huisartsen dienen te informeren. Voorts is er een interuniversitair team dat de effectiviteit van drugspreventie onderzoekt.

– *Replieken van leden, met reacties*

Mevrouw *Mieke Vogels* stelt dat de inkomensgerelateerde bijdrage de toegang tot de GGZ niet belem-

mert. De *minister* repliceert dat dat het probleem niet is. Het probleem is dat mensen die in armoede leven ondervertegenwoordigd zijn in de CGG. Mevrouw *Mieke Vogels* denkt dat de oorzaak daarvan in de gebruikte methodiek zit. Men maakt gebruik van een middenklassemethodiek. De psychische problemen waarmee de lagere klassen en allochtonen kampen uiten zich voornamelijk in psychosomatische klachten.

Mevrouw *Vogels* zegt dat niet is geantwoord op haar vraag wanneer het nieuwe decreet op de zorgregio's ingediend zal worden in het Vlaams Parlement. Zij denkt persoonlijk niet dat er andere fluxen zijn, maar dat mobiliteit bepaalt in welke regio mensen hun welzijns- en gezondheidsproblemen oplossen. Als het bijkomend onderzoek van professor *Van Hecke* er nu pas is, hoe lang zal het dan nog duren voor het nieuwe decreet en de uitvoeringsbesluiten er zijn?

Mevrouw *Elke Roex* herhaalt haar vraag over de dagactiveringscentra. Wat zal er gebeuren met de plaatsen uit beschut wonen?

De heer *Erik Tack* vraagt of de gezondheidswinst van borstkankerscreening wordt onderzocht.

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* merkt enige openheid bij de minister over de financiering van de GGZ. Hoe past een en ander in de meerjarenbegroting? Ze dringt erop aan de GGZ en drugspreventie een belangrijke plaats te geven in de meerjarenbegroting.

Gezonde keuzes promoten zal volgens de spreekster niet volstaan om drugsverslaving aan te pakken. Er mag worden verondersteld dat Brussel het samenwerkingsakkoord begin 2006 zal goedkeuren, waardoor de cel Drugsbeleid eindelijk van start zal kunnen gaan. Hoe zal dat voorbereid worden? Vlaanderen moet aan een visie en een beleidsplan werken. Is de interuniversitaire studie de enige voorbereiding? Welke gegevens worden op dit ogenblik bijgehouden?

Minister *Inge Vervotte* durft zich niet uit te spreken over de methodieken die moeten gehanteerd worden in de centra voor GGZ: de expertise zit op het terrein. Samen met de experts wil ze wel nagaan of er resultaten worden geboekt.

Wat betreft de timing van het zorgregiodecreet, bevestigt de minister dat ze de studie van professor *Van Hecke* heeft gekregen. De fluxen van welzijn en gezondheid blijken wel degelijk te verschillen. Er zul-

len voorstellen op tafel komen. De Vlaamse Regering zal begin 2006 een principiële beslissing kunnen nemen. Na advies van de Raad van State en de definitieve beslissing van de regering, zal het ontwerp van decreet bij het Vlaams Parlement worden ingediend. Normaliter moet dat decreet dus in het voorjaar van 2006 in werking kunnen treden.

De dagactiveringscentra in de psychiatrie kaderen in zorgnetwerken. Vlaanderen heeft gevraagd om een aantal functies te gaan benoemen en ook in te vullen. Vandaar dat er nu 89 FTE vanuit het VIA-akkoord ter beschikking komen van Vlaanderen voor de functie-activering. Die functie-activering zit mee in het uitbreidingsbeleid en de invulling ervan ligt vast. Het is pas door samenwerking dat men meer ruimte zal krijgen. De erkenningsvoorwaarden zullen door Vlaanderen nog duidelijk gedefinieerd worden. Een voortzetting is dus mogelijk vanuit een functie-activering: vanuit het uitbreidingsbeleid zijn er nu 89 fulltime-equivalenten verbonden aan het beschut wonen.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt of er dan een garantie is dat de pilootprojecten de functies kunnen behouden. Of zijn ze afhankelijk van het akkoord van beschut wonen om die functies te kunnen krijgen?

De *minister* antwoordt dat het evident is dat ze moeten samenwerken met beschut wonen.

Zij herhaalt voorts dat de VIA-middelen vaststaan. De meerjarenbegroting legt enkel de grote afspraken binnen de regering vast over de beleidskredieten die in deze regeerperiode zullen kunnen worden ingevuld. De minister wil systematisch nagaan welke noden er zijn om te zien hoe ze de extra beleidsruimte die er buiten VIA is zal invullen. Er zal zeker ook geld gaan naar de GGZ, buiten VIA. Om te bepalen hoe groot dat bedrag is, moet er echter eerst worden gesproken met de andere sectoren, onder meer de bijzondere jeugdzorg.

De minister wil niet gezegd hebben dat haar preventiebeleid te herleiden is tot het nemen van gezonde keuzes. Dat blijkt ook uit haar beleidsbrief. De gezondheidsconferentie van 2006 moet worden afgewacht voor een uitgebreide analyse van het middelengebruik waarop het preventiebeleid kan worden gebaseerd.

De heer *Chris Vander Auwera* zegt dat gezondheidswinst onder meer is uit te drukken in gewonnen potentiële levensjaren. Men gaat ervan uit dat vroeg-

tijdige opsporing kan leiden tot vroegtijdige behandeling en vroegtijdige behandeling tot herstel of langer leven. Op dit moment kan men nog niet vaststellen dat het aandeel van borstkanker als doodsoorzaak bij vrouwen afneemt. Als dat wel het geval is, is de gezondheidswinst voor een deel gerealiseerd.

42.3 – Prog. Psychiatrische verpleging

Mevrouw *Greet Van Linter* leest in het verslag van het Rekenhof inzake het Openbaar Psychiatrisch Centrum Geel een commentaar die ze niet goed begrijpt. Het Rekenhof stelt dat de begroting van het OPZ Geel een foutieve ESR-code bevat voor de tegemoetkomingen van de federale overheid.

Aan het OPZ Geel wordt een extra dotatie van 100.000 euro toegekend voor de uitbreiding met 30 bedden. Dat lijkt een zeer gering bedrag.

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt naar een stand van zaken voor de uitbouw van de kinderpsychiatrie in Geel en de samenwerking rond de psychiatrisch gerelateerde problematiek tussen OPZ Geel en Mol.

De heer *Stefaan De Vos* antwoordt namens de minister op de eerste vraag van mevrouw Van Linter dat het ging om een foutieve code, die inmiddels op vraag van het Rekenhof is aangepast. Dit is dus louter een technische aanpassing.

Mevrouw *Karine Moykens* wijst er op dat de financiering van het personeel voor de 30 nieuwe bedden vooral een Riziv-materie is. Het bedrag van 100.000 euro is het supplement dat Vlaanderen moet betalen wegens het typisch Vlaamse ambtenarenstatuut.

De samenwerking tussen Geel en Mol loopt nog altijd en wordt door beide partners als positief ervaren. De creatie van 8 bedden forensische K in Geel heeft ook een perfecte doorstroming mogelijk gemaakt en een juiste opvang op de juiste plaats.

De *minister* vult nog aan dat de afdeling kinderpsychiatrie in Geel in gebruik is.

IV. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van de algemene uitgavenbegroting (zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid,

Financiën en Begroting, *Parl. St.* VI. Parl. 2005-2006 nr.15/7) worden bij indicatieve stemming aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Tom DEHAENE
Elke ROEX

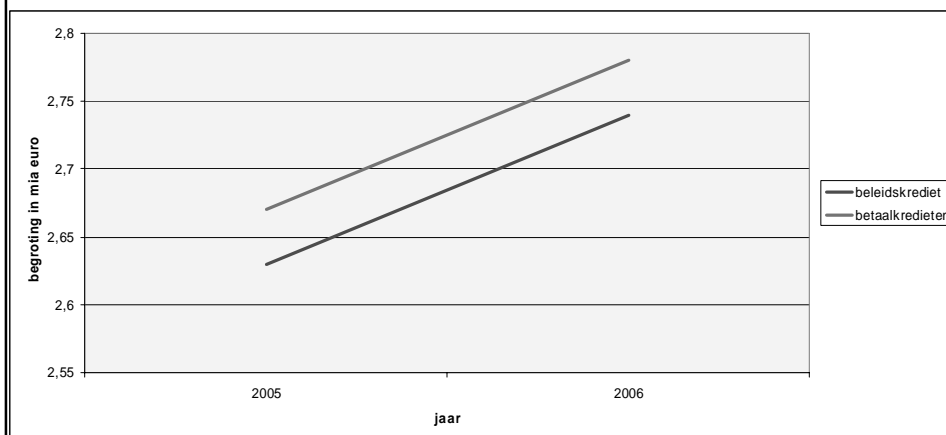
Luc MARTENS

BIJLAGE

Slides van de toelichting door de minister

BO 2006

Evolutie beleids - en betaalkredieten minister Vervotte telkens + 110 mio euro

Gedetailleerde duiding

Bijzondere jeugdbijstand

- **Bijzondere Jeugdbijstand : + 6,5 mio euro**
 - index
 - 140 extra pleegplaatsingen
 - 30 extra internaatsplaatsen
 - meer preventieve sociale acties

Bejaardenzorg

- animatiewerking + 880 deuro

- private en openbare serviceflats/bevaks : +1,3 mio euro voor 167 flats

Gezinsaanleggenheden

- Gezinsaanleggenheden : + 54 mio euro
 - indexmechanismen : + 13 mio euro

 - interne VIA-herverdelingen : + 16 mio euro (9 mio euro naar gezinszorg en 7 mio euro naar logistieke hulp en aanvullende thuiszorg)

 - urencontingent thuiszorg : + 8,2 mio euro, zijnde 2,5% stijging

 - Kind en Gezin : zie volgende aparte slide

Kind en Gezin

De dotatie neemt toe met 23,4 mio euro wegens :

- 1) het onmiddellijk in de dotatie opnemen van een aantal bedragen die voorheen als provisionele kredieten in de begroting werden ingeschreven (VIA + 8 mio euro, het Vlaams werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 + 5,2 mio euro, het Vlaams economische relance beleid + 4 mio euro
- 2) Vermindering dotatie met 2 mio euro : terugzetting éénmalig krediet in 2005 toegekend ter compensatie van het achterblijven van de ouderbijdragen ten opzichte van de evolutie van de subsidiëringuitgaven kinderopvang
- 3) vermindering dotatie met 241 duizend euro ten gevolge van de gedeeltelijke eigen financiering (door Kind en Gezin) van de huur van de administratieve zetel van Kind en Gezin

Kind en Gezin - vervolg

- 4) + 1,4 mio euro voor de financiering van de structurele stijging van het aantal zittingen in de consultatiebureaus.
- 5) + 605 deuro : meerkost in 2006 als gevolg van de inwerkingtreding van het decreet interlandelijke adoptie
- 6) + 217 deuro : anciënniteit de Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning en van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling.

Als dotatie tot financiering van de toelagen toegekend voor de aankoop, bouw, verbouwing, uitbreiding en uitrusting van crèches" wordt een bedrag van 5,56 mio euro toegekend.

Vlaams Fonds

De dotaties aan het Vlaams Fonds nemen toe met 59 mio euro.

- 1) Indexmechanismen : + 21,6 mio euro
- 2) Interne VIA-herverdeling : + 2,7 mio euro
- 3) Op kruissnelheid brengen opstap 2005 wegwerken wachtlijsten 15 mio euro
- 4) VIP : + 2,3 mio euro voor 375 bijkomende dossiers
- 5) CAO 26 : 240 deuro voor 309 extra dossiers
- 6) BW'en : 2,8 mio euro : toename met 0,5%
- 7) IMB : + 5,4 mio euro voor de verdere betaalafwikkeling van het korvensysteem en voor het nieuwe systeem + 4 mio euro wordt intern gecompenseerd op de RS voor versnellen afhandelen dossiers

Vlaams Fonds – vervolg -

- 1) Compensatie minder eigen ontvangsten : 4,6 mio euro
- 2) Op jaarbasis brengen 5 personeelsleden zorgregie en trajectbegeleiding : + 275 deuro
- 3) Voor het eigen personeel, de ambulante sector en de residentiële sector worden anciënniteitsparameters in rekening gebracht.
- 4) De investeringsdotatie van het Vlaams Fonds wordt opgetrokken met 2,6 mio

Maatschappelijk opbouwwerk en maatschappelijk welzijn

- De organisaties, instellingen en instituten voor maatschappelijk opbouwwerk krijgen een extra krediet voor het opvangen van de anciënniteit.
- Ook de erkende centra en samenwerkingsinitiatieven in het kader van het algemeen welzijnswerk krijgen een extra budget voor het opvangen van de anciënniteit.

Integratie kansarmen

Het groeipad in het kader van het armoededecreet wordt gehonoreerd.
Een bedrag van 407 deuro wordt extra voorzien in 2006.

Volksgezondheid

De budgetten voor volksgezondheid nemen toe met 1 mio euro tot 48,7 mio euro.

Deze stijging is te verklaren door de index, en een interne VIA-herverdeling.

Medisch sociaal beleid

- de budgetten voor medisch sociaal beleid nemen toe met 613 deuro tot 41,4 mio euro.
- Dit is hoofdzakelijk te verklaren door de index (413 deuro), en aan een extra budget voor een gezondheidsenquête van 285 deuro.
- Voorts wordt via een interne herschikking een bedrag van 252 deuro voorzien voor een toename van het aantal screenings borstkanker met 5%.
- Daarnaast voeren we nog heel wat interne verschuivingen door om de te financieren initiatieven onder te brengen onder meer passende libellés.

OPZ Geel en Rekem

- De indexcodes worden aangepast zodat vanaf nu rekening wordt gehouden met een loonpercentage in de dotatie van 100% ipv 80% - dit voor beide OPZ's.
- Aan OPZ Geel wordt een extra dotatie van 100 deuro toegekend, de weerslag op de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap omwille van een uitbreiding met 30 bedden.

Vlaams Zorgfonds

- De aan het Parlement voorgelegde begroting Zorgfonds werd ingediend terwijl tegelijkertijd de Vlaamse Regering besliste in te stemmen met het verzoek van de Federale Regering om voor 2006 een bijkomende verzwaaring van de begrotingsnorm te aanvaarden.
- Het gevolg daarvan voor het Vlaams Zorgfonds is een bijkomende injectie van 150 mio euro in de reserves van het Vlaams Zorgfonds.
- Bovendien creëert het de mogelijkheid om de uitgaven voor tenlastenemingen op te trekken tot 125 euro op het eind van deze legislatuur (in 2006 tot 95 euro), terwijl de tenlastenemingen voor de residentiële sector op 125 euro kunnen blijven.
- In functie van deze nieuwe gegevens zal via regeringsamendement een gewijzigde begroting voor het Vlaams Zorgfonds worden ingediend.

Vlaams Zorgfonds - vervolg

- Het is dan ook minder opportuun nu in detail in te gaan op de reeds ingediende begroting, vermits deze fundamentele wijzigingen zal kennen.
- Toch vermeld ik specifiek volgende punten die werden verwerkt in de reeds ingediende begroting : de besparingsweerslag van de administratieve boete en de regularisatie vindt u terug in een toename met ongeveer 15 mio euro van de ledenbijdragen. Daarnaast werden ook de administratieve lasten van deze besparingsoperaties in rekening gebracht.
- De tenlastenemingen kennen uiteraard een stijgende evolutie.
- Tenslotte worden de uitgaven voor de werkingskosten opgetrokken hoofdzakelijk omwille van een gepland informatica-project.